

HERRLJUNGA KOMMUN
Bildningsförvaltningen

Plan mot Diskriminering och Kränkande Behandling 2017

För Horsbygården En del av Innerby förskoleområde

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

De två planerna (årlig plan mot kränkande behandling och likabehandlingsplan mot diskriminering och trakasserier) sammanförs i ett dokument i enlighet med riktlinjer från BEO, Barn- och Elevombudsmannen.

1. Förskolechefens Vision

I Innerby förskoleområde arbetar vi tillsammans för att alla barn skall vara trygga, välkomna, respekterade, sedda och hörda. Barnperspektivet dvs. barnets bästa, skall alltid vara vårt främsta mål.

2. Syfte

Planen syftar till att främja barn och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder. Den syftar också till att motverka all kränkande behandling.

2.1 Ansvarsfördelning

Förskolechefen ansvarar för:

- Att ett målinriktat arbete sker för att motverka diskriminering och kränkande behandling.
- Att all personal känner till att kränkande behandling och diskriminering inte är tillåten på förskolan.
- Att kontinuerligt följa upp att planer upprättas, målen i dem utvärderas och revideras samt att detta sker i samverkan mellan personal, barn och vårdnadshavare.
- Att utredning görs och att åtgärd vidtas när förskolan får kännedom om att diskriminering eller kränkande behandling förekommer.

All Personal ansvarar för:

- Att kartlägga verksamhetens behov och att upprätta målen och dess handlingsplan.
- Att aktivt arbeta i enlighet med att följa förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling och låta dess värden vara till grund för all planering av verksamheten.
- Att ta ansvar för att förebygga, upptäcka och åtgärda diskriminering och kränkande behandling.
- Att anmäla till förskolechef alt. utbildningsnämnd då diskriminering eller kränkande behandling misstänks/anmäls/upptäcks.

HERRLJUNGA KOMMUN

Bildningsförvaltningen

- Att ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar genom sitt bemötande mot barnen och sträva efter likabehandling.

Vårdnadshavare ansvarar för:

- Att vid misstanke om att det egna barnet eller någon annans barn utsätts eller utsätter andra för kränkande behandling, kontakta personal på ditt barns avdelning eller förskolechef.

2.2 Styrdokument och begrepp

Styrdokument

Skolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling regleras av lagstiftningen i skollagen och diskrimineringslagen. Arbetet styrs också av den reviderade läroplanen Lpfö 98.

Skollagen (2010:800 kapitel 6: Åtgärder mot kränkande behandling) förbjuder huvudman och personal att utsätta barn och elever för kränkande behandling. Förskolan måste ha ett förebyggande arbete mot detta. Om ett barn upplever att sig kränkt i förskolan, eller om en förälder upplever sitt barn kränkt, kan han/hon vända sig till BEO (Barn- och Elevombudet) som finns på Skolinspektionen. Av BEO kan barnet bland annat få hjälp med att kräva skadestånd.

Diskrimineringslagen (SFS 2008:567) förbjuder huvudman och personal att diskriminera barn på grund av kön, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck, samt ålder. Förskolan ska också bedriva förebyggande arbete för att diskriminering inte ska uppstå.

Inget barn skall i förskolan utsättas för diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling. Verksamheten ska syfta till att barnens förmåga till empati och omtanke om andra utvecklas, liksom öppenhet och respekt för skillnader i människors uppfattningar och levnadssätt (Lpfö 98).

Definitioner av begrepp

Diskrimineringsgrunderna

- **kön:** att någon är kvinna eller man
- **etnisk tillhörighet:** nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Gäller även de nationella minoritetsgrupperna.
- **religion eller annan trosuppfattning:** kan beskrivas som en religiös, livsfilosofisk, eller annan motsvarande livsåskådning
- **funktionsnedsättning:** varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd även skada eller sjukdom fanns vid födseln, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå

- **sexuell läggning:** homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning (HBTQ).
- **könsöverskridande identitet eller uttryck:** att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett kön
- **ålder:** uppnådd levnadslängd

Diskriminering

Diskriminering är ett övergripande begrepp för negativ och därmed kränkande behandling av individer eller grupper av individer utifrån diskrimineringsgrunderna. Förskolan skall förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av var och en av nedanstående grunder. Förutom aktiva handlingar kan diskriminering ske genom ordningsregler, planerade aktiviteter, lekmaterial, böcker etc.

Direkt diskriminering

Någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med ovanstående diskrimineringsgrunder.

Indirekt diskriminering

Någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer enligt diskrimineringsgrunderna, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet. T.ex. när alla barn alltid behandlas lika oavsett egna behov.

Instruktioner att diskriminera

Order eller instruktioner att diskriminera någon på ett sätt som beskrivs i ovan och som lämnas åt någon som står i lydnds- eller beroendeförhållande till den som lämnar ordern eller instruktionen eller som gentemot denna åtagit sig att fullgöra ett uppdrag.

Trakasserier

Trakasserier är ett uppträdande som kränker en individs värdighet och som har samband med diskrimineringsgrunderna. T.ex. slag, knuffar, gester osv.

Sexuella trakasserier

Uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet.

Kränkande behandling

Kränkande behandling kan utföras på olika vis och är ett uppträdande som inte har någon koppling till en särskild diskrimineringsgrund. *Tillsägelser för att upprätthålla ordningen är dock inte kränkande behandling.*

- Fysiska så som slag och knuffar
- Verbala så som hot, svordomar och öknamn
- Psykosociala så som utfrysning, blickar och att alla går när man kommer

- Kränkningar kan vara både enstaka och upprepade handlingar

Mobbning

Mobbning är en form av kränkande behandling och uppstår vid en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet eller med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en individ skada eller obehag.

Gemensamt för all diskriminering och kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde. Kränkande behandling kan ta sig olika uttryck och förekomma i alla sammanhang.

Tidsplan

Vitsippan

Resultat av utvärdering

Vårt mål på Vitsippan 2016 var att:

"Vi ska ändra vårt arbets sätt så att alla barnen ska kunna tvätta sina händer utan att det ska uppstå konfliktsituationer"

Resultat:

Genom att ändra vårt arbets sätt har konflikterna minskat när barnen ska tvätta sina händer.

Efter måltiderna går vi ett bord i taget och tvättar händerna. De barn som är klara sätter sig ner vid väggen och väntar tills vi slussar dem vidare till nästa aktivitet.

Kartläggning

Kartläggningen inleds av en utvärdering av mål/åtgärder från den föregående planen och detta gjordes i januari 2017

Exempel på kartläggnings metoder som användes i årets arbete:

Observationer.

Genomgång av rutiner, regler och arbets sätt.

Husmodellen.

Kartläggningens mål

- Att se över verksamheten och identifiera risker för trakasserier, kränkande behandling och diskriminering
- Att ta upp samtliga diskrimineringsgrunder
- Att involvera barn och föräldrar

HERRLJUNGA KOMMUN
Bildningsförvaltningen

Resultat av kartläggning

Genom observationer och husmodellen har vi sett att när barnen är i stora lekrummet tar de saker för varandra, knuffas och hamnar i konflikt med varandra.

Vi väljer detta mål då vi vill att alla barnen ska kunna leka i lugn och ro utan att det ska uppstå konfliktsituationer. Vi kommer att vara nära barnen för att uppmuntra, stötta och vägleda dem. Vi fortsätter att använda stopphanden som hjälpmedel.

Vi kommer att arbeta med detta mål tills vi känner att det fungerar dock längst till 2018-02-28.

Vi har satt ut målet på vår anslagstavla så att föräldrarna har kunnat läsa målet och lämna synpunkter på det.

Maskrosen

Resultat av utvärdering

Vårt mål på Maskrosen 2016 var att:

Stärka vi-känslan i gruppen genom att ge barnen möjlighet att kunna säga/veta vad alla barnen på avdelningen heter.

Vi på Maskrosen har under året som gått arbetet med Vi-känslan och vi valde detta då vi tror på att samhörighetskänsla med varandra ökar då barnen kan alla andras namn och att de får information om varandra.

Vi såg resultat när barnen fick tillgång till bilder på alla i gruppen. Vi placerade bilder på kuddrummets golv, vid skötbordet, på vårt frysskåp och involverade föräldrarna genom att bilder på vuxna och barnen med deras namn skickades hem till alla så att de fick prata om sin förskolegrupp hemma. Vi har fått till oss i samtal med föräldrarna att denna gruppbild är mycket viktig för några barn och några har inte nämnt det alls.

Något som starkt bidragit till det goda resultat vi se är att vi har lyft gruppen i samlingarna, vi har sjungit om barnen i namnsånger i samlingen och vårt förhållningssätt lyfter inte fram individen utan gruppen. I samlingarna har vi också använt bilder på barnens ansikten och pratat om vilka som är här idag och vilka som inte är här, dessa ger oss också information om barnen känner igen sig själva på bilden och om de kan se vem som är på bilden och säga deras namn.

Att lyfta gruppen genom t.ex. som vuxen visa empati och sympati mot barn som hade ramlat och gav barn runtomkring en förebild. Att vi involverade de andra i den utsattes situation och förklarade kring händelsen och känslor.

Vi såg resultat när äldre barn i gruppen frågade om barn som inte var med i samlingen?

”Är hon hemma?” ”Är han ledig?” ”Har han prickar? Sjuk?” Det syntes i ett barns ansikte att empatin och saknaden efter kompiserna fanns i henne. Hon visade på en känsla av att

Maskrosens barn är hennes vänner och hon bryr sig om dem. Den känslan kom i och med att hon kunde säga alla namn.

Under hösten har vi skolat in tre barn under oktober och november och det var mycket roligt att höra hur fort vissa barn lärde sig de nya namnen och såg glada ut i ansiktet när vi pratade om de nya kompisarna.

Under januari 2017 har vi skolat in ytterligare två barn men två av våra äldsta barn har gått över till en syskonavdelning vilket gjorde att två verbala barn inte mer finns i gruppen och det gör att man får läsa av/tolka dem och deras handlingar samtidigt som man får lyssna på ord.

HERRLJUNGA KOMMUN

Bildningsförvaltningen

Resultat ser vi också på sättet de involverar varandra i leken, de säger varandras namn då de leker. Vi kan se i våra samlingar som vi sedan november har haft dagligen tillsammans i en enda grupp vid bordet sittandes på stolar att de har ögonkontakt med varandra och de skrattar med oss och med varandra. Stämningen är alltid glad och vi tycker oss se att de ser fram emot samling och frukt ihop. De njuter av varandras och oss vuxnas sällskap.

Kartläggning

Vi började med att sammanfatta våra utvärderingar för vårt mål och arbetsmetoder för dessa mål från föregående plan under januari 2017.

Exempel på kartläggningsmetoder som användes i årets arbete:

- Observationer
- Genomgång av rutiner, regler och arbetssätt
- Husmodellen – i vissa delar

Kartläggningens mål

- Att se över verksamheten och identifiera risker för trakasserier, kränkande behandling och diskriminering
- Att ta upp samtliga diskrimineringsgrunder
- Att involvera barn och föräldrar
- Att se över alla rutinsituationer och samlingar så att barnen får positiva möten av varandra och bästa möjliga lärmiljö för den aktuella utvecklingszonen.

Resultat av kartläggning

Att arbeta med de yngsta barnen i förskolan och ha dem på avdelningen i ca. ett och ett halvt år gör att vi inte kan ta utgångspunkt i den utvärderingen vi gjorde året dessförinnan utan endast se på de nyinskolade barnens beteende och se på vår kompetens inom arbetslaget.

Vi på Maskrosen startade upp en kartläggning i januari 2017 för att se vilket område vårt likabehandlingsarbete ska inriktas på kommande år.

Från oktober 2016 – januari 2017 har 5 nya barn börjat hos oss på Maskrosen vilket betyder många 1-åringar som är mycket nya i att socialisera sig utan sina föräldrar och nya i vad orden vi säger betyder.

När vi observerar ser vi att våra äldsta barn är fina mot varandra och mot de nya yngre barnen. Vi tänker i vår kartläggning på vad de barn som blir 3 år i år behöver ha med sig för kompetenser och förmågor när de i höst kommer möta en ny grupp på en syskonavdelning och lämna Maskrosen. Vi arbetar härmed förebyggande i att skapa stor förståelse för varandras känslor.

Violen

Resultat av utvärdering

Vårt likabehandlingsmål under 2016:

”Att alla barn skall känna att de har möjlighet att delta i lek på Violen när de själva vill”

Vi anser att klimatet på Violen utvecklats till det bättre än tidigare då personalen varit mer observant och delaktig i barnens lek. Vi tror även att klimatet kan ha förändrats då vi succesivt förändrat lekgrupperna och lekmaterialet vid behov, samt att personalfrånvaron varit låg under terminen. Lekgruppskonstellationerna har varierat under hela dokumentationstiden och de två lekgrupperna byter miljö/rum varannan dag. Då vi utvärderat och analyserat det dokumenterade materialet konstaterar vi färre negativa leksituationer och färre negativa uttryck mot varandra än tidigare. Dock behöver vi arbeta vidare med hur barnen själva kan uttrycka känslor.

Kartläggning

Kartläggningen inleds av en utvärdering av mål/åtgärder från den föregående planen och detta gjordes i januari 2017

Exempel på kartläggningsmetoder som användes i årets arbete:

- Observationer
- Genomgång av rutiner, regler och arbetssätt
- Husmodellen i vissa delar

Kartläggningens mål

- Att se över verksamheten och identifiera risker för trakasserier, kränkande behandling och diskriminering
- Att ta upp samtliga diskrimineringsgrunder
- Att involvera barn och föräldrar
- Vi har i nuvarande läge mer än halva barngruppen som har stora svårigheter med att respektera det som sägs.
- Många av barnen respekterar inte varken vuxna eller barn.

Resultat av kartläggning

Vi har sett i kartläggningen att flera av våra barn uttrycker sig respektlöst mot varandra och vi känner att de behöver uppmärksammas på vilka konsekvenser det får för kompisens känslor. De säger t.ex. att ”du får inte vara med”, ”du är inte min kompis. Vi funderar på om materialet om ”Liten” kan var något att jobba vidare med. www.jagvillveta.se

Detta för att barnen skall få verktyg för att kunna uttrycka en känsla de känner . Både för sin egen vinning och i sitt sociala samspel med andra barn och vuxna.

Målet skall gälla under år 2017. Om vårt mål nås kommer vi att fundera på nya delmål. Vi kommer att dela barnen i 2-3 grupper på onsdagar och torsdagar.

Vi börjar med att läsa sagan om ”Liten” vid ett par tillfällen. En av oss läser boken och en sitter och lyssnar på barnen och antecknar. Därefter fortsätter vi att prata om boken och

känslorna (glad, ledsen, rädd och arg). Vi använder oss av läsguiden som finns med materialet samt även dramaövningarna

Vi informerar vårdnadshavarna och vikarier om vårt arbete med Liten och avdelningens likabehandlingsmål sitter på vår anslagstavla på avdelningen.

Blåklinten

Resultat av utvärdering

Vårt likabehandlingsmål under 2016:

Att vi vuxna ska vara mera närvarande vid toalett- och tvättsituationen. Detta kan skapa en lugn och trygg miljö.

Vi ser och hör att det blir stora olikheter på toaletten när barnen är ensamma eller när det är någon vuxen närvarande. Det blir höga ljud och barnen protesterar att dom inte är komfortabla med detta.

Vi jobbar nu med att dela upp barnen så alla inte går samtidigt.

Vi har även tillgång till 2 toaletter vilket är bra. Här kan barnen också tvätta händerna då blir det fler tvättställ att välja på. Vår roll är viktig. Vi har dragit den slutsatsen att minst 1 vuxen behövs i tvättrummet för att stötta och guida barnen och detta blir nu vårt arbetssätt som kommer att ingå i våra rutiner.

Kartläggning

Kartläggningen inleds av en utvärdering av mål/åtgärder från den föregående planen och detta gjordes i januari 2017

Exempel på kartläggningsmetoder som användes i årets arbete:

- Observationer
- Genomgång av rutiner, regler och arbetssätt
- Barnintervjuer

Kartläggningens mål

- Att se över verksamheten och identifiera risker för trakasserier, kränkande behandling och diskriminering
- Att ta upp samtliga diskrimineringsgrunder
- Att involvera barn och föräldrar
- Att använda ett nytt material "Liten". Materialet är framtagit av: Brottsoffermyndigheten.

Resultat av kartläggning

Vi har sett i kartläggningen att barnen kommer i olika konflikter med varandra. Det kan vara knuffar och hårda ord, att dom inte vill vara kompisar och leka med varandra, säger högt nej till varandra. Vi vill utgå från barns likavärde. Vi vuxna vill att barnen får verktyg så att de ska kunna berätta och visa för varandra vad dom känner bra sätt. Detta sätt är tecken. Vi vill att barngruppen ska veta hur man gör tecknen för glad, ledsen.

HERRLJUNGA KOMMUN
Bildningsförvaltningen

Målet ska gälla under 2017. Om målet uppnås så kommer vi att sätta nya delmål.

Vi har kontakt med föräldrarna dagligen och här kan dom ta upp ev. saker som rör just deras barn. Vi är lyhörda när barnen berättar vad de är med om och kan stötta och guida i deras relationer till kompisarna.

Likabehandlingsplanen kommer att finnas på avdelningens anslagstavla. Vi kommer att ha ett drop-in-fika där föräldrarna kan ställa frågor och ha synpunkter på planen.

Gullvivan

Resultat av utvärdering

Förra årets mål kretsade kring att minska kränkande uttryck mellan barnen och få alla att känna en tillhörighet. Vi ser att detta har minskat och att barnen talar till varandra på ett annat sätt, samt att leken förekommer i många olika konstellationer

Kartläggning

Kartläggningen inleds av en utvärdering av mål/åtgärder från den föregående planen och detta gjordes i december 2016

Exempel på kartläggningsmetoder som användes i årets arbete:

- Löpande observationer
- Genomgång av rutiner, regler och arbetssätt
- Samtal med barnen

Kartläggningens mål

- Att se över verksamheten och identifiera risker för trakasserier, kränkande behandling och diskriminering
- Att ta upp samtliga diskrimineringsgrunder
- Att involvera barn och föräldrar
- Kontinuerliga samtal tillsammans med barnen då konflikter uppstår, och arbeta förebyggande genom att prata mycket om känslor och allas rätt till att tycka, tänka och känna
- Att ha lekgrupper två dagar i veckan med en aktivt deltagande pedagog som kan finnas som stöd för barnen i leken.

Resultat av kartläggning

Vi har under denna termin observerat att barnen blivit mer och mer egocentriska och att Jag-känslan har blivit oerhört stark hos många av våra barn, och att detta leder till många konflikter då barnen har svårt att lyssna in andra och se till andras känslor och behov. Vi upplever att det egocentriska tänkandet påverkar barnens lek då det är svårare att samarbeta och många barn tröttnar om de möts av starka viljor.

- Vi vill minska konflikter mellan barnen i leken, samt öka barnens förståelse för sina kamrater. Vi vill uppmuntra barnen till att lyssna på varandra och allas tankar och känslor är lika viktiga som barnets egna.
- Vi vill arbeta med detta mål under vårterminen 2017 och därefter utvärdera.
- Detta arbete utgår från de observationer vi gjort av vår barngrupp under hösten och vi har sett att detta är något som förekommer allt oftare. Föräldrarna kommer att få ta del av ett utkast och ge sina tankar och åsikter. Den färdiga planen kommer att finnas tillgänglig på avdelningen så att föräldrarna får möjlighet att läsa.

Tussilagon

Resultat av utvärdering

Eftersom vår avdelning inte funnits så länge så har vi inte tidigare haft någon plan.

Vi ser att barngruppen behöver arbeta med förmågan att kunna ta hänsyn till varandra, vara rädda om varandra och våra gemensamma saker på Tussilagon.

Kartläggning

Vi har gjort en flödesobservation för att se vilka som barnen tar kontakt och vill vara med. (Tyvärr var det bara halva barngruppen här vid det tillfället men vår uppfattning är att det ändå ser ungefär lika ut andra dagar) Vi skriver veckobok/korta anteckningar, kring varje barn för att se utveckling och vad som händer. Sen har vi vid våra planeringar fört samtal om vad vi var och en ser i gruppen och kring hur barnen är mot varandra.

Exempel på kartläggningsmetoder som användes i årets arbete:

- Observationer, flödesschema
- Genomgång av rutiner, regler och arbetssätt.
- Husmodellen – i vissa delar
- Vi skriver i vår veckobok kring varje barn

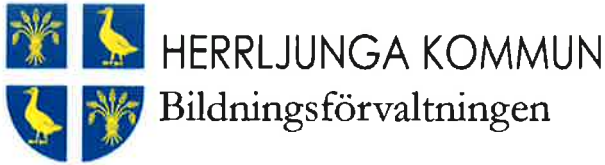
Kartläggningens mål

- Att se över verksamheten och identifiera risker för trakasserier, kränkande behandling och diskriminering
- Att ta upp samtliga diskrimineringsgrunder
- Att involvera barn och föräldrar
- Att se hur barnen är mot varandra och hur vi är mot barnen

Resultat av kartläggningen

Barnen antar ofta när de ex får en knuff eller ett slag att den andre gjort det med flit. Fast det kanske i själva verket berott på att det var trångt när man gått förbi. När de själva gör något mot någon annan är de oftast oförstående för att de kan ha gjort fel, eller att det de gjort kan ha gjort den andre ledsen eller att det kan ha gjort ont på den andra.

En del barn kan sätta ord på vad de gjort men vi saknar deras empati för varandra. Tar gärna saker från varandra eller förstör för andra ex genom att rasa något eller rita på en annans

teckning. När vi frågar dem så svarar barnen att de kände för det men vill inte och blir upprörda över samma sak om det händer de själva.

På Tussilagon finns bara en barntoilet samt ett större rum och ett litet rum i vår förskolelokal samt en lite utegård och eftersom det är trångt i vår hall så är risken för att man får en knuff eller ett slag större än i lokaler som det inte är lika trångt. Detta gör att vi ofta behöver uppmärksamma barnen på hur de är emot varandra.

Ser ingen skillnad i bemötande på varandra pga. någon diskrimineringsgrund direkt, men indirekt kan det finnas delar mellan/mot tjejer och killar. Könrollerna syns/märks hos våra barn.

Därför ser vi ett stort behov av att arbeta förebyggande och uppmärksamma barnen på vad vi säger till varandra och hur vi agerar mot varandra.

Målet sträcker sig under hela 2017

Under vecka 8 har vi satt upp målet i hallen för att föräldrarna om det när de lämnar eller hämtar barnen.

Tänkte ta upp det på föräldramötet men eftersom det blev inställt så kommer vi ta upp det på utvecklingssamtalen under våren.

3. Mål och åtgärder

Vitsippan

Främjande arbete

- All personal arbetar aktivt i enlighet med att följa förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling och låta dess värden vara till grund för all planering av verksamheten.
- All personal tar ansvar för att förebygga, upptäcka och åtgärda diskriminering och kränkande behandling.
- All personal anmäler till förskolechef alt. utbildningsnämnd då diskriminering eller kränkande behandling misstänks/anmäls/upptäcks.
- All personal ska ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar genom sitt bemötande mot barnen och sträva efter likabehandling.

Förebyggande arbete

Mål	Nuläge	Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar	Uppföljning
Vi vill att alla barnen ska känna sig trygga i Vitsippans stora lekrum.	När barnen är i Vitsippans stora lekhall har vi sett att barnen tar saker från varandra, knuffas och hamnar i konflikt med varandra.	Vi kommer att vara nära barnen för att uppmuntra, stötta och vägleda dem. Vi fortsätter att använda stopphanden som hjälpmedel.	Hela tiden fram till 2018-02-28.	All personal på Vitsippan.	Regelbundet vid våra planeringar och vid vår- och höstterminens slut. Diskuterar och informerar föräldrarna vid utvecklingssamtal, hämtning och lämning.

Maskrosen

Främjande arbete

- All personal arbetar aktivt i enlighet med att följa förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling och låta dess värden vara till grund för all planering av verksamheten.
- All personal tar ansvar för att förebygga, upptäcka och åtgärda diskriminering och kränkande behandling.
- All personal anmäler till förskolechef alt. utbildningsnämnd då diskriminering eller kränkande behandling misstänks/anmäls/upptäcks.
- All personal ska ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar genom sitt bemötande mot barnen och sträva efter likabehandling.
- Vi vuxna skall vara goda förebilder.
- Vi som pedagoger måste alltid ta alla konflikter på allvar med både tal och kroppsspråk och ha öppna ögon.

Förebyggande arbete

Mål	Nuläge	Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar	Uppföljning
Vi vill att barnen på Maskrosen ska kunna identifiera känslorna glad, ledsen och arg. De äldre barnen ska kunna några orsaker till dessa känslor och kunna imitera dem.	Alla barn på Maskrosen har behov av att veta mer kring känslor som uppstår och förmågan att kunna förklara sina egna känslor. Alla är de nya i språket och nya i att läsa av varandras känslor. Vi vill ge dem verktyg att kunna det.	Att arbeta med känslorna glad, arg, ledsen genom böcker, bilder, i-pad, samtal och drama. Att de äldsta barnen i gruppen kan imitera, identifiera och sätta ord på dessa känslor i sommaren 2017. Att våra yngre barn kan imitera, identifiera och sätta ord på dessa känslor februari 2018.	Fram till 2018-02-28.	Alla pedagogerna på avdelningen har ansvar att ge barnen möjlighet till förståelse av känslor och kunna ord på dessa. Ansvar att visa barnen hur vi visar respekt och känslighet gentemot varandra.	Regelbundet vid våra planeringar och vid vår- och höstterminens slut. Diskuterar med föräldrarna vid utvecklingssamtalen.

Violens

Främjande arbete

- All personal arbetar aktivt i enlighet med att följa förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling och låta dess värden vara till grund för all planering av verksamheten.
- All personal tar ansvar för att förebygga, upptäcka och åtgärda diskriminering och kränkande behandling.
- All personal anmäler till förskolechef alt. utbildningsnämnd då diskriminering eller kränkande behandling misstänks/anmäls/upptäcks.
- All personal ska ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar genom sitt bemötande mot barnen och sträva efter likabehandling.
- Att barnen får möjlighet att byta plats vid samlingstillfället för att motverka negativa uttryck barn-barn (ex. – jag vill inte stå jämte det barnet)

- All personal arbetar och använder sig utav stopp-handen samt även teckenspråk.

Förebyggande

Mål	Nuläge	Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar	Uppföljning
Vi vill att barnen på Violen skall kunna uttrycka en känsla som de känner.	Vi upplever att barnen har ett otillräckligt ordförråd för att kunna uttrycka hur de känner.	Vi delar in barnen i lekgrupper med färre barn i vardera grupp. Personalen är närvarande och kan då hjälpa barnen att hantera samt uttrycka sina känslor.	Fram till mars 2018	All personal på Violen	Kommer kontinuerligt att göras vid varje planering.

Blåklinten

Främjande arbete

- All personal arbetar aktivt i enlighet med att följa förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling och låta dess värden vara till grund för all planering av verksamheten.
- All personal tar ansvar för att förebygga, upptäcka och åtgärda diskriminering och kränkande behandling.
- All personal anmäler till förskolechef alt. utbildningsnämnd då diskriminering eller kränkande behandling misstänks/anmäls/upptäcks.
- All personal ska ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar genom sitt bemötande mot barnen och sträva efter likabehandling.
- Arbetar med Stopp-handen i vår verksamhet.

Förebyggande

Mål	Nuläge	Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar	Uppföljning
Att hela barngruppen kan tecknen	Vi vuxna ser att i barngruppen	Vi vuxna ska arbeta med lekgrupper	Hela tiden fram till 2018-02-28.	All personal på Blåklinten.	Kommer att göras på planeringarna

för GLAD och LEDSEN	är det kontakt med knuffar och hårda ord. Endel vill inte leka med varandra samt att dom säger nej högt till varandra. Vi vill att barnen får verktyg så att dom kan berätta vad dom känner.	på fm. Vi delar in barnen i 2 grupper med minst 1 st vuxen/grupp. Den vuxnes uppgift är att stöda och hjälpa barnen i leken. Vi kommer bli att använda tecken, ett nytt material "Liten", drama.			under året. Nya föräldrar på avdelningen får information om likabehandlingsmålet vid inskolningen. Övriga får information via infobladet.
---------------------	--	--	--	--	--

Gullvivan

Främjande arbete

- All personal arbetar aktivt i enlighet med att följa förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling och låta dess värden vara till grund för all planering av verksamheten.
- All personal tar ansvar för att förebygga, upptäcka och åtgärda diskriminering och kränkande behandling.
- All personal anmäler till förskolechef alt. utbildningsnämnd då diskriminering eller kränkande behandling misstänks/anmäls/upptäcks.
- All personal ska ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar genom sitt bemötande mot barnen och sträva efter likabehandling.
- All personal tar tillfällen i akt att prata och förklara för barnen vad konsekvenserna blir när man inte låter alla vara med i leken
- All personal upplyser barnen om vilka känslor som kan uppstå i olika situationer och utefter deras handlande.
- Vi är närvarande och finns där att stötta barnen igenom de konflikter som uppstår och vi pratar mycket om vikten av att se och lyssna till andra runt omkring.

Förebyggande

Mål	Nuläge	Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar	Uppföljning
Vi vill att barnen ska se utanför sitt	Vi har i nuläget sett att	Vi är närvarande i leken och går	VT 2017	All personal på Gullvivan	Regelbunden uppföljning under vårens

<p>eget jag och bli mer uppmärksamma och lyhörda för andras tankar och känslor, och vi vill minska konflikter i leken.</p>	<p>konflikterna ökar då barnen har svårare att lyssna på varandra och se utanför sig själva och sin egen vilja och sina egna känslor. Barnen reagerar ofta väldigt snabbt då de upplever att andra gör fel, och de pratar inte med varandra utan de blir konflikter där vi måste gå in och påminna om att lyssna på kompisarna.</p>	<p>in och stöttar barnen i de konflikter som uppstår. Vi pratar mycket om att vi är här tillsammans och att det är viktigt att lyssna på varandra.</p>			<p>planeringstillfällen samt en utvärdering i slutet av vårterminen</p>
--	---	--	--	--	---

Tussilagon

Främjande arbete

- All personal arbetar aktivt i enlighet med att följa förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling och låta dess värden vara till grund för all planering av verksamheten.
- All personal tar ansvar för att förebygga, upptäcka och åtgärda diskriminering och kränkande behandling.
- All personal anmäler till förskolechef alt. utbildningsnämnd då diskriminering eller kränkande behandling misstänks/anmäls/upptäcks.
- All personal ska ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar genom sitt bemötande mot barnen och sträva efter likabehandling.

- Genom dramatiseringar uppmärksamma barnen på hur vi är mot varandra och i samtal, samlingar prata om våra känslor när vi blir utsatta eller utsätter.
- Genom dramatiseringar uppmärksamma barnen på hur vi är mot varandra och i samtal, samlingar prata om våra känslor när vi blir utsatta eller utsätter.

Förebyggande

Mål	Nuläge	Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar	Uppföljning
<p>Vi vill uppmärksamma barnen på vad som händer när de gör saker mot varandra</p> <p>Vad händer med kompiserna när jag betar mig som jag gör? Hur upplever barnen när det händer de själva?</p>	<p>De tänker inte på hur de andra känner det. Blir upprörda om någon annan gör detsamma mot dem. Vill direkt slå tillbaka /hämnas.</p>	<p>Ställa frågan till dem – hur kan du göra hen glad igen? Få dem att tänka och reflektera men också förstå att de behöver göra något. Få dem att berätta att det gjorde ont, eller blev ledsen när du förstörde för mig. Vid samlingar använda olika material för att spegla känslor. Samt dramatisera för barnen olika händelser.</p>	<p>Under våren 2017</p>	<p>All personal samt även tala om för våra vikarier hur vi jobbar.</p>	<p>Varje månad vid en av de pedagogiska planeringarna. För att stämna av om det vi gör ger förändring.</p>

HERRLJUNGA KOMMUN

Bildningsförvaltningen

Remiss och färdigställande

Föräldrarna har tillgång till vad respektive avdelningen satt upp för mål utifrån sin kartläggning och har möjlighet att lämna synpunkter på arbetet och planen under vecka 6-8. Personalen har också tagit till sig synpunkter som inkommit utifrån utvecklingssamtal och liknande.

Den färdiga planen kommer till en början att hänga i tryckt form i avdelningens tambur. När den hemsidan reviderats med ett nytt upplägg kommer man också att kunna hitta alla planer där. Denna information kommer att delges föräldrarna genom avdelningarnas månadsbrev samt vid inskolningssamtal. Årets färdigställda plan presenteras Bildningsnämnden i september.

Handlingsplan och arbetsgång för hantering av kränkande behandling och/eller diskriminering.

Varje misstanke om att kränkande behandling förekommer skall tas på fullt allvar.

Barn kan berätta för föräldrar eller personal på avdelningen att de känner sig kränkta. Förälder eller personalrepresentant anmäler då kränkningen till förskolechef.

Vuxen-barn

Vid misstanke om kränkning från vuxens sida, görs en anmälan till förskolechef. Den vuxne kallas till samtal där företrädare för den vuxnes fackliga organisation kan inbjudas.

Barn-barn

Den som kränker eller trakasserar skall också ha insikt i att den kränker eller trakasserar. T.ex. förstår inte en ettåring som biter ett annat barn att det kan upplevas kränkande.

Vid misstanke om kränkningar mellan barn skrivs en anmälan som lämnas till förskolechef. Så snart diskriminering eller kränkande behandling mellan barn uppmärksammas skall rutinen som beskrivs nedan, följas.

Utredning

- Ansvarig personal (ev. tillsammans med annan personal) samtalar med det utsatta barnet och snarast därefter med det barn som utsätter. Samtalen dokumenteras och förvaras tillsammans med anmälan hos förskolechefen. Personalen informerar vårdnadshavarna.
- Ett aktivt arbete för att öka barnens förståelse för varför aktuell händelse varit fel påbörjas. T.ex. diskussioner i barngruppen, barnböcker som belyser händelsen etc. En uppföljning av arbetet efter 1-2 veckor. Arbetet dokumenteras av personalen och förvaras hos förskolechef.

HERRLJUNGA KOMMUN

Bildningsförvaltningen

Akuta åtgärder

- Den som ser en händelse stoppar det som pågår. Ta hjälp av den personal som finns närmast, om situationen kräver det. Ta hand om både det/de barn som har drabbats, och det/de barn som har orsakat skadan (fysiskt/psykiskt). Dokumentera barnens beskrivning av händelseförloppet och bakomliggande orsaker och meddela förskolechef.
- När den akuta situationen är stoppad och barnen har fått lämna sina redogörelser av händelseförloppet ska vårdnadshavarna informeras. Det bör ske så snart som möjligt, senast samma dag som incidenten inträffade. Det är viktigt att den personal som varit med om händelsen tar kontakten. Dokumentera dag och tid för samtalet, vem du har talat med och viktig information om samtalets innehåll och meddela sedan förskolechef.
- Om flera vuxna ansvarar för samtal med såväl barn som föräldrar, så beslutar man om vem som skall kontakta förskolechef. Se till att all dokumentation om vad som sagts från inblandade barn samt deras vårdnadshavare förs vidare till förskolechef.
- Förskolechef anmäler utredningar enligt delegationsordning till Bildningsnämnden.

Dokumentation

Personal som är inblandad i pågående utredning ansvarar för all dokumentation och att dess originalhandlingar överlämnas till förskolechef för arkivering.

Originalhandlingar arkiveras enligt gällande dokumenthanteringsplan.

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

**Horsbyskolan åk 4-6 inkl fritidshem
läsåret 2017/2018**

Planen mot diskriminering och kränkande behandling för Horsbyskolan årskurs 4-6 inklusive fritidshem gäller under perioden 171001-181001. Planen är upprättad av skolans rektor Malin Norlander i samarbete med skolans personal, elever och vårdnadshavare. Den gemensamma planen mot diskriminering och kränkande behandling bygger på 3 kap. 16 § diskrimineringslagen (2008:567) samt 14 kap. 8 § skollagen (2010:800).

HERRLJUNGA KOMMUN
Bildningsförvaltningen

Innehållsförteckning

Vision	2
Målsättning	2
Inledning	2
FÖREBYGGA diskriminering, kränkande behandling och trakasserier	3
FRÄMJA ARBETET MOT diskriminering, kränkande behandling och trakasserier	5
UPPTÄCKA diskriminering, kränkande behandling och trakasserier	7
UTREDA o ÅTGÄRDA diskriminering och annan kränkande behandling	8
UTVÄRDERING av läsåret 2016/2017	13
INSATSER förebygga och förhindra diskriminering, kränkande behandling och trakasserier läsåret 2017/2018	14
Definitioner av begrepp	16

Vision

Trygghet Självförtroende Lust att lära – för framtiden

På vår skola ska alla elever få möjlighet att känna tillit till sin egen förmåga och i trygg miljö kunna utvecklas så att de känner självförtroende inför framtiden.

Målsättning

I skolans och fritidshemmets uppdrag ingår utöver kunskaper och färdigheter även förståelse för och ett avståndstagande från diskriminering, trakasserier och kränkningar. Horsbyskolan präglas av demokratiska värderingar.

- Vi vill skapa en miljö där hänsyn och ömsesidig respekt präglar umgängestonen.
- Vi ser olikheter som en tillgång.
- Vi vill att alla elever och all personal känner sig sedda och att ingen utsätts för diskriminering, trakasserier eller kränkningar.

Inledning

För att ta fram en plan som uppfyller lagens krav, där de olika delarna diskriminering, trakasserier och kränkande behandling ingår har följande process valts:

De två planerna, årlig plan mot kränkande behandling samt likabehandlingsplan mot diskriminering och trakasserier, sammanförs i ett dokument i enlighet med riktlinjer från BEO. <http://korta.nu/n75r4>

Planen förankras genom dialog i följande forum:

- Elevråd tillsammans med rektor vilket har förberetts i klassråd
- Fritidsråd tillsammans med fritidspersonalen
- Skolrådet (representanter vårdnadshavare) tillsammans med rektor
- Arbetslagen på skolan och fritidshemmet

Planen utvärderas och upprättas årligen och nya mål fastställs.

FÖREBYGGA diskriminering, kränkande behandling och trakasserier

Det är rektors ansvar att:

- Se till att all personal, elever och vårdnadshavare känner till att alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling är förbjudna på skolan och i fritidshemmet.
- Se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja barns och elevers lika rättigheter, samt att förebygga diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder, ålder eller könsöverskridande identitet eller uttryck samt kränkande behandling och trakasserier.
- Årligen utvärdera och upprätta en plan mot diskriminering och kränkande behandling i samarbete med personal, elever och vårdnadshavare. Dessa två planer sammanförs i en plan.
- Om skolan eller fritidshemmet får kännedom om att diskriminering, kränkande behandling eller trakasserier förekommer, se till att utredning görs och att åtgärder vidtas.
- Se till att skolans och fritidshemmets personal har ett gemensamt system för hur de anmäler, utreder och dokumenterar upptäckt diskriminering, kränkande behandling och trakasserier samt de åtgärder som vidtagits.
- Kontakta andra myndigheter vid behov.

Det är lärares, fritidspedagogers och annan personals gemensamma ansvar att:

- Följa skolans/fritidshemmets plan mot diskriminering och kränkande behandling.
- Ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som hen förmedlar genom sin undervisning och sträva efter likabehandling.
- Påtala diskriminering, kränkande behandling och trakasserier som förekommer på skolan och i fritidshemmet.
- Se till att åtgärder vidtas då diskriminering, kränkande behandling och trakasserier misstänks, anmäls eller upptäcks.
- Dokumentera misstänkt, anmäld eller upptäckt diskriminering, kränkande behandling och trakasserier samt de åtgärder som vidtas.
- Bevaka att utredda fall av diskriminering, kränkande behandling och trakasserier följs upp, där den enskilda läraren, fritidspedagogen eller annan personal är berörd.
- Bemöta elever och kollegor på ett respektfullt sätt.
- Arbeta för att allas våra olikheter berikar vår verksamhet.

Det är alla elevers gemensamma ansvar att:

- Påtala diskriminering, kränkande behandling och trakasserier som förekommer på skolan och i fritidshemmet.

- Bemöta elever, lärare, fritidspedagoger och övrig personal på ett respektfullt sätt.

Det är alla föräldrars gemensamma ansvar att:

- Ta del av och handla i enlighet med den här planen mot diskriminering och kränkande behandling.
- Ta aktiv del av information från skolan.
- Vara aktiva i elevernas lärande och utveckling.
- Arbeta tillsammans med skolan mot våra gemensamma mål.
- Vara uppmärksamma på om någon elev inte har det bra på skolan och då informera skolans personal (information om utsatta elever kan inte återkopplas till uppgiftslämnaren på grund av sekretesskäl, om annat än vårdnadshavare).

FRÄMJA ARBETET MOT diskriminering, kränkande behandling och trakasserier

Insats	Innehåll	Ansvarig	Tidpunkt
Ordningsregler	Ordningsreglerna har tagits fram i samråd med elever, lärare, vårdnadshavare samt rektor. Klasserna och fritidsgrupperna diskuterar dessa vid varje terminstart. I början av läsåret skickas ordningsreglerna hem till vårdnadshavarna. De ombeds läsa igenom dem och tala med sina barn om innebörden.	Personal	Fortlöpande under läsåret
Undervisningen	Utbildningen utformas utifrån våra grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Arbetet för att främja och förebygga diskriminering, kränkande behandling och trakasserier genomsyrar vår verksamhet övergripande och inte genom enskilda projekt eller enstaka tillfälliga insatser.	Personal	Fortlöpande under läsåret
Klassråd/Fritidsråd	Klassråd/Fritidsråd sker regelbundet. På rådet fattar klassen beslut bland annat om gemensamma regler och eleverna kan ta upp sådant som berör gruppen enskilt eller skolmiljön. Frågor av det senare slaget förs vidare till elevrådet av klassens elevrådsrepresentanter och till rektor av fritidspersonalen. Rådet är viktigt ur demokrati- och likabehandlingssynpunkt, eftersom det är en grundläggande princip att alla har en röst och att varje röst är lika mycket värd.	Arbetslag Fritidspersonal	Inför Elevrådsmöte
Elevråd	Elevråd hålls på skolan cirka fyra gånger per termin, oftare vid behov. Liksom klassrådet utgör elevrådet grundläggande träning i och förståelse för demokratiska principer. Elevrådet syftar också till att göra eleverna delaktiga i skolans verksamhet, samt att ge eleverna möjligheter att vara med och påverka deras vardag i skolan.	Rektor	Fyra gånger per termin
Faddergrupper	Alla elever i skolan är uppdelade i faddergrupper som används vid aktiviteter, utedagar, spelkul och andra tillfällen då alla arbetar gemensamt. Syftet med	Lärare i grundskolan	1-2 ggr/termin

Insats	Innehåll	Ansvarig	Tidpunkt
	faddergrupper är att stärka gemenskapen mellan eleverna.		
Trivselsamtal	Fritidspedagogerna erbjuder individuella samtal med alla elever/vårdnadshavare för att samtala om hur eleverna upplever sin fritidsvistelse, trivsel och vad de skulle vilja förändra.	Fritidspedagoger	En till två gånger/läsår
Utvecklingssamtal	Varje termin håller lärare utvecklingssamtal med elev och vårdnadshavare. Vid detta samtal förs även en dialog kring trivsel, arbetsmiljö, trygghet och hur eleven upplever skolans verksamhet.	Arbetslag	En gång/termin
Utevistelse	Under varje rast finns vuxna ute bland eleverna. Det finns en tydlig organisation/schema kring de vuxnas närvaro på rasterna, vilken följs upp, utvärderas och justeras regelbundet i samband med LSG, arbetslagsmöten, EHT samt APT.	Rektor och personal	Varje dag
Hakuna Matata	Fritidspersonalen ordnar dagligen rastaktiviteter. Syftet är att främja tillsammanskänsla bland eleverna och skapa positiva möten.	Fritidspedagoger	Dagligen, 9.40-10.20 11.40-12.10
Uppstartsvecka	Uppstartsvecka genomförs en gång per läsår. Syftet med denna vecka är att bygga upp ett gott klimat tillsammans på Horsbyskolan.	Rektor och personal	augusti
EHT (Elevhälsoteam)	Varje vecka träffar rektor elevhälsoteamet (EHT) för att samråda kring elevärenden samt föra dialog kring klimatet i skolan. EHT består av skolkurator, skolsköterska, rektor och specialpedagog. Tre gånger per termin finns skolpsykolog med på mötet. Elevhälsoteamets främsta uppgift är att arbeta förebyggande både när det gäller elever i behov av stöd samt utifrån planen mot diskriminering och kränkande behandling. EHT återkopplar till berörd personal, elever och vårdnadshavare.	Rektor, specialpedagog	Tre tillfällen/månad
Personalmöten	Personalen träffas regelbundet under arbetslagstid, då vi aktualiserar samt följer upp elevernas trivsel och känsla av trygghet.	Rektor och arbetslag	Varje vecka

UPPTÄCKA diskriminering och annan kränkande behandling

Insats	Innehåll	Ansvarig	Tidpunkt
Raster	De vuxna iakttar det sociala samspelet på raster och kan själva se eller bli uppmärksammade på konflikter. Eleverna tar kontakt med rastvärdande personal på skolan om de upplever trakasserier eller kränkande behandling.	Personal och rektor	Varje dag
Samtal	De vuxna lyssnar och för spontana samtal med elever om trivsel, respekt och ansvar. Den vuxne är lyhörd och reagerar på vad eleverna signalerar.	Personal	Fortlöpande under läsåret
Trivselenkät	Enkäten genomförs inom grundskolan två gånger per år för att följa upp hur eleverna upplever klimatet i skolan. Enkäten redovisas för elever, personal samt vårdnadshavare. Varje år genomförs trivselenkät i årskurs 5.	Rektor, specialpedagog och personal	November och april
Vuxengruppen	Vuxengruppen ansvarar på uppdrag av rektor för utredning av ärenden kring diskriminering, kränkning och trakasserier. Rektor träffar Vuxengruppen för avstämning en gång per månad och oftare vid behov. Ärenden som tas upp i Vuxengruppen gäller både skola och fritids.	Rektor och Vuxengruppen	Avstämning en gång per månad, ärenden arbetas med fortlöpande
Arbetslag	När arbetslagen träffas sker kontinuerliga samtal om det sociala klimatet i skolan och vad vi vuxna kan göra för att stötta eleverna.	Arbetslag	Varje vecka
Undervisningsmaterial	Personal på skolan och fritidshemmet granskar undervisningsmaterial samt den litteratur skolan/fritidshemmet använder i sin verksamhet. Om personalen uppmärksammar litteratur eller undervisningsmaterial som kan uppfattas diskriminerande eller kränkande ska rektor genast kontaktas för en bedömning. Material som kan uppfattas diskriminerande eller kränkande ska genast gallras bort.	Lärare, fritidspersonal, rektor	Fortlöpande under läsåret
Utvecklingssamtal	Under utvecklingssamtalet diskuterar elev, lärare och vårdnadshavare elevens känsla av trygghet och studiero.	Lärare	En gång per termin

UTREDA o ÅTGÄRDA diskriminering och annan kränkande behandling

Ytterst ansvarig för att inga elever eller vuxna på skolan/fritidshemmet diskrimineras, kränks eller trakasseras är rektor. För att uppnå målet att alla behandlas väl och lika behöver alla på skolan/fritidshemmet känna ansvar för att uppmärksamma och rapportera diskriminering och kränkning. Eleverna gör det efter förmåga, för de anställda vuxna är det en skyldighet.

Arbetsgång för personal om elever är i KONFLIKT med varandra

Insats	Åtgärd	Ansvarig	Tidpunkt
1 Upptäckt av konflikt	Den personal som upptäcker konflikt ska genast ingripa. Då den akuta situationen åtgärdats meddelas elevernas mentor.	Personal	Omedelbart
2 Samtal med utsatt	Mentorn/arbetslaget som ansvarar för aktuell klass/grupp talar med den som utsatts i konflikten: <ul style="list-style-type: none"> • klargöra vad som hänt och om det hänt tidigare • förklarar att kränkningar inte får förekomma och förklara att åtgärder sätts in • bestämmer en tid för uppföljning cirka en vecka senare • klargör även att eleven genast ska komma till mentorn/arbetslaget om något händer • mentorn/arbetslaget dokumenterar samtalet 	Mentor/arbetslag	I samband med samtalet
3 Samtal med aktör	Mentorn/arbetslaget talar med den/de som är aktör i konflikten: <ul style="list-style-type: none"> • om flera personer deltagit talar de vuxna med dem en och en • förklara att kränkningar inte accepteras och inte heller får förekomma enligt lag, och att de genast ska upphöra. • gör upp en plan för hur detta ska gå till • bestäm en tid för uppföljning cirka en vecka senare • dokumentera samtalet 	Mentor/Arbetslag	I samband med samtalet
4 Kontakta vårdnadshavare	kontakta inblandade elevers vårdnadshavare berätta om vad som hänt och vad som nu beslutats enligt uppsatt plan, dokumentera samtalen	Mentor/arbetslag	Avstämning en gång per månad, ärenden arbetas med fortlöpande

Arbetsgång för personal om elev utsätts för KRÄNKANDE BEHANDLING av annan elev

Insats	Åtgärd	Ansvarig	Tidpunkt
5 Informera rektor	Mentor/arbetslag informerar rektor om vad som har hänt och vad som har gjorts. Om elev upplever sig kränkt gör rektor en kränkningsanmälan till nämnden samt startar en kränkningsutredning. Då kopplas Vuxengruppen in, se nedan.* Rektor informerar EHT.	Mentor/arbetslag	Efter att ovanstående genomförts
6 Uppsikt	Eleverna hålls under uppsikt	Mentor/arbetslag	fortlöpande
7 Uppföljande samtal	Uppföljande samtal hålls enligt plan i steg 2 och 3. <ul style="list-style-type: none"> • Kontakta vårdnadshavare för att delge information om läget • Eleverna hålls även fortsättningsvis under uppsikt. • Dokumentera samtalen. 	Mentor/arbetslag	Enligt handlingsplan
8a Kränkning upphör	Ärendet avskrivs. Elever informeras och beröms för bra insats. Vårdnadshavare informeras.	Rektor Mentor/arbetslag	Enligt handlingsplan
8b Kränkning upphör inte*	Vuxengruppen kopplas in på uppdrag av rektor. <ul style="list-style-type: none"> • Vuxengruppen kallar inblandade elever till ett samtal, aktör och utsatt var för sig. • En handlingsplan upprättas för att komma till rätta med problemet. • Samtalet dokumenteras i samtalsanteckningar . • Vårdnadshavare kontaktas av Vuxengruppen för att informeras om hur Vuxengruppen arbetar vidare med elever och arbetslag samt om vårdnadshavares viktiga roll i samarbetet. 	Mentor/arbetslag Vuxengruppen Rektor	När kränkning inte upphör trots insats
9 Genomförande och uppföljning av insatser	Handlingsplan framtagen av Vuxengruppen genomförs och följs upp enligt överenskommelse. Uppföljning dokumenteras.	Vuxengruppen	Enligt överenskommelse i handlingsplan
10 Uppföljning av insatser	Handlingsplanen framtagen av Vuxengruppen i samråd med utsatt och aktör följs upp enligt överenskommelse: <ul style="list-style-type: none"> • Samtal med utsatt och aktör. • Kontakt med vårdnadshavare. • Vuxengruppens avstämningar med rektor. 	Vuxengruppen rektor	Enligt överenskommelse i handlingsplanen

Bilaga ärende 14

Plan mot diskriminering och kränkande behandling, Horsby 4-6

11a Kränkning upphör inte	Om kränkningarna eller trakasserierna ändå inte upphört vidtas ytterligare åtgärder, till exempel kontakt med andra myndigheter som socialtjänst eller polis.	Rektor	Omedelbart
11b Kränkning upphör	Ärendet avskrivs. Elever informeras och beröms för bra insats. Vårdnadshavare informeras.	Vuxengrupp, mentor/arbetslag rektor	Enligt överenskommelse i handlingsplanen

Arbetsgång om elev utsätts för kränkande behandling av personal

Insats	Åtgärd	Ansvarig	Tidpunkt
1 Upptäckt av kränkning	Händelsen anmäls till rektor av elev, vårdnadshavare eller personal. Elev kan också prata med annan vuxen som hen känner förtroende för. Anmälan dokumenteras och vid behov görs en kränkingsanmälan enligt rutiner.	Rektor	Omedelbart
2 Samtal med vårdnadshavare	<ul style="list-style-type: none"> Rektor informerar vårdnadshavare Samtalet dokumenteras 	Rektor	I samband att anmälan tas emot
3 Samtal med personal samt elev	<ul style="list-style-type: none"> Rektor utreder och åtgärdar: Samtal med personal Samtal med elev Upprättar åtgärder och handlingsplan Utredning och åtgärder dokumenteras. 	Rektor	I samband med insatserna
4 Informera facklig företrädare och skyddsombud	<ul style="list-style-type: none"> Rektor informerar i samtal personals fackliga företrädare samt skyddsombud inom ramen för sekretess. Samtalet dokumenteras 	Rektor	I samband med samtalet
5 Uppföljning 1	<ul style="list-style-type: none"> Rektor följer upp ärendet med elev och hens vårdnadshavare. Uppföljning dokumenteras 	Rektor	Senast två veckor efter att händelsen anmälts.
6 Uppföljning 2	<ul style="list-style-type: none"> Rektor träffar den personal som kränkt eleven och samtalar om hur undervisningen och möten med berörd elev fungerar. Uppföljning dokumenteras 	Rektor	Regelbundet enligt handlingsplan
7 Uppföljning 3	Rektor har efter behov ytterligare möte med elev och vårdnadshavare för att följa upp att kränkning upphört.	Rektor	Regelbundet enligt handlingsplan
8a Ärendet avslutat	Om kränkning upphör avskrivs ärendet Uppföljning sker nästkommande medarbetarsamtal.	Rektor	Enligt handlingsplan
8b Kränkning upphör inte	Om åtgärderna inte är tillräckliga tas kontakt med rektors chef samt personalavdelning för vidare insatser. Elev och vårdnadshavare kan vända sig till Barn- och elevombudsmannen www.skolinspektionen.se/BEO	Rektor	När kränkning inte upphör trots insats

Arbetsgång när vuxna kränker andra vuxna på arbetsplatsen

Berörda

Kränkningar arbetstagare –arbetstagare

Kränkningar chef - anställd

Kränkningar anställd - chef

Kontakt

rektor kontaktas för utredning och insatser

skolans skyddsombud samt utbildningschef kontaktas

skyddsombud för rektorer samt utbildningschef kontaktas

UTVÄRDERA läsåret 2016/2017

- Att dela rasterna (F-åk 3 9:40-10:00 samt åk 4-6 10:00-10:20) är en fortsatt framgångsfaktor på skolgården då färre incidenter sker och det bidrar till ökad trygghet och trivsel för eleverna. Läsåret 2016/2017 fanns det förutsättningar att lägga in det rent schematekniskt, även vilken personal som är på övre och nedra skolgården är inlagt i schemat och bidrar till kontinuitet.
- Vi har på klassråd och i uppföljande elevråd tagit upp frågan om trygghet och otrygghet ute på skolgården. I elevrådet har vi också genomfört trygghetsvandringar där elevrådsrepresentanter och rektor fysiskt går runt skolan samtidigt som eleverna beskriver var det finns för områden att trygga upp än mer. Därefter har rektor lyft dessa synpunkter med personal som förstärkt upp på en del ställen och cirkulerat oftare vid andra där otryggheten beskrivits som större.
- Under läsåret har vi systematiserat trivselsfrågor som är kopplade till varje årskurs genom att lärarna tagit upp gemensamma trivselsfrågor i klassen löpande och i samband med klassråd och därefter lyfts upp på elevråd. Eleverna uttrycker t.ex. att de gula rastvärdsvästarna är mycket betydelsefulla då man snabbt ser vem man kan ta hjälp av. Skolsköterskan har också lyft den samlade bilden av upplevd trivsel hon fått i samband med hälsosamtal med elever i åk 4, detta har lyft via EHT och därefter vidare till personal på APT för att arbeta vidare med innehållet där och vidare ut till klass.
- Vi har arbetat med faddergruppsverksamhet ett par gånger på höstterminen och en gång på vårterminen för att lära känna varandra över klassgränserna. Vi hade gemensamma aktiviteter/samarbetsövningar vid uppstartsveckan då elever från 4-6 deltog i åldersblandade grupper. I samband med FN arbetade vi med samarbetsövningar och tipspromenadfrågor i åldersblandade grupper från F-3 och 4-6. Läsveckan genomfördes tidigt under vårterminen då vi arbetade med samma tema på hela skolenheten inkl. fritidshemmet. Detta ser vi en framgångsfaktor i gällande trygghet och kamratskap. Eleverna i 4-6 möter dessutom varandra över klass- och årskursgränser i blandade grupper vid elevens val, återkommande under hela läsåret.
- I omklädningsrummet, inför och efter idrottslektionerna har vi under läsårets senare del kunnat koppla extra personal/resurspersoner då det skett en del konflikter där. I samband med det såg vi en tydlig förbättring.
- Enkätundersökning under läsåret 16/17:
De delar som sticker ut i elevenkäten för åk 5 och 6, visar på att:
 - Lärarna förklarar bra så att jag förstår.
 - Skolarbetet är intressant, lustfyllt är däremot något lägre.
 - Lärarna hjälper mig när jag behöver det.
 - Pojkarna är något mer positiva till skolan än flickorna.
 - Studiero kan vara bättre i en av årskurserna.
 - Det finns elever som upplever rädsla för annan elev/elever på skolan.
 - Det finns elever som upplever rädsla för annan vuxen/vuxna på skolan.

Vi behöver således beakta att elever upplever att vi kan göra skolarbetet mer lustfyllt, vi tänker utveckla arbetet så att eleverna känner att de har en högre grad av inflytande över arbetsformer och därigenom höja graden av lustfullt skolarbete.

Vi behöver fortsätta arbetet så att alla elever upplever trygghet, ingen elev ska känna rädsla för annan elev eller vuxen på skolan. Vi fortsätter arbetet med Planen mot diskriminering och kränkande behandling, vi har en hög grad lyhördhet på signaler som elever ger och följer upp arbetet utifrån denna plan. EHT presenterar sig i alla klasser och berättar vad elevhälsoteamet gör utifrån de olika professionerna, samt var och när man kan nå oss om så behövs.

- Vi har återkommande lyft elevhälsoplanen som en diskussionspunkt på arbetsplatsträff vardera termin för att på så sätt öka systematiken i den och att i högre grad levandegöra innehållet och EHT teamets arbete.
- För att likabehandlingsplanen, även fortsättningsvis ska vara en aktiv del av verksamheten, gäller det att även ha med detta dokument samt diskussioner kring innehållet som en återkommande punkt i samband med arbetsplatsträffar.
- Under läsåret har vi använt skolans utrymmen både, nya och gamla, på ett sätt som möjliggjort en stimulerande lärmiljö för än fler elever. Lokaler som använts och utformats är grupprum (nya och gamla), biblioteket och Björkens fritidslokal, samt studiehallen på övre huvudbyggnaden.
- Läsåret 2016/2017 prioriterades klassrumsobservationer med efterföljande handledning för att all personal skulle ha ett så likt bemötande som möjligt i att möta elever på individ, grupp och organisationsnivå.

INSATSER förebygga och förhindra kränkande behandling läsåret 2017/2018

- Vi bibehåller rastaktiviteter då de har en tydlig positiv effekt, det alltid finns något för eleverna att sysselsätta sig med. Det är en vuxenledd aktivitet. På skolan vill vi pröva att elever också får vara med i det förberedande arbetet, "kioskverksamheten" där elever lånar rastredskap. Vi vill också arbeta för att eleverna är med vid själva utförandet av rastaktiviteterna.
- I schemat har vi lagt in delade förmiddagsraster för F-3 och 4-6. Att Horsbyskolan delar raster har fortsatt visat på positiva effekter.
- Elevrådet går på trygghetsvandring en gång/termin för att skolan ska kunna kartlägga platser på skolan där eleverna känner trygghet och eventuell otrygghet. På så sätt kan vi hålla rastvärdar uppdaterade och lyhörda vid de platser där eleverna upplever otrygghet.
- Systematisera trivselfrågor som är kopplade till varje årskurs. Detta gör vi genom att ta upp gemensamma trivselfrågor i samband med klassråd och elevråd, samt genom den övergripande bild skolsköterskan får i samband med hälsosamtal med elever i åk 4. I år vill vi prova att ta upp samma trivselfrågor för alla elever på 4-6 i samband med utvecklingsamtal, som ett led i det systematiska arbetet.
- Vi är noga med att följa upp vistelse i omklädningsrum och i kapprum, detta sker på gruppnivå.
- Elevhälsoplan, hålls aktiv får förståelse för innehållet av den. Vi har därför lagt in elevhälsoplanen som en återkommande diskussionspunkt på en arbetsplatsträff varje termin för att på så sätt öka systematiken i den och att i högre grad levandegöra innehållet och EHT teamets arbete.
- För att likabehandlingsplanen, även fortsättningsvis ska vara en aktiv del av verksamheten, gäller det att även ha med detta dokument samt diskussioner kring innehållet som en återkommande punkt i samband med arbetsplatsträffar.

- Vi vill fortsätta att använda utrymmen på ett sätt som gör att vi i högre grad kan erbjuda en stimulerande lärmiljö för än fler elever, så som t.ex. grupprum, bibliotek, Björkens fritidshem. Detta görs bl.a. genom handledning av elevhälsan och i dialog i arbetslagen.
- På skolan anser vi att det är av stor vikt att personal fortsatt får handledning av specialpedagog då detta leder till ökad kunskap i att möta alla elever på individnivå, gruppnivå och organisationsnivå.

Uppföljning och utvärdering

1. Kartläggning av trivsel och problemområden.
Tidpunkt: november/april
Ansvar: Rektor
2. Resultatet av kartläggningen presenteras för elever, vårdnadshavare och personal och nya åtgärder och insatser formuleras i samverkan mellan vuxna i skolan och elever.
Tidpunkt: december/maj
Ansvar: Rektor och lärare
3. Planen mot diskriminering och kränkande behandling utvärderas för att sedan upprätta en ny.
Tidpunkt: maj - september
Ansvar: Rektor
4. Under arbetslagsmöten, elevråd, EHT-möten samt möten med vårdnadshavare så kallat Skolråd, utvärderas och diskuteras fortlöpande de insatser och åtgärder
Tidpunkt: varje vecka; ett par gånger per termin
Ansvar: Rektor, lärare, EHT-team
5. Vuxengruppen och rektor träffas en gång per månad för att följa upp och utvärdera de ärenden kring kränkande behandling och diskriminering som Vuxengruppen har arbetat med. Resultatet av uppföljning och utvärdering visar hur vi arbetar vidare förebyggande.
Tidpunkt: en gång per månad
Ansvar: Rektor
6. Under LSG följs Aj/Oj-rapporter upp i form av statistik över inlämnade rapporter. Där framgår bland annat osäkra platser på skolgården under raster, vilken typ av ärenden med mera. Statistiken lyfts och diskuteras nästkommande APT eller arbetslagsmöte.
Tidpunkt: en gång per månad
Ansvar: Rektor

Definitioner av begrepp¹

Direkt diskriminering innebär att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Man kan också i vissa fall diskriminera genom att behandla alla lika, så kallad *indirekt diskriminering*. Med detta menas att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som i praktiken missgynnar ett barn eller en elev av skäl som har samband med en viss diskrimineringsgrund, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte.

Med begreppet *likabehandling* menas att alla barn eller elever ska behandlas så att de har lika rättigheter och möjligheter oavsett diskrimineringsgrund. Det innebär dock inte alltid att alla barn och elever ska behandlas lika, se indirekt diskriminering.

Trakasserier innebär ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Sexuella trakasserier innebär ett handlande av sexuell natur som kränker någons värdighet. Sexuella trakasserier behöver inte ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna. För att underlätta läsningen inryms i den här skriften begreppet sexuella trakasserier i begreppet trakasserier.

Med *kränkande behandling* menas ett uppträdande som utan att ha samband med någon diskrimineringsgrund kränker ett barns eller en elevs värdighet.

Med *elev* avses den som utbildas eller söker till annan utbildning än förskola som regleras i skollagen.

Med *barn* menas den som deltar i eller söker till förskolan eller annan pedagogisk verksamhet enligt 25 kapitlet skollagen.

Diskrimineringsgrunder

Med diskrimineringsgrunden *könsöverskridande identitet eller uttryck* menas att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Med diskrimineringsgrunden *etnisk tillhörighet* menas nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Med *funktionshinder* menas varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Med *sexuell läggning* menas homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Religion eller annan trosuppfattning kopplas till trosuppfattning som har sin grund i eller i samband med en religiös åskådning.

Ålder handlar om uppnådd levnadsålder.

¹ Definitionerna är bland annat hämtade direkt från allmänna råd för *Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling*, Skolverket SKOLFS 2012:10.

Aktuella bestämmelser

Skollagen (2010:800)

Diskrimineringslagen (2008:567)

Allmänna råd för Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling, Skolverket SKOLFS
2012:10.

LIKABEHANDLINGSPLAN 2017-2018

Molla

förskoleklass, grundskola och fritidshem

Bakgrund

Planen grundar sig på **diskrimineringslagen 2 kap. 5, 6, 7 §** och **Skollagen 6 kap.**

Både diskrimineringslagen och 6 kapitlet i skollagen har till syfte att skydda barn och elever mot kränkningar av deras värdighet. Kränkningar av barns och elevers värdighet kan förekomma i form av diskriminering, trakasserier eller genom kränkande behandling.

Bestämmelser i diskrimineringslagen och skollagen förbjuder diskriminering och kränkande behandling. De ställer krav på att verksamheterna bedriver ett målinriktat arbete för att främja barns och elevers lika rättigheter och möjligheter samt för att förebygga och förhindra trakasserier och kränkande behandling

Det är viktigt att alla som arbetar i verksamheterna har kunskap om innebörden av begreppen för att kunna bedriva ett effektivt arbete mot diskriminering och kränkande behandling.

Diskriminering innebär att ett barn eller en elev missgynnas, direkt eller indirekt, av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. Eftersom diskriminering handlar om missgynnande förutsätter det någon form av makt hos den som utför diskrimineringen. I verksamheterna är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering. Barn och elever kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse.

Trakasserier är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. Om någon ur personalen utsätter ett barn eller en elev för trakasserier benämns det diskriminering.

Kränkande behandling är ett uppträdande som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, kränker barns eller elevers värdighet.

Trakasserier och kränkande behandling kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. De kan vara synliga och handfasta likaväl som dolda och subtila. De kan utföras inte bara direkt i verksamheten utan även via exempelvis telefon och internet. Trakasserier och kränkande behandling kan t.ex. uttryckas genom nedsättande tilltal, ryktesspridning, förlöjliganden eller fysisk våld.

Kränkningarna kan även handla om att frysa ut eller hota någon. Kränkande behandling kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande.

Mobbning är en form av kränkande behandling eller trakasserier som innebär en upprepade negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

Detta första stycke är till största delen ett citat från **Skolverkets Allmänna råd "Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling"**.

Övergripande mål

Alla elever i grundskolan, förskoleklass och på fritidshem ska känna sig trygga, vara respekterade, bli väl bemötta och aldrig utsättas för diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling. All personal ska aktivt medverka till att förebygga, motverka, utreda och åtgärda alla former av kränkningar.

Delaktighet vid upprättande av och information om likabehandlingsplanen

Elevernas delaktighet

Eleverna görs delaktiga genom samtal i klassen/på fritids om vad diskriminering och kränkningar är och hur de agerar om de upplever att någon blir utsatt för detta. Skolans regler lyfts och diskuteras återkommande under läsåret i klassen, på fritids och på elevrådet.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vid årets första föräldramöte presenteras kort och informeras att likabehandlingsplanen läggs ut på V-klass där alla föräldrar har möjlighet att läsa, ta del och lämna in synpunkter om innehållet direkt till rektor.

Personalens delaktighet

Efter varje läsår utvärderas de insatser som är gjorda och all personal är delaktiga i att upprätta en plan för det kommande läsåret.

Delaktighet för personal från kök, städ och skolskjutar

Rektor ansvarar för att personal inom dessa områden blir informerade. Bildningsförvaltningens skolskjutssamordnare tar upp planen vid möte med chaufförerna. Tekniska kontoret gör det med sin personal.

Så här arbetar Molla skola för att

- **främja lika rättigheter, förebygga och motverka diskriminering och kränkande behandling**

Rektors ansvar:

- Se till att det drivs ett målmedvetet arbete för att motverka kränkningar och diskriminering.
- Se till att all personal, elever och vårdnadshavare känner till likabehandlingsplanens innehåll.
- Se till att likabehandlingsplanen årligen utvärderas och revideras.
- Se till att personal utreder ärende om elev känner sig kränkt av elev.
- Utredda ärenden om elev känner sig kränkt av personal.
- Utredda ärende om personal känner sig kränkt av elev.

All personal i grundskolan, förskoleklass och fritidshem har ansvar för:

- Att bemöta elever och kollegor på ett respektfullt sätt.
- Att dokumentera misstanke om någon elev utsätts för kränkande behandling samt vidta åtgärder. Informera rektor om händelsen.

HERRLJUNGA KOMMUN

Bildningsförvaltningen

- Att vid kännedom eller misstanke om att någon bland personalen utsätter elev för diskriminering eller annan kränkande behandling meddela rektorn detta.
- Att vara tillgängliga för eleverna under skoldagen.

Elevernas ansvar:

- Följa och respektera skolans likabehandlingsplan och skolans regler.
- Bemöta sina kamrater och de vuxna på skolan på ett respektfullt sätt.
- Berätta för de vuxna när de ser och upplever trakasserier och annan kränkande behandling.

Förebyggande arbete i vardagen

Samtal i klasserna

Arbete för att främja likabehandling görs både planerat och vid tillfällen när något inträffat. I det dagliga arbetet samtalas klasserna om känslor och relationer. Lärarna arbetar medvetet för att skapa en god anda i gruppen. Det görs t.ex. genom relationsövningar och samtal.

Samtal på fritids

På fritids görs återkommande samlingar och fritidsråd, där man tar upp aktuella situationer. Det är både negativt och positivt som kommer upp. En strävan är att lyfta gruppen.

Elevhälsan

Vid regelbundna tillfällen finns kurator och skolsköterska på skolorna. De gör förebyggande insatser enskilt eller i olika klasser. Elevhälsan sammanträder 3 till 4 gånger per månad där inkomna ärenden behandlas och insatser beslutas. 2 gånger per månad har elevhälsan "öppen dörr" där pedagoger kan komma för att lyfta dilemman eller andra händelser relaterat till bl.a. kränkande behandling och trakasserier.

Ordningsregler

Varje år förankras skolans regler bland elever och personal.

Rasttillsyn

På rasterna finns vuxna med eleverna ute på skolgården. Ett schema görs upp vid varje läsårsstart. Ansvarig för detta är rektor. Under fritidstiden delar personalen upp sitt ansvar för de elever som är inne respektive de som är utomhus.

Trivselgrupper

Skolans elever delas in i åldersblandade trivselgrupper. Under läsåret träffas grupperna i olika aktiviteter t.ex. aktivitet vid terminens start, samarbetsövningar och vid temaarbete.

Utvecklingssamtal

Vid utvecklingssamtalet tas elevens sociala situation upp som en del av samtalet. För detta används en blankett "Social utveckling" och tidslappen med frågor.

Så här arbetar Molla skola

- **för att upptäcka diskriminering och annan kränkande behandling:**

Samtal mellan personal

Berörd personal informeras om händelser och incidenter. Tillfällen för detta är vid möten i vardagen och när elevhälsans personal är på skolan. Ett speciellt tillfälle för avstämning finns på konferensen på fredagar. Fritids och grundskola har återkommande möten med avsikt att planera hur de kan stötta enskilda elever.

Uppmärksamhet i vardagen

Lärare i grundskola och på fritids ser det sociala samspelet mellan olika elever och kan då upptäcka konflikter och ojämnt samspel. På raster och under fritidstiden finns många tillfällen att se elever i andra situationer än i klassrummet.

Enkät

En webbaserad klimatundersökning görs varje år och där ingår frågor om trivsel och trygghet. Eleverna i årskurs 3-6 svarar på den.

Så här arbetar Molla skola

- **för att åtgärda diskriminering och annan kränkande behandling:**

Pedagoger arbetar dagligen med att hjälpa elever att utreda konflikter. Det är mindre händelser som är upplärade under dagen eller som bara behöver en koll några dagar för att se att konflikten upphört.

Vid allvarigare händelser och när händelsen bedöms som en kränkning följs nedanstående arbetsgång:

1. Den som sett kränkningen samtalar med den utsatte: Vad har hänt? Hur ofta? Vilka är inblandade? När och var har det hänt?
Klassläraren/mentor informeras om händelsen.
2. Enskilt samtal med dem som har utövat kränkande behandling. Den vuxne tar upp det allvarliga i situationen och ger dem möjlighet att ändra sig och ta ansvar för sitt beteende.
3. Meddela rektor om vad som hänt och vilka åtgärder som gjorts. Rektor beslutar om "utredning av kränkning" ska ske eller ej. Startas utredning anmäler rektor ärendet till huvudman på särskild blankett.
4. Kontakt med den utsattes och utövarens/utövarnas föräldrar. Samtalen dokumenteras.
5. Under de följande veckorna görs uppföljande samtal med de inblandade.

HERRLJUNGA KOMMUN

Bildningsförvaltningen

6. Om problemet fortfarande kvarstår utarbetas nya åtgärder som följs upp och dokumenteras.
7. Rektor kallar till EK, elevkonferens, för den/de elever som utfört/utsatts för kränkningarna och deras vårdnadshavare. I konferensen deltar personal från elevhälsan. Mötet och beslutade åtgärder dokumenteras.
8. Uppföljning görs av beslutade åtgärder.

Om en elev utsätts för diskriminering eller någon annan form av kränkande behandling från en vuxen utreds det av rektor.

1. Händelsen anmäls till rektor.
2. Rektor utreder, åtgärdar och följer upp händelsen.
3. Vårdnadshavare informeras.
4. Rektor följer upp ärendet med den personal som utfört kränkningen för att säkra att det inte händer igen.

Utvärdering våren 2016

Under vårterminen genomfördes flera enkäter med syfte att följa upp samtalsklimatet mellan eleverna, främst klimatet på fotbollsplanen. Vi införde också en arbetsmetod som benämns STOPP, SLUT, LÄGG AV som avsåg att ge eleverna verktyg att tydliggöra var varje individs gräns går. Elevernas förmåga att förstå och värdera vad som är ok att säga har utvecklats betydligt under våren. Arbetet är långt från avslutat utan fortsätter detta läsår.

Varje klassråd har utvärderat tryggheten och studieron på skolan. Vid Elevrådsmötet berättar överlag representanterna från varje klass att de upplever Mollaskolan som en trygg och positiv arbetsplats. Tryggheten och trivseln på skolan är stor från alla elever. De lyfte att det är på fotbollsplanen det kan förekomma dåligt språk mellan elever, mest pojkar annars inte. De äldre elevernas representanter tycker att vi skulle kunna avsluta STOPP, SLUTA, LÄGG AV.

Prioriterade mål/metoder för läsåret 2016-2017:

- En av framgångsfaktorerna till det goda klimatet på skolan är arbetat med trivselgrupper. Detta arbete kommer att prioriteras i det främjande arbetet på skolan. Att vidareutveckla metoder i detta är av största vikt.
- För att komma tillrätta med språkbruket på fotbollsplanen så startar skolan ett fotbollsråd som sammanträder efter elevrådet. Detta leds av rektor. Deltagare är alla de elever som "brukar" tillbringa sina raster på fotbollsplanen.
- Rastroligt genomförs två gånger per vecka. Ansvarig för rastroligt är fritidspedagoger på skolan.
- För att nå och bibehålla ett varmt samtalsklimat på skolan ska samtalsklimat och respekt mellan elever följs upp varje månad på klassråd eller kamratsamtal.

Utvärdering

Planen kommer att utvärderas maj/ juni 2018
Inför utvärderingen kommer följande kartläggningar att göras.

- **Kartläggning av riskområden**
Utifrån den enkät eleverna gör diskuterar elevråd och personalgruppen runt mönster och identifierade styrkor och förändringsbehov i det främjande och förebyggande arbetet på skolan. Enkäten genomförs i april. Ansvarig är rektor.
- **Elevers sociala situation som kommer upp i utvecklingssamtalet**
Läraren tar ansvar för att denna del kommer med i utvecklingssamtalet och eventuell kontakt med elevhälsan tas.

Ny likabehandlingsplan

En ny plan upprättas för det kommande läsåret.
Likabehandlingsplanen är fastställd i APT, september 2017

Christer Wetterbrandt
Rektor Molla skola

LIKABEHANDLINGSPLAN 2017-2018

Mörlanda

förskoleklass, grundskola och fritidshem

Bakgrund

Planen grundar sig på **diskrimineringslagen 2 kap. 5, 6, 7 §** och **Skollagen 6 kap.**

Både diskrimineringslagen och 6 kapitlet i skollagen har till syfte att skydda barn och elever mot kränkningar av deras värdighet. Kränkningar av barns och elevers värdighet kan förekomma i form av diskriminering, trakasserier eller genom kränkande behandling.

Bestämmelser i diskrimineringslagen och skollagen förbjuder diskriminering och kränkande behandling. De ställer krav på att verksamheterna bedriver ett målinriktat arbete för att främja barns och elevers lika rättigheter och möjligheter samt för att förebygga och förhindra trakasserier och kränkande behandling

Det är viktigt att alla som arbetar i verksamheterna har kunskap om innebörden av begreppen för att kunna bedriva ett effektivt arbete mot diskriminering och kränkande behandling.

Diskriminering innebär att ett barn eller en elev missgynnas, direkt eller indirekt, av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. Eftersom diskriminering handlar om missgynnande förutsätter det någon form av makt hos den som utför diskrimineringen. I verksamheterna är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering. Barn och elever kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse.

Trakasserier är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. Om någon ur personalen utsätter ett barn eller en elev för trakasserier benämns det diskriminering.

Kränkande behandling är ett uppträdande som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, kränker barns eller elevers värdighet.

Trakasserier och kränkande behandling kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. De kan vara synliga och handfasta likaväl som dolda och subtila. De kan utföras inte bara direkt i verksamheten utan även via exempelvis telefon och internet. Trakasserier och kränkande behandling kan t.ex. uttryckas genom nedsättande tilltal, ryktesspridning, förlöjliganden eller fysisk våld.

Kränkningarna kan även handla om att frysa ut eller hota någon. Kränkande behandling kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande.

Mobbning är en form av kränkande behandling eller trakasserier som innebär en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

Detta första stycke är till största delen ett citat från **Skolverkets Allmänna råd "Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling"**.

Övergripande mål

Alla elever i grundskolan, förskoleklass och på fritidshem ska känna sig trygga, vara respekterade, bli väl bemötta och aldrig utsättas för diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling. All personal ska aktivt medverka till att förebygga, motverka, utreda och åtgärda alla former av kränkningar.

Delaktighet vid upprättande av och information om likabehandlingsplanen

Elevernas delaktighet

Eleverna görs delaktiga genom samtal i klassen/på fritids om vad diskriminering och kränkningar är och hur de agerar om de upplever att någon blir utsatt för detta. Skolans regler lyfts och diskuteras återkommande under läsåret i klassen/på fritids och på elevrådet.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vid årets första föräldramöte presenteras kort och informeras att likabehandlingsplanen läggs ut på V-klass där alla föräldrar har möjlighet att läsa, ta del och lämna in synpunkter om innehållet direkt till rektor.

Personalens delaktighet

Efter varje läsår utvärderas de insatser som är gjorda och all personal är delaktiga i att upprätta en plan för det kommande läsåret.

Delaktighet för personal från kök, städ och skolskjutsar

Rektor ansvarar för att personal inom dessa områden blir informerade. Utbildningsförvaltningens skolskjutssamordnare tar upp planen vid möte med chaufförerna. Tekniska kontoret gör det med sin personal.

Så här arbetar Mörländaskolan för att

- **främja lika rättigheter, förebygga och motverka diskriminering och kränkande behandling**

Rektors ansvar:

- Se till att det drivs ett målmedvetet arbete för att motverka kränkningar och diskriminering.
- Se till att all personal, elever och vårdnadshavare känner till likabehandlingsplanens innehåll.
- Se till att likabehandlingsplanen årligen utvärderas och revideras.
- Se till att personal utreder ärende om elev känner sig kränkt av elev.
- Utredda ärenden om elev känner sig kränkt av personal.
- Utredda ärende om personal känner sig kränkt av elev.

All personal i grundskolan, förskoleklass och fritidshem har ansvar för:

- Att bemöta elever och kollegor på ett respektfullt sätt.
- Att dokumentera misstanke om någon elev utsätts för kränkande behandling samt vidta åtgärder. Informera rektor om händelsen.
- Att vid kännedom eller misstanke om att någon bland personalen utsätter elev för diskriminering eller annan kränkande behandling meddela rektorn detta.

HERRLJUNGA KOMMUN

Bildningsförvaltningen

- Att vara tillgängliga för eleverna under skoldagen.

Elevernas ansvar:

- Följa och respektera skolans likabehandlingsplan och skolans regler.
- Bemöta sina kamrater och de vuxna på skolan på ett respektfullt sätt.
- Berätta för de vuxna när de ser och upplever trakasserier och annan kränkande behandling.

Förebyggande arbete i vardagen

Samtal i klasserna

Arbete för att främja likabehandling görs både planerat och vid tillfällen när något inträffat. I det dagliga arbetet samtalar klasserna om känslor och relationer. Lärarna arbetar medvetet för att skapa en god anda i gruppen. Det görs t.ex. genom relationsövningar, massage och samtal.

Samtal på fritids

På fritids görs återkommande samlingar och fritidsråd, där man tar upp aktuella situationer. Det är både negativt och positivt som kommer upp. En strävan är att lyfta gruppen.

Elevhälsan

Vid regelbundna tillfällen finns kurator och skolsköterska på skolorna. De gör förebyggande insatser enskilt eller i olika klasser. Elevhälsan sammanträder 3 till 4 gånger per månad där inkomna ärenden behandlas och insatser beslutas. 2 gånger per månad har elevhälsan "öppen dörr" där pedagoger kan komma för att lyfta dilemman eller andra händelser relaterat till bl.a. kränkande behandling och trakasserier.

Ordningsregler

Varje år arbetas det fram tydliga trivselregler av elever och personal. Reglerna publiceras på VKlass. Reglerna utgår från tidigare års regler, men revideras och aktualiseras.

Rasttillsyn

På rasterna finns vuxna med eleverna ute på skolgården. Ett schema görs upp vid varje läsårsstart. Ansvarig för detta är rektor. På varje rast finns två lärare ute på skolgården. Rast-värdarna **ska** använda en gul reflexväst för att vara lätt att få syn på. Även en eller två elevassistenter är ute under rasttid. Rast-värdarna cirkulerar till olika delar av skolgården.

Trygghetsgrupper

Eleverna är indelade i åldersblandade trygghetsgrupper. De träffas vid olika tillfällen under läsåret för att eleverna ska lära känna varandra bättre, speciellt mellan olika åldrar. En planering görs vid läsårsstart för att få in upprepade tillfällen av samlingar i trygghetsgrupperna. Innehållet i dessa träffar kan vara sociala övningar eller speciella teman. Vid läsårsstarten förankras trygghetsreglerna i dessa grupper.

Kamratstödjare

Från åk 3 utser klassen kamratstödjare. Dessa träffas under ledning av en fritidspedagog ett par gånger per läsår och samtalar om klimatet mellan elever på skolan.

Utvecklingssamtal

Vid utvecklingssamtalet tas elevens sociala samspelssituation upp som en del av samtalet.

HERRLJUNGA KOMMUN

Bildningsförvaltningen

Så här arbetar Mörlandaskolan

- **för att upptäcka diskriminering och annan kränkande behandling:**

Samtal mellan personal

Berörd personal informeras om händelser och incidenter. Tillfällen för detta är vid möten i vardagen och när elevhälsans personal är på skolan. I Mörlanda finns varje vecka ett avstämningstillfälle vid torsdagsmötet. Det finns även utrymme på arbetsplatsträffar att samtala om elevers situation på skolan.

På skolan finns också en arbetsgrupp med representanter från varje arbetslag där skolklimat och värdegrundsfrågor lyfts och aktiviteter planeras utifrån likabehandlingsplanen.

Uppmärksamhet i vardagen

Lärare och elevassistenter ser det sociala samspelet mellan olika elever och kan då upptäcka konflikter och ojämnt samspel. På raster och under fritidstiden finns många tillfällen att se elever i andra situationer än i klassrummet.

Enkät

Trivselundersökning genomförs i klasserna. Elevrådet är delaktigt i utformandet av frågor och sammanställning av svaren. Rektor är ansvarig att undersökningen genomförs.

En webbaserad klimatundersökning görs varje år och där ingår frågor om trivsel och trygghet. Eleverna i årskurs 5 svarar på den.

Så här arbetar Mörlandaskolan

- **för att åtgärda diskriminering och annan kränkande behandling:**

Pedagoger och elevassistenter arbetar dagligen med att hjälpa elever att utreda konflikter. Det är ofta mindre händelser som är uppklarade under dagen eller som bara behöver en koll under några dagar för att se att konflikten upphört.

Vid allvarigare händelser och när händelsen bedöms som en kränkning följs nedanstående arbetsgång:

1. Den som sett kränkningen samtalar med den utsatte: Vad har hänt? Hur ofta? Vilka är inblandade? När och var har det hänt?
Klassläraren/mentor informeras om händelsen.
2. Enskilt samtal med dem som har utövat kränkande behandling. Den vuxne tar upp det allvarliga i situationen och ger dem möjlighet att ändra sig och ta ansvar för sitt beteende.
3. Meddela rektor om vad som hänt och vilka åtgärder som gjorts. Rektor beslutar om "utredning av kränkning" ska ske eller ej. Startas utredning anmäler rektor ärendet till huvudman på särskild blankett.
4. Kontakt med den utsattes och utövarens/utövarnas föräldrar. Samtalen dokumenteras.
5. Under de följande veckorna görs uppföljande samtal med de inblandade.

HERRLJUNGA KOMMUN

Bildningsförvaltningen

6. Om problemet fortfarande kvarstår utarbetas nya åtgärder som följs upp och dokumenteras.
7. Rektor kallar till EK, elevkonferens, för den/de elever som utfört/utsatts för kränkningarna och deras vårdnadshavare. I konferensen deltar personal från elevhälsan. Mötet och beslutade åtgärder dokumenteras.
8. Uppföljning görs av beslutade åtgärder.

Om en elev utsätts för diskriminering eller någon annan form av kränkande behandling från en vuxen utreds det av rektor.

1. Händelsen anmäls till rektor.
2. Rektor utreder, åtgärdar och följer upp händelsen.
3. Vårdnadshavare informeras.
4. Rektor följer upp ärendet med den personal som utfört kränkningen för att säkra att det inte händer igen.

Utvärdering våren 2016

Årskurs 5 genomförde för tredje gången en webbaserad enkät där det fanns några frågor om socialt klimat. I enkätsvaren framkom att:

Eleverna känner sig trygga under skoldagen.

Eleverna upplever sig att de får den hjälp de behöver och att de lär sig mycket.

Eleverna upplever att lärarna har höga förväntningar på eleverna.

Eleverna får veta hur det går för dem i skolarbetet.

Eleverna upplever att undervisningen stämmer väl överens med målen.

Varje klassråd har utvärderat tryggheten och studieron på skolan. Vid Elevrådsmötet berättar överlag representanterna från varje klass att de upplever Mörländaskolan som en trygg och positiv arbetsplats. Särskilt klassrummen beskrivs som trygga och trivsamma platser att vara på/i.

När det gäller studiero i klassrummet framkommer det ganska samstämmigt att alla följer reglerna och har studiero när lärarna är i klassen men när de lämnar klassrummet bryts det ibland mot den hänsynen och regeln att ge varandra studiero.

Grundskolan har arbetat med sitt mål att få en vänligare ton på fotbollsplanen och i omklädningsrummen på idrotten. Samtliga pedagoger anser att klimatet på fotbollsplanen och i omklädningsrummen blivit avsevärt bättre. Detta mål är dock inte helt uppnått och behöver finnas med även i fortsättningen.

Prioriterade mål för läsåret 2016-2017:

HERRLJUNGA KOMMUN

Bildningsförvaltningen

- Prioriterat område för både grundskolan och fritidshemmen blir att arbeta för "ett varmt klimat". Eleverna behöver bli bättre på att se varandra och att säga vänliga och snälla saker till varandra. Varje klass uppmärksammar samtalston och ord eleverna säger till varandra för att göra dem medvetna vad de säger. I verksamheten behöver det talas om att ett "snällt" ord kan betyda mycket.
Eleverna behöver speciellt påminnas om vilken samtalston de har till varandra på fotbollsplanen och i omklädningsrummen.
I omklädningsrummen har varje elev sin egen plats där man alltid byter om. En vuxen kan när som helst komma in i omklädningsrummet efter att man knackat.
Aktiviteter som vi ska nyttja för att utveckla ett varmt samtalsklimat blir:
 - Lyft arbetet och elevers samtalsklimat på föräldramötena under läsåret.
 - Utveckla samarbetet med föräldraföreningen i ovan arbete.
 - Ökad tillsyn på de elever som sticker ut vad avser dåligt språkbruk.
 - Uppföljning i klassråd/kamratsamtal om hur vi bemött varandra sedan förra klassrådet/kamratsamtalet.
 - Ett mer genomtänkt arbete med kamratstödjarna arbetas fram under läsåret.
- Rast-Roligt. Pedagoger från fritids organiserar lekar 2 ggr varje vecka samt lärarledd vistelse på konstgräsplanen 2 ggr/vecka. Alla som vill deltar i aktiviteten. Kamratstödjare finns med i planering och utförandet av rastroligt. Trygghetsgrupperna ska träffas oftare och med bra struktur.

Utvärdering

Planen kommer att utvärderas maj/ juni 2018

Inför utvärderingen kommer följande kartläggningar att göras.

- **Kartläggning av riskområden**

Utifrån den enkät eleverna gör diskuterar elevråd och personalgruppen runt mönster och identifierade styrkor och förändringsbehov i det främjande och förebyggande arbetet på skolan. Enkäten genomförs i april. Ansvarig är rektor.

- **Elevens sociala situation som kommer upp i utvecklingssamtalet**

Läraren tar ansvar för att denna del kommer med i utvecklingssamtalet och eventuell kontakt med elevhälsan tas.

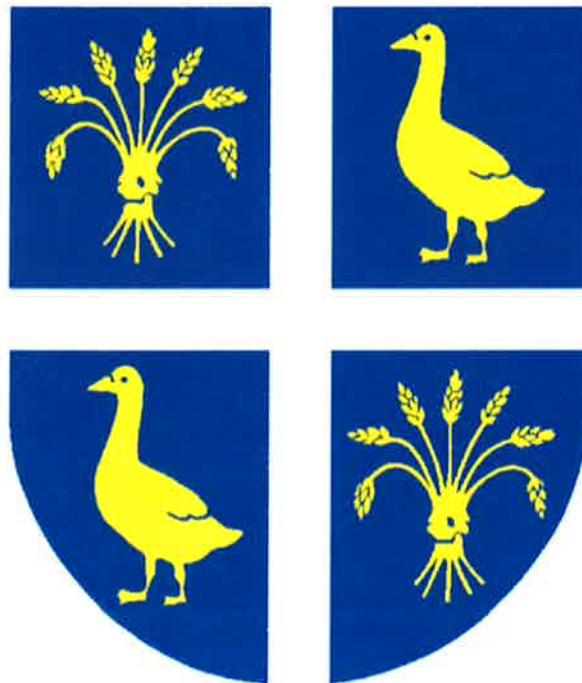
Ny likabehandlingsplan

En ny plan upprättas för det kommande läsåret.

Likabehandlingsplanen är fastställd i APT, september 2017.

Christer Wetterbrandt
Rektor Mörländaskolan

LIKABEHANDLINGSPLAN OCH PLAN MOT KRÄNKANDE BEHANDLING

ALTORPSKOLAN

HERRLJUNGA KOMMUN
UPPRÄTTAD 2017-09-28

Likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling

Bakgrund

Från och med 2009-01-01 har skolor att beakta bestämmelser i två olika regelverk avseende diskriminering och kränkande behandling, **Skollagen** och **Diskrimineringslagen**.

Skollagen och Diskrimineringslagen innehåller tydliga regler och förbud mot diskriminering och kränkande behandling av barn och elever. Lagarna finns till för att förtydliga skolans ansvar när det gäller barn och elevers lika rättigheter och för att garantera att alla barn och elever skall känna sig trygga i skolan. I lagen står också att det är förbjudet att kränka någon på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet, ålder eller funktionshinder. Alla skolor skall ha en plan för hur vi förebygger och förhindrar kränkande och diskriminerande handlingar, hur utredningsarbetet ser ut samt vilka åtgärder vi kan sätta in.

Definitioner

Diskrimineringslagen använder sig av begreppen, **diskriminering/trakasserier och annan kränkande behandling**.

Diskriminering

Direkt diskriminering

En elev får inte missgynnas genom särbehandling på grund av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Indirekt diskriminering

En elev får inte missgynnas genom att till synes neutrala ordningsregler tillämpas så att de får en i praktiken diskriminerande effekt. Ledningen för verksamheten får inte ge order eller instruera om att någon skall diskrimineras.

Trakasserier

Skall anses vara ett uppträdande som kränker en elevs värdighet och som har samband med någon av de fem diskrimineringsgrunderna. Lagen skiljer på diskriminering på grund av sexuell läggning och sexuella trakasserier. Sexuella trakasserier skall anses vara ett uppträdande som kränker en elevs värdighet och som är av sexuell natur.

Kränkande behandling

Ett uppträdande som, utan att vara diskriminering/trakasserier, kränker en elevs värdighet. I begreppet annan kränkande behandling ingår således mobbning. Den vanligaste definitionen av mobbning är, att en elev är mobbad när han/hon upprepade gånger eller under en viss tid utsätts för negativa handlingar från en eller flera

elever/personal. En kränkande behandling kan även vara en specifik händelse vid ett tillfälle.

När det kommer till skolans kännedom att en elev blivit utsatt för diskriminering/kränkande behandling skall vi utreda och förhindra fortsatt diskriminering/kränkande behandling.

Så här gör vi, om vi upptäcker kränkningar och/eller mobbning.

1. TA REDA PÅ VAD SOM HÄNT

- Samtal med den som blivit utsatt.
- Samtal med andra som sett eller vet något.
- Samtal med den/de som utfört handlingen.
- Föräldrar/Vårdnadshavare till den som blivit utsatt informeras samma dag om händelsen.
- Samtalen dokumenteras på särskild blankett, så kallad incidentrapport. (Se nästa sida.)

Den som upptäcker eller fått kännedom om händelsen ansvarar (vid behov tillsammans med mentor) för att samtal genomförs samt tar kontakt med mentor/klassföreståndare som i sin tur kontaktar vårdnadshavare. Vid kränkande behandling upplyser mentor rektor/biträdande rektor som i sin tur anmäler ärendet till nämnden.

2. STOPPSAMTAL

- Prata med den person som kränkt eller mobbat. Redogör tydligt för händelsen och klargör skolans syn på mobbning och kränkningar.
- Om flera elever deltagit samtalar vi med dem var för sig.
- Informera om att skolan kommer kontakta föräldrarna/vårdnadshavarna och berätta om händelsen snarast, helst samma dag.
- Samtalet dokumenteras på särskild blankett. (Incidentrapport - Se nästa sida.)

Mentor har ansvar för att stoppsamtal genomförs samt dokumenteras. Vid kränkande behandling upplyser mentor rektor/biträdande rektor som i sin tur anmäler ärendet till nämnden.

3. KONTAKTA DE INBLANDADES FÖRÄLDRAR/VÅRDNADSHAVARE SNARAST, HELST SAMMA DAG. ÄVEN FÖRVALTNINGSCHEF OCH NÄMND KAN KOMMA ATT BLI UNDERRÄTTADE.

Mentor ansvarar för att denna kontakt tas samt följer upp ärendet efter en tid. Vid anmälan om kränkande behandling kontaktas även rektor/biträdande rektor som anmäler vidare till nämnden.

4. UPPFÖLJNING

- Samtal med de inblandade eleverna flera gånger varje vecka under den närmaste tiden.
- Ytterligare samtal efter 1-2 månader för att säkert se att mobbningen eller kränkningarna upphört.
- Samtalen dokumenteras på särskild blankett, incidentrapport. (Se nästa sida.)
- Hemmet hålls informerat om händelseutvecklingen.

Mentor har ansvar för uppföljning genom att samtal hålls med de inblandade samt med vårdnadshavare. Om ärendet hamnar hos anti-mobbing gruppen har de tillsammans med mentor ett gemensamt ansvar. Anti-mobbinggruppen arbetar efter sina rutiner och dokumenterar i enlighet med denna plan.

5. OM MOBBNINGEN ELLER KRÄNKNINGARNA FORTSÄTTER

- Anmälan till elevhälsoteam och rektor.
- Rektor kallar berörda föräldrar eller vårdnadshavare till elevkonferens.

Beroende på incidentens karaktär genomförs inte alltid alla steg inom det beskrivna förfarandet. Grova incidenter kan också anmälas till socialtjänst och/eller polis. Hot riktat mot person samt hot om våld skall alltid polisanmälas.

INCIDENTRAPPORT

Anteckningar vid misstanke om mobbning, kränkande behandling eller annan händelse.

*Blanketten sparas som **arbetsmaterial** och lämnas till mentor och skolledningen. Dokumenteras i skolans arkiv.*

Rapporterande personal: _____

Datum: _____

Plats för händelsen: _____

Tid: _____

Rapporterande elev: _____

Klass: _____

Beskrivning av händelsen samt inblandade personer:

Vilka åtgärder har gjorts: (Är konflikten avslutad?, Har parterna sammanförts? etc.)

Vårdnadshavare: _____ kontaktad (datum och tid): _____

Anmälan om kränkande behandling genomförs: **JA** **NEJ**

Antimobbinggruppens arbete

I skolans antimobbinggrupp ingår elever och personal. Varje klass har en representant i antimobbinggruppen och träffar sker kontinuerligt under terminen. Altorpskolans antimobbinggrupp har som mål att alla elever på skolan skall känna sig trygga på skolan. Gruppen arbetar förebyggande samt agerar så fort de får en signal om eventuell kränkning. Anti-mobbinggruppen har väl fungerade rutiner för sitt arbete.

Om en elev känner sig kränkt, ensam eller utsatt kan de lyfta detta med kamratstödarna eller komma direkt till någon i antimobbinggruppen. De kan även prata med sin mentor, eller någon annan vuxen, som kan ta tag i detta eller föra informationen vidare.

De vuxna som ingår i antimobbinggruppen är:

Mattias Andersson, Maria Westbratt och PeO Häggström. Peo Häggström är även skyddsombud på skolan och ansvarar för att det bedrivs ett aktivt arbete med delaktighet av skolans elevskyddsombud.

Nulägesanalys

Vi upplever att det inom Altorpskolan läggs ett gediget arbete inom elevhälsa. I samverkan med andra instanser (föräldrar, socialtjänst, LSS, Habilitering osv) får vi ofta positiv feedback kring vårt arbete med att se, ta tag i och stärka eleverna. Utifrån Håkan Franssons drogvaneundersökning, som även tar upp begreppet trygghet på skolan, utförd hösten 2017 ser vi att flertalet elever trivs *mycket bra* eller *ganska bra* på Altorpskolan. Dock ser vi att trygghetsfaktorn är lägre bland årskurs 8 än tidigare år. Även hälsoundersökningen visar på att tryggheten sjunkit något. Vi är övertygade om att en viktig framgångsfaktor i detta arbete ligger i det vardagliga skolarbetet. Dvs det som sker i klassrummet varje dag och det faktum att personalen inte blundar för eventuella problem utan finns där för att erbjuda stöd och hjälp för varje barn. Oroväckande är att undersökningen visar att vi har elever som i tidig ålder testat både alkohol och droger samt att sambandet mellan rökning och alkohol/droganvändning är starkt. Herrljunga har på ett kommunövergripande plan problem med trygghet och det finns orosmoment kopplat till kriminalitet och droger. Det saknas en tydlig strategi för det förebyggande arbetet på kommunnivå, som säkerställer trygghetsaspekten för våra unga.

Under året som gått har vi bland annat genomfört Altorpsdagen som en schemabrytande dag för alla elever i syfte att stärka elevernas självkänsla och gemenskap. Vi har också genomfört särskilda satsningar för att våra sjuor skall känna sig efterlängtade och snabbt finna trygghet inom skolan. Vi håller utbildning inom Netikett för årskurs 7. Inom

ämnet samhällskunskap arbetar lärarna med aktuella fall/ nätbrott i arbetsområdet Lag och Rätt. Elevhälsans kompetenser arbetar än tydligare med ett främjande och förebyggande arbete genom att befinna sig på arbetslagsmöte varje vecka. De kommer att genomföra aktiviteter på gruppnivå, med start i årskurs 8, så som tjej och killgrupper. Tanken är att det hålls en dag med föreläsning samt work-shopsarbete kring attityder, sociala medier etc där en föreläsare bjuds in och där elevhälsan är delaktiga genom work-shops under ledning av föreläsaren. Detta riktar sig till årskurs 8.

Utifrån genomförd elevenkät kring trivsel och trygghet har vi tillsammans med elevrådet arbetat med otrygga platser och negativ stress.

Trots ovanstående positiva upplevelser och insatser upplever vi att alltför många elever mår psykiskt dåligt. Anledningarna till detta kan vara många och härledas till olika områden. Vi arbetar för att se "hela individen" eftersom elevens mående får stora konsekvenser för skolarbetet. Det är avgörande att vi har ett nära samarbete med vårdnadshavare och andra inblandade aktörer i syfte att hjälpa och stärka varje elev.

Elevkonferenser, Västbusmöten och träffar med SSPF (skola, socialtjänst, polis och fritid) är viktiga forum i vårt kontinuerliga arbete.

Vi har ett pågående arbete kring att integrera nyanlända. De flesta elever är klassplacerade och har sin tillhörighet i en ordinarie klass. Samordnaren för nyanlända arbetar med språkutvecklande arbetssätt samt är med på arbetslagsmöten regelbundet för att stödja och ahndleda personalen kring nyanlända och deras lärande.

Vi ser en ökning av trakasserier elever emellan genom olika forum, sociala medier på Internet, där vi upplever ett hårt verbalt klimat. Det finns ett behov av att arbeta med källkritik och resonemang kring rimlighet i det som skrivs. Dessutom behöver eleverna bli än mer medvetna om att kränkningar på nätet ses lika allvarligt som kränkningar i vanliga livet. Däremot ser vi en minskning av fysiskt våld över tid vilket är positivt. Vid hot om våld har rutiner följts, vilket fungerat bra.

Mål för läsåret 2017/2018

Inom Altorpskolan ska alla elever och vuxna trivas och känna sig trygga. De ska aldrig behöva utsättas för diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling. All personal ska aktivt medverka till att förebygga, motverka, utreda och åtgärda alla former av kränkningar på skolan. Med detta som grund hoppas vi kunna öka/bibehålla nivån kring upplevd trivsel och trygghet. Skollagen och då framförallt skollagens paragrafer gällande trygghet och studiero är styrande och vägledande i detta arbete, vid sidan av arbetsmiljölagen.

Förebyggande/Främjande arbete

För att förebygga och motverka kränkningar arbetar vi med:

- Förankring av "Våra värderingar" och "Självklara regler" hos elever, personal och föräldrar. Dessa har översatts på flera språk för att omfatta alla elever
- Tillsyn i form av rastvakt och pedagogisk lunch. Här tar vi hjälp av personer som ideellt verkar som kamratstödjare i skolans lokaler under skoltid.
- Regelbundna möten i antimobbinggrupp och arbetslag
- Återkommande samtal om värdegrundsfrågor i klass- och elevråd,
- "Lära-känna-dag" klassvis för 7:or, arbetslagsdagar och temadagar
- Vett & etikett på Internet/Cyberbullying för alla årskurs 7
- Arbete på gruppnivå i årskurs 8 som genomförs av elevhälsans professioner
- Genom tydliga rutiner verka för en trygg skola och ett tryggt klimat både i och utanför skolan
- Samverkan med olika organisationer som behandlar värdegrundsfrågor.

För att vidareutveckla den sistnämnda punkten kring samverkan, kan nämnas:

Vidare samarbetar vi med drogförebyggare Håkan Fransson som utför en drogundersökning för alla elever. Han medverkar även vid alla föräldramöten för att informera om droger och återge resultat på den genomförda undersökningen. Håkan besöker även klasser och delger eleverna viktig information om droger och dess konsekvenser.

Temadag kring trygghet, kränkningar och sociala medier. Under dagen får alla elever lyssna till en inspirationsföreläsning om vikten av att fungera som god förebild. Efter föreläsningen kommer eleverna att fortsätta diskussionen i mindre grupper. De kommer att delta i work-shops under ledning av elevhälsan.

Utifrån samverkans

Löpande schemabrytande aktiviteter utifrån temat trygghet och gemenskap.

Upptäcka

För att upptäcka kränkningar ska:

- personal vara observanta i klassrum och vid tillsyn i korridorer och skolgård
- personal informera om incidenter vid arbetslagskonferenser,
- de vuxna i antimobbinggruppen få regelbunden information från elever och personal om beteenden/händelser som kan utvecklas till mobbing
- mentorerna samtala med sina elever om vad som är/kan upplevas som kränkande/sårande

- elevenkäter genomförs kontinuerligt
- skolan samverka med berörda instanser

Utreda och åtgärda

För att utreda och åtgärda kränkningar:

- ska den som observerar mobbning/kränkning informera berörd mentor och antimobbninggruppen
- om kränkningen förekommit inom klassen ska mentorn försöka lösa problemet genom samtal med berörda elever
- om kränkningen är av allvarlig art ska de vuxna i antimobbninggruppen ha enskilda samtal med förövaren och den kränkta eleven
- ska mentorn underrätta berörda föräldrar om vad som hänt
- när en elev känner sig kränkt skall detta efter incidentrapport är genomförd även anmälas som ett kränkingsärende till rektor/biträdande rektor som tar det vidare till nämnden
- när elev känner sig kränkt av personal ska ärendet utredas av rektor/biträdande rektor
- när vuxen känner sig kränkt av elev skall ärendet utredas av rektor/biträdande rektor

Årligt arbete med Likabehandlingsplanen och Planen mot kränkandebehandling

Inför revidering av likabehandlingsplanen har all personal utvärderat året som gått. Vi har tillsammans tittat på vilka insatser som varit givande och vilka vi behöver ändra eller ta bort. Vi har försökt att ringa in våra styrkor och se vilka utvecklingsområden vi bör fokusera på. Under augusti sammanställde varje arbetslag sin syn på detta och därefter har rektor reviderat likabehandlingsplanen till att omfatta hela Altorpskolan. Rektor informerade om likabehandlingsplanen vid klassernas föräldramöten som hölls i månadsskiftet aug/sep och tog då in synpunkter från föräldrar. Likabehandlingsplanen är samverkad och kommer också ut till elevrådet vid nästa möte.

Rektor har ett övergripande ansvar för skolans likabehandling. Lärarna har ansvar för att likabehandlingsplanen förankras hos alla elever. Alla anställda på skolan har ansvar för att planen respekteras och följs.

HERRLJUNGA KOMMUN

Bildningsförvaltningen

Likabehandlingsplanen och Planen mot kränkande behandling skall finnas tillgänglig på Altorpskolans hemsida samt Vklass som är kommunens lärplattform.

LIKABEHANDLINGSPLAN GRUNDSÄRSKOLAN Åk 1-9

Bakgrund

Planerna grundar sig på:

Diskrimineringslagen 2 kap. 5, 6, 7 § och **Skollagen 6 kap.**

Åtgärder mot kränkande behandling, det innebär att diskriminering och trakasserier på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder inte får förekomma i landets förskolor och skolor. Skollagen ger barn och elever ett starkt skydd mot annan kränkande behandling.

Mobbning - Mobbing förutsätter att den som utsätts kränks vid upprepade tillfällen, vilket skiljer mobbing från andra former av kränkande behandling. Mobbing innebär upprepade handlingar där någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag. En obalans råder i makt mellan den som mobbar och den som utsätts för mobbing.

Trakasserier - Ett uppträdande som kränker en elevs värdighet och som har samband med de angivna diskrimineringsgrunderna.

Sexuella trakasserier - Ett uppträdande som kränker en elevs värdighet och som är av sexuell natur.

Annan kränkande behandling - Ett uppträdande som, utan att vara trakasserier, kränker en elevs värdighet. Kränkningar kan vara

- fysiska (till exempel slag och knuffar)
- verbala (hot eller tillmälen)
- psykosociala (utfrysning, ryktesspridning)
- text- och bildburna (klotter, brev och lappar, e-post, facebook, sms och mms)

Direkt diskriminering - En elev missgynnas om han eller hon behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation – om missgynnandet har samband med diskrimineringsgrunderna kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder eller ålder.

Indirekt diskriminering - En elev missgynnas genom att någon med ledningsfunktion eller annan personal tillämpar en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringssätt som framstår som neutralt, men som i praktiken särskilt missgynnar en eller flera elever av ett visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, sexuell läggning, visst funktionshinder eller viss ålder.

Övergripande mål

Alla elever på grundskolan ska känna sig trygga, vara respekterade, bli väl bemötta och aldrig utsättas för diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling.

All personal ska aktivt medverka till att förebygga, motverka, utreda och åtgärda alla former av kränkningar.

Delaktighet vid upprättande av och information om likabehandlingsplanen:

Elevernas delaktighet

Eleverna görs delaktiga genom samtal i klassen om vad diskriminering och kränkningar är och vad de ska göra om de upplever att någon blir utsatt för detta.

Skolans regler lyfts och diskuteras återkommande under läsåret i klassen och på elevrådet.

Vårdnadshavarnas delaktighet.

Likabehandlingsplanen presenteras och samtalas runt vid föräldramöte vid varje läsårsstart. Den reviderade planen finns tillgänglig för vårdnadshavarna på V-klass

Personalens delaktighet

Inför varje läsår utvärderas de insatser som är gjorda och alla ska vara delaktiga i att upprätta en ny plan, samt synliggöra och arbeta med den, så att den blir ett levande dokument för elever, föräldrar och berörd personal på skolan.

Rektors ansvar:

- Se till att all personal, elever och vårdnadshavare känner till att alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling är förbjudna på skolan.
- Se till att det drivs ett målmedvetet arbete för att motverka kränkningar och diskriminering.
- Se till att all personal, elever och vårdnadshavare känner till likabehandlingsplanens innehåll.
- Se till att likabehandlingsplanen årligen utvärderas och revideras.
- Utreda ärende om elev känner sig kränkt av annan elev.
- Utreda ärende om elev känner sig kränkt av personal.
- Utreda ärende om vuxen känner sig kränkt av elev.

All personal på särskolan har ansvar för:

- Följa skolans likabehandlingsplan.
- Reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar genom sin undervisning och sträva efter likabehandling.
- Bemöta elever och kollegor på ett respektfullt sätt.
- Dokumentera misstanke om någon elev utsätts för kränkande behandling vidta åtgärder samt följa upp och informera rektor om händelsen.
- När någon (t.ex. elev, vårdnadshavare eller personal) misstänker att någon bland personalen utsätter någon elev för diskriminering eller annan kränkande behandling meddelas rektorn detta.
- Att vara tillgängliga för sina elever på rasterna.

Elevernas ansvar

- Följa och respektera skolans likabehandlingsplan.
- Bemöta sina kamrater och de vuxna på skolan på ett respektfullt sätt.
- Berätta för de vuxna när de ser och upplever trakasserier och annan kränkande behandling.

Så här arbetar grundsärskolan kontinuerligt för att: främja lika rättigheter, förebygga och motverka diskriminering och kränkande behandling

Trivselregler

Skolan arbetar med förankring av "våra värderingar" och "självklara regler".

Samtal

Återkommande samtal om värdegrundsfrågor sker i klassen. Lärarna samtalar med sina elever om vad som är/ kan upplevas kränkande och sårande och om elevernas rättigheter och skyldigheter. Även kunskap om lagar och påföljder som gäller i samhället samt vett och etikett på internet tas upp i samtalen.

Utvecklingssamtal

Vid utvecklingssamtal med elev och vårdnadshavare, förs en dialog kring trivsel och hur eleven upplever skolan.

Rasttillsyn

Det finns alltid vuxna i elevernas närhet. Alla arbetar aktivt för att reagera vid eventuella negativa kommentarer, suckar, blickar mm. Elevernas eget ansvar ökar med ålder och mognad.

Antimobbingsgrupp

Antimobbingsgruppen på Altorpsskolan kontaktar särskolan Altorp när det är något som berör särskoleeleverna och tvärtom.

EHT (Elevhälsoteam)

Två tillfällen per termin träffas personal, rektor och EHT för att ta upp elevärenden samt föra dialog kring klimatet i skolan. EHT deltar även vid möten kring enskilda elever och arbetar också med förebyggande insatser.

Temadagar.

Eleverna deltar i temadagar med olika innehåll som ordnas på grundskolan.

Så här arbetar Grundsärskolan för att upptäcka diskriminering och annan kränkande behandling:

Samtal mellan personal

Berörd personal informeras om händelser och incidenter. Tillfällen för detta är vid möten i vardagen och när elevhälsans personal är på skolan. Det finns även utrymme på arbetsplatsträffar att samtala om elevers situation på skolan.

Uppmärksamhet i vardagen

Lärare och elevassistenter ser det sociala samspelet mellan olika elever och kan då upptäcka konflikter och ojämnt samspel. På raster finns många tillfällen att se elever i andra situationer än i klassrummet.

Samtal med elever

Lärare och elevassistenter har kontinuerliga samtal med elever om hur de mår och om det har hänt något som de upplever inte är bra samt hjälper eleverna att lösa konflikter.

När en elev känner sig kränkt;

När någon ser eller hör att någon utsatts för diskriminering; trakasserier eller annan kränkning tillämpas följande:

1. Samtal med den som utsatts för kränkningen för att klargöra vad som hänt och om det hänt tidigare. Förklara att kränkningar inte får förekomma och att skolan nu kommer att åtgärda detta. Incidentrapport ifylls, lämnas till rektor. Meddelas till bildningsnämnden.
2. Enskilt samtal med dem som har utövat kränkande behandling: Den vuxne tar upp det allvarliga i situationen och ger dem möjlighet att ändra sig och ta ansvar för sitt beteende.
3. Kontakt med den utsattes och utövarens/utövarnas vårdnadshavare.
4. Händelsen, alla samtal och vilka åtgärder som satts in dokumenteras.
5. Kontroll: Under de följande veckorna har man den utsatte och utövaren/utövarna under uppsikt.
6. Uppföljning/utvärdering: Efter två veckor hålls ett uppföljningssamtal först med den utsatte och sen med utövaren/utövarna. Om problemet fortfarande kvarstår utarbetas nya åtgärder som följs upp och dokumenteras. Vårdnadshavarna informeras.
7. Om kränkningarna eller trakasserier ändå inte upphört vidtas ytterligare åtgärder, t.ex. kontakt med andra myndigheter som socialtjänst eller polis.

Om en elev utsätts för diskriminering, trakasserier eller annan form av kränkande behandling av en vuxen följs nedanstående plan:

1. Händelsen anmäls till rektor.
2. Vårdnadshavare informeras.
3. Rektor utreder, åtgärdar och följer upp ärendet. Dokumentation görs. Meddelas till bildningsnämnden.
4. Rektor följer upp ärendet med eleven och hans/hennes föräldrar.
5. Rektor träffar regelbundet den personal som kränkt eleven och samtalar om hur undervisningen med berörd elev fungerar.
6. Om åtgärderna inte är tillräckliga tas kontakt med rektors chef. Eleven kan även vända sig till Barn- och elevombudsmannen (www.skolinspektionen.se/BEO).

Utvärdering

Under läsåret 2016-17 hade eleverna samtal med rektor om hur de trivdes på skolan, hur de upplevde miljön som de vistades i och hur de blev bemötta av övriga elever och vuxna på skolan. Det framkom då att de var väldigt nöjda med sin skola och att de kände sig trygga, fick stöd och hjälp av vuxna runt dem. Vid utvecklingssamtalen har frågan om elevens trivsel på skolan tagits upp, även i dessa samtal var eleverna nöjda.

När behov funnits har personalen varit tillgänglig vid busshållplatser, omklädningsrum och i matsalen under läsåret.

Personal har arbetat med att informera och diskutera kring farorna med olika nätkontakter. Med stigande användning av internet för att söka information kvarstår faran i att stöta på olämpliga kontakter. Mobiltelefoner samlas in och finns inte med på lektionerna.

Kurator på skolan har under året haft samtal med eleverna i klassen om aktuella frågeställningar.

Klassen har jobbat mycket med övningar i socialt samspel. Bordtennisbord har köpts in och är placerade utanför sårskolan som ett led i att alla elever på skolan kan mötas runt en aktivitet.

Eleverna har i större utsträckning sökt sig till i grundskolans uppehållsrum på raster.

Så här kommer grundsårskolan att arbeta under läsåret 2017-2018

- Fortsatt arbete med grundläggande värden, för att eleverna ska känna fortsatt trygghet i sin skolsituation.
- Eleverna ska ges fortsatt möjlighet att delta i Altorpsskolans gemensamma aktiviteter samt elevråd.

Planen ska utvärderas vt 2018

- Åtgärder kommer att utvärderas genom att samtal förs med eleverna utifrån ett skattningsformulär som fylls i av eleverna såväl i början som i slutet av terminen.
- Vi följer upp vilka gemensamma aktiviteter vi haft med Altorpsskolan samt utvärderar effekten av dessa.

Materialet sammanställs och ligger till grund för nästa års arbete med likabehandling; läggs ut på hemsidan och kan fås i papperskopia.

Ansvarig för detta är rektor

Upprättad: 2017-06-27

Birgitta Johansson
Rektor grundsårskolan

Hudene skola och fritidshems plan mot diskriminering och kränkande behandling

Verksamhetsformer som omfattas av planen
Grundskola, förskoleklass och fritidshem.

Läsår
2016/2017

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Grundskola, förskoleklass och fritidshem.

Ansvariga för planen

Victoria Andersson, rektor

Vår vision

På Hudene skola ska varken diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling förekomma.

Planen gäller från

2016-08-17

Planen gäller till

2017-08-17

Läsår

2016/2017

Elevernas delaktighet

Vid läsårsstart går vi igenom likabehandlingsplanen med eleverna och samtalar om dess innebörd. Under året genomförs faddergruppsarbete, enkäter och kartläggning av områden som kan upplevas som hotfulla eller riskabla. Under våren utvärderar eleverna hur vi arbetat med likabehandlingsplanen och vad som fungerat bra respektive mindre bra. Likabehandlingsplanen arbetas med aktivt under hela läsåret genom bland annat i skolråd och klassråd.

Vårdnadshavarnas delaktighet

På föräldramöte får vårdnadshavarna möjlighet att delge tankar om vad som behöver åtgärdas på vår skola, sådant de hört av sina barn. De informeras om vår likabehandlingsplan och var den finns.

Personalens delaktighet

Vi upprättar ny plan varje år utifrån elevenkäter, kartläggning, utvärderingar och föräldratankar. Vi ser till att aktualisera likabehandlingsplanen för våra elever och arbetar med den vid flera tillfällen under året så att den är ett levande dokument.

Förankring av planen

Planen förankras hos eleverna redan första veckan på höstterminen. Sedan återkopplar vi till planen vid flera tillfällen under året: i faddergruppsarbetet, vid klassråd och skolråd mm. Den utvärderas på våren och då genomför vi dessutom enkäter och kartläggning för att ha som underlag till upprättandet av nästa års plan.

Utvärdering

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

Eleverna har genomfört en trivselenkät. Utvärdering görs tillsammans med upprättandet av ny likabehandlingsplan, ht 16. Personalen utvärderade likabehandlingsplanen på k-dag 17/8-16. Ht-16 - Vt-17-5-6 har genomfört en trivselenkät. 4-6 har utvärderat likabehandlingsplanen. Lärarna har utvärderat likabehandlingsplanen 19/6-2017.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Jonna Santamans, Sonja Lundgren, Camilla Petterson, Carina Lundsgård. Vid utvärderingen var även den nya personalen med; Jenny Bogren, Viktoria Svahn, Johan Hansson, Nathalie Tilde. Ht-16 - Vt-17-Jonna Santamans, Sonja Lundgren, Camilla Petterson, Carina Lundsgård, Jenny Bogren, Viktoria Svahn och Jens Ericson.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

BARNKONVENTIONEN: Besök av ensamkommande flyktingbarn, 16 år, som kom och berättade om sin flykt. Gjorde även bildkollage i faddergrupper av varje artikel. Gav bra tankar och mycket diskussioner runt besökets flykt samt hur barn har det.

MEDVETANDEGÖRA ATT VI HAR EN LIKABEHANDLINGSPLAN:

55 av 63 känner igen vad likabehandlingsplanen är (1-6, ej F-klass), detta tycker vi är ett lyckat resultat. Bra att vi lyfter det kontinuerligt på klassråd och skolråd, där ser vi resultat.

PRIORITERAT MÅL, INGEN SKA KÄNNA SIG UTANFÖR:

Vi vill att alla ska känna sig trygga på skolan. Åtgärder: bland annat rastlekar, vägleda situationer, EQ-övningar, "är man utanför om man sitter ensam..?".

Trivseln på skolan är bra över lag, en känner sig utanför ibland och en hade ingen att vända sig till. Detta ser vi som ett positivt resultat och vill fortsätta att sträva emot en nollvision.

EQ-VECKA, uppstartsveckan: Eleverna tycker det är bra med att skolan verkar lugnare. De är också nöjda med 20min rasterna och vill inte ändra något på EQ-veckan.

KONTINUERLIGT ARBETE I SKOLAN OCH PÅ FRITIDS:

Motverka kränkande behandling på skolan, utvärderas med enkät.

bland annat rastaktiviteter, lionsquest, massage och avslappning samt återkommande frågor om värdegrundsfrågor.

Vi har ökat tryggheten genom utökning av rastvärdar samt delat på rasterna, F-3/4-6, delningen på rasten blev lyckad. Framför allt för 4-6, medan konflikterna förblev bland F-3 men har minskat något. Vi har arbetat kontinuerligt under året med trygghet och trivsel, vi har sett att elevernas trivsel och trygghet ökat under året.

FADDERRGUPPSARBETE:

Faddergruppsarbetet har varit positivt under året, haft bra variation på arbetet och diskuterat likabehandlingsplanen under årets gång och haft lite mer roliga aktiviteter. En lyckad aktivitet var dansen som var en höjdpunkt av faddergruppsaktiviteterna.

Ht-16 - Vt-17-BARNKONVENTIONEN: Vi hade en gemensam samling. Vi tittade på film om FN och pratade om barnkonventionen. Vi har sett på powerpoint i 1-3 om barnkonventionen, läst böcker i F-klass om barns rättigheter och läst texter från andra länder med frågor till i 4-6. Vi hade också en gemensam sångsamling där vi sjöng sångerna Barn i alla länder och Goliat.

MEDVETANDEGÖRA ATT VI HAR EN LIKABEHANDLINGSPLAN: Detta pratar vi om på uppstartsveckan samt att det är en stående punkt under varje klassråd. De flesta elever på skolan känner till likabehandlingsplanen.

PRIORITERAT MÅL, SPRÅKBRUKET: Fokus under detta läsår har varit språkbruket, hur vi tilltalar och bemöter varandra. Vi upplever att språkbruket och attityden gentemot varandra har blivit bättre. Både elev-elev och elev-lärare. Vi upplever att konsekvensen att eleven själv fick ringa hem när den brustit i språkbruket fallit väl ut. Trivselenkäten som genomfördes i 5-6 visar att vi behöver bli bättre på det lustfyllda lärandet och tydliggöra för eleverna när de är med och bestämmer.

EQ-VECKA, UPPSTARTSVECKA: Vi hade mini OS på Hudene skola i faddergrupper. Under veckan har vi också aktiviteter i de olika klasserna med fokus på gemenskap. Eleverna ser över skolgården efter farliga/riskabla platser tillsammans i faddergrupperna.

KONTINUERLIGT ARBETE I SKOLAN OCH PÅ FRITIDS: Vi har fortsatt med kortare rast på förmiddagen där vi delat rasten i F-3 och 4-6. Vi har också fortsatt med rastaktiviteter och fler rastvärdar. Vi märker skillnad när vi har rastaktiviteter och inte.

Konflikterna minskar när rastlekar erbjuds.

FADDERRGUPPSARBETE: Fungerar mycket bra. Under 6:omas faddergruppsdag klev 5:oma och några 4:or fram och tog hand om sina grupper med bravur. Tema Kroppen fungerade också bra, 6:oma samlar in sina grupper innan vi börjar. Det var mycket uppskattat bland eleverna att springa skolkjoggen och tävla i faddergrupperna.

Årets plan ska utvärderas senast

2018-09-15

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

I maj vt 18 genomförs trivselenkät bland eleverna. De får också vara med och utvärdera likabehandlingsplanen bit för bit. Personalen utvärderar i samband med upprättandet av ny plan 2018-19.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Victoria Andersson, rektor

Främjande insatser

Namn

Allas lika värde

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Eleverna ska känna till allas lika värde och rätt till att vara olika, med fokus på HBTQ. Eleverna ska känna till FN och Barnkonventionen. De ska känna till de artiklarna som berör HBTQ och veta om vad barn har för rättigheter både i Sverige och i övriga världen. Vi önskar skapa förståelse för hur barn i andra länder kan ha det och vad det innebär för barn att vara på flykt. Vid vårens trivselenkät ska alla på skolan känna sig trygga, oavsett bakgrund.

Insats

Under vecka 42 välja och läsa böcker som har koppling till barnkonventionen med fokus på HBTQ. Förslag på att bjuda in Rädda barnen till läramas APT för att bidra med tips och idéer. Under v42 arbetar vi intensivt med Barnkonventionen, både i de egna klasserna och i faddergrupperna. Vi kommer se på filmer, arbeta med diskussionsfrågor.

Ansvarig

Skolans personal

Datum när det ska vara klart

2018-06-10

Namn

Faddergruppsarbete

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Trygghet, sammanhållning, hänsyn mellan eleverna på skolan. Tolerans och att lära känna varandra.

Uppföljning: trivselenkät.

Insats

Uppstartsaktivitet
Skoljoggen
Barnkonventionen
VintervandringRymden
6:ornas faddergruppsdag

Ansvarig

Personalen

Datum när det ska vara klart

2018-06-10

Kartläggning

Kartläggningsmetoder

Vi tar upp likabehandlingsfrågor i klassråd, skolråd och i faddergruppsarbetet. Vi genomför enkäter, klimatundersökning varje höst (föräldrar, personal samt elever i åk 4-6) och trivselenkät med eleverna på våren. Vi börjar varje läsår med genomgång av lagar och regler. Vi kartlägger riskabla platser på skolan. Vi gör sociala matriser tillsammans med eleverna i 4-6 - Hur är man sig i matsalen, på bussen, kapprummet och när man går in i klassrummet för att det skall bli en bra miljö för alla.

Områden som berörs i kartläggningen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Hur eleverna har involverats i kartläggningen

Eleverna är delaktiga i samtal kring lagar och regler och är med och formulerar klassrumsregler. Eleverna i 4-6 hjälper till att formulera sociala matriser. Eleverna hjälper till att kartlägga riskabla platser på skolan och skolgården, i faddergrupp på ht och enskilt på vt. (Det görs i faddergrupp vid höstens tillfälle därför att alla ska få en uppfattning om vad som ska kartläggas, särskilt de yngre.) Vid trivselenkäten får vi en kartläggning av bl a elever som upplevs vara utanför och om eleverna trivs och känner sig trygga.

Hur personalen har involverats i kartläggningen

Vi kartlägger tillsammans genom samtal och lyfter kontinuerligt iakttagelser som gjorts av personal och elever. Vi lyfter frågan på konferenstid.

Resultat och analys

Förebyggande åtgärder

Namn

Medvetandegöra att vi har en Likabehandlingsplan

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Alla elever ska känna till att vi har en Likabehandlingsplan och vad den innehåller. Resultatet av vårt arbete ska synas i Trivselenkäten som genomförs i april/maj vt-18.

Åtgärd

Ta upp den under EQ-veckan och sedan vid flera tillfällen under läsåret. Varje gång det uppstår en situation där vi använder planen som stöd. Ha det som punkt på klassråd, fritidsråd och skolråd, har vi något ärende/händelse som har med planen att göra?

Motivera åtgärd

Vi vill att våra elever känner sig trygga med vår Likabehandlingsplan vad den är till för och hur den kan användas. Att den fungerar som ett stöd för den eller de som eventuellt känner sig kränkta eller utanför.

Ansvarig

Personal

Datum när det ska vara klart

20180610

Namn

EQ-vecka

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Förankra likabehandlingsplanen. Skapa trygghet och gemenskap mellan elever och personal i skolan och på fritids. Belysa allas lika värde trots allas olikheter. Uppleva saker tillsammans och ha roligt. Arbeta med EQ-övningar i varje klass samt på fritids och "sätta grupperna". Utvärdering av veckan görs tillsammans med eleverna och sparas, uppföljning sker då vi utvärderar arbetet med likabehandlingsplanen i juni. Utvärderingsfrågor EQ-vecka: Hur har veckan varit? Vad har varit kul/mindre kul? Har något varit svårt? Vad skulle du vilja göra om? Varför tror du vi haft en så annorlunda vecka?

Åtgärd

Gå igenom skolans likabehandlingsplan. Samtala om vilka regler som gäller på skolan/fritids samt konstruera klassrumsregler tillsammans. Genomföra EQ-övningar och gruppstärkande övningar.

Motivera åtgärd

För att vi vill ha ett bra klimat på skolan och i våra grupper. Gemensamma regler stärker vi-känslan och delaktigheten.

Ansvarig

Personalen

Datum när det ska vara klart

2018-06-10

Namn

Kontinuerligt arbete i skolan och på fritids

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Alder

Mål och uppföljning

Alla elever ska känna sig trygga och aldrig utsättas för diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling från vare sig vuxna eller andra elever. All personal ska aktivt medverka till att förebygga, motverka, utreda och åtgärda alla former av kränkande behandling på skolan. Utvärderas med trivselenkät och genomgång av likabehandlingsplanen i april-maj.

Åtgärd

Tillsyn i form av rastvärdar och pedagogisk lunch. Regelbundna möten i skolrådet; trivsel, mat, frågor från klassråden. Regelbundet arbete med EQ i elevgrupperna, t ex Lions Quest, massage, avslappning. Kartläggning av platser inomhus och utomhus som upplevs som hotfulla eller skrämmande, genomförs muntligt på ht i faddergrupper och individuellt i respektive klass under vt. Återkommande samtal om värdegrundsfrågor, koppla till Likabehandlingsplanen. Varje rast erbjuder rastvärd en aktivitet så alla elever vet att något finns att göra - rastlek. I 4-6 är bara en rastvärd ute på förmiddagsrasten, där är en elev ansvarig för rastlek en dag i veckan - måndag-torsdag. Tisdagar och torsdagar lunchrast har åk 2-6 rast samtidigt, då finns det två rastvärdar ute och rastaktivitet erbjuds. I 4-6 genomför kompisamtal 1 gång/vecka. Föräldramöte minst en gång/läsår och föräldrakontakter vid behov. Fritidshemmet delar in fritidsbarnen i mindre grupper. Bland annat genom utflykter Måndag+Torsdag varannan vecka.

Motivera åtgärd

Fritidshemmet: Utevistelser samt mindre grupper ger fritidsbarnen mer stimulans och skapar mindre konflikter. Delad förmiddagsrast skapar mindre konflikter. Rastaktiviteter tränar barnen i samarbete, erbjuder sysselsättning och delaktighet/gemenskap.

Ansvarig

Personalen

Datum när det ska vara klart

20180610

Namn

Hygienkurs

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling

Mål och uppföljning

Kännas tryggt att gå på toaletten.

Åtgärd

Gå igenom rutiner om hur man gör på toaletten.

Motivera åtgärd

Alla elever skall kunna gå på toaletten under skoldagen/fritidsdagen och inte sitta och oroa sig inför toalettbesök.

Ansvarig

All personal

Datum när det ska vara klart

2018-06-10

Namn

Raster

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling

Mål och uppföljning

Minska konflikter

Åtgärd

Delade raster

Kortare raster

Möta upp i tambur Rastaktiviteter Fritids samling inomhus i klassrummen direkt vid 12-rasten

Motivera åtgärd

Varje rast erbjuder rastvärd en aktivitet så alla elever vet att något finns att göra - rastlek. I 4-6 är bara en rastvärd ute på förmiddagsrasten, där är en elev ansvarig för rastlek en dag i veckan - måndag-torsdag. Tisdagar och torsdagar lunchrast har åk 2-6 rast samtidigt, då finns det två rastvärdar ute och rastaktivitet erbjuds.

Ansvarig

Klassföreståndare

Datum när det ska vara klart

2018-06-10

Namn

Språket

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling

Mål och uppföljning

Att eleverna använder ett mer vardat språk.

Åtgärd

* Ringa hem till föräldrama själv och tala om vad man sagt.

* Aktiviteter runt språket (teater, äppet, filmer).

Motivera åtgärd**Ansvarig**

Personal på skola och fritids

Datum när det ska vara klart

2017-06-10

Rutiner för akuta situationer

Policy

Alla skall behandlas väl och lika utifrån sina förutsättningar.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Personalen vara observant vid tillsyn på skolgården. Personalen informera om incidenter vid arbetslagskonferenser. Klassföreståndarna samtalar med sina elever om vad som är/kan upplevas som kränkande/sårande. En brevlåda för anonyma elevmeddelanden finns i matsalen. Elevenkäter om mobbing/kränkande behandling genomförs årligen. Skolan samverkar med föräldrar och föräldraförening.

Personal som elever och föräldrar kan vända sig till

All personal på skolan 0513-17485, 17487, rektor 0513-17494 och elevhälsan se kontaktuppgifter på hemsidan.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever

För att uppnå målet att alla behandlas väl och lika behöver alla på skolan/fritidshemmet känna ansvar för att uppmärksamma och rapportera kränkningar och trakasserier. Eleverna gör det efter förmåga; för de anställda vuxna är det en skyldighet. Om en vuxen anställd på skolan upptäcker, själv eller genom någon annan, en situation där kränkningar eller trakasserier förekommer, ska denne agera enligt följande:

1. Den personal som upptäcker/får kännedom om kränkningar/trakasserier skall genast ingripa. Då den akuta situationen åtgärdats meddelas elevernas klasslärare och rektor. Rektor anmäler fallet till huvudman enligt deligation 1.13, skolagen 6 kap 10§ på framtagna anmälningsblanket.
2. Läraren/fritidspedagogen som ansvarar för aktuell klass/grupp talar med den som utsatts för trakasserier/kränkning för att klargöra vad som hänt och om det hänt tidigare. Utredningen bör också belysa vad som inträffat och innehålla en analys av orsakerna till det inträffade. Utredningen bör leda till att verksamheten får tillräckligt med information och kunskap om situationen för att kunna bedöma vilka åtgärder som måste vidtas för att få trakasserier eller den kränkande behandlingen att upphöra. Förklara att kränkningar eller trakasserier ej får förekomma och att skolan/fritidshemmet nu kommer att åtgärda detta. Bestäm en tid för uppföljning ca en vecka senare, men klargör även att eleven genast ska komma till klassläraren/fritidspedagogen om något händer innan dess. (Denna utredning skall göras oavsett om eleven eller föräldrarna vill det.) Utredningen skall dokumenteras av den som håller i samtalet och förvaras i elevens mapp i arkivskåpet.
3. Läraren/fritidspedagogen talar sedan med den/de som utfört kränkningen, om flera personer deltagit talar de vuxna med dem en och en. Utredningen bör leda till att verksamheten får tillräckligt med information och kunskap om situationen för att kunna bedöma vilka åtgärder som måste vidtas för att få trakasserier eller den kränkande behandlingen att upphöra. Förklara att kränkningar inte accepteras och inte heller får förekomma enligt lag, och att de genast ska upphöra. Gör upp en plan tillsammans med eleven för hur detta ska gå till. Bestäm en tid för uppföljning ca en vecka senare. Samtalet skall dokumenteras av den som håller i det och förvaras i elevens mapp.
4. Kontakta inblandade elevers föräldrar och berätta om vad som hänt och vad som nu beslutats. Samtalet skall dokumenteras av den som håller i det och förvaras i elevens mapp.
5. Återkoppla till rektor om vad som skett och vad som gjorts.
6. Eleverna hålls under uppsikt.
7. Uppföljande samtal hålls enligt planering i steg 2 och 3. Därefter kontaktas föräldrarna för att delges information om hur det gått. Eleverna hålls även fortsättningsvis under uppsikt. Dessa uppföljningar dokumenteras av den som utfört dem och läggs i elevernas akter.
8. Om kränkningarna eller trakasserier inte upphört kallas de elever som utför dem tillsammans med vårdnadshavare till samtal med rektor och skolkurator, en så kallad elevkonferens (EK). En handlingsplan upprättas för att få slut på trakasserier eller den kränkande behandlingen. Samtalet dokumenteras av rektor.
9. Handlingsplanen följs upp i ett nytt samtal med elev/barn, vårdnadshavare, rektor och skolkurator. Även detta samtal dokumenteras enligt tidigare rutiner.
10. Om kränkningarna eller trakasserier ändå inte upphört vidtas ytterligare åtgärder, t ex kontakt med andra myndigheter som socialtjänst eller polis. En sista åtgärd kan vara att flytta eleven som utsätter en annan elev till en annan skola.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

En lärare, fritidspedagog eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling av en personal är skyldig att genast vidta åtgärder enligt följande

1. Den personal som upptäcker/får kännedom om kränkningar/trakasserier skall genast ingripa. Då den akuta situationen åtgärdats meddelas elevernas klasslärare och rektor. Rektor anmäler fallet till huvudman enligt deligation 1.13, skolagen 6 kap 10§ på framtagna anmälningsblanket.
2. Rektor talar med den som utsatts för trakasserier/kränkning för att klargöra vad som hänt och om det hänt tidigare. Utredningen bör också belysa vad som inträffat och innehålla en analys av orsakerna till det inträffade. Utredningen bör leda till att rektor får tillräckligt med information och kunskap om situationen för att kunna bedöma vilka åtgärder som måste vidtas för att få trakasserier eller den kränkande behandlingen att upphöra. Förklara att kränkningar eller trakasserier ej får förekomma och att skolan/fritidshemmet nu kommer att åtgärda detta. Bestäm en tid för uppföljning ca en vecka senare, men klargör även att eleven genast ska komma till rektor eller annan personal om något händer innan dess. (Denna utredning skall göras oavsett om eleven eller föräldrarna vill det.) Utredningen skall dokumenteras av den som håller i samtalet och förvaras i elevens mapp. Rektor kontaktar förvaltningschef för att berätta vad som hänt.
3. Rektor talar sedan med den/de som utfört kränkningen, om flera personer deltagit talar rektor med dem en och en. Utredningen bör leda till att rektor får tillräckligt med information och kunskap om situationen för att kunna bedöma vilka åtgärder som måste vidtas för att få trakasserier eller den kränkande behandlingen att upphöra. Rektor beslutar om lämplig åtgärd. Samtalet skall dokumenteras.
4. Kontakta inblandade elevers föräldrar och berätta om vad som hänt och vad som nu beslutats. Samtalet skall dokumenteras av den som håller i det och förvaras i elevens mapp.
5. Återkoppla till förvaltningschef om vad som skett och vad som gjorts.

Bilaga ärende 14

6. Uppföljande samtal hålls enligt planering i steg 2 och 3. Därefter kontaktas föräldrarna för att delges information om hur det gått. Dessa uppföljningar dokumenteras av den som utfört dem och läggs i elevernas akter.

7. Om kränkningarna eller trakasserier inte upphör kan det leda till uppsägning och polisanmälan.

Rutiner för uppföljning

Rutiner för uppföljning på skolan sker genom att kolla av checklistan. (se rutiner att utreda) I den förvaltningsövergripande rapporten till utbildningsnämnden görs en bedömning om mer omfattande utredningar och åtgärder behöver genomföras. En övergripande utredning kan till exempel resultera i att särskilda utbildningsinsatser eller kompetensutveckling behöver göras. I akuta situationer görs en bedömning av om mer övergripande åtgärder behöver göras eller om åtgärderna endast ska omfatta den enhet där diskriminering och/ eller kränkningar inträffat.

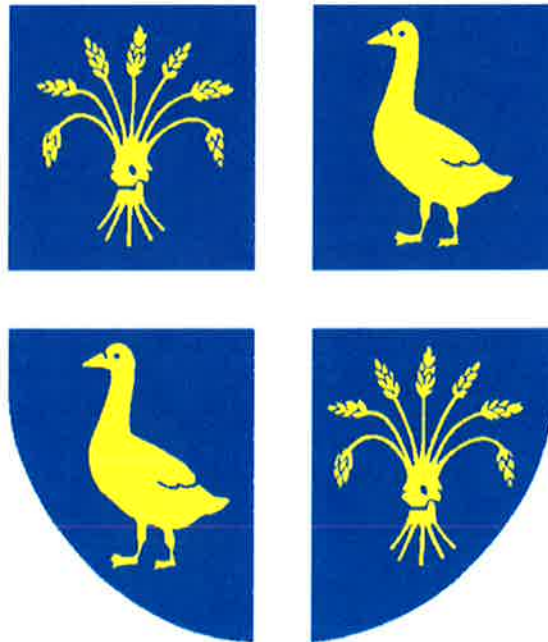
Rutiner för dokumentation

Alla samtal, kontakter och utredningar dokumenteras och läggs i elevernas/personalens mappar som förvaras i arkivskåpen. Den som håller i samtalet är ansvarig för att dokumentationen utförs.

Ansvarsförhållande

Rektor är ansvarig att starta en utredning när någon utsätts för trakasserier/kränkande behandling. Rektor ansvarar också för att vidta aktiva åtgärder och att anmäla ärendet skyndsamt till utbildningsnämnden. All personal på skolan är ansvarig att ingripa om de får kännedom om att någon elev utsätts för diskriminering/ kränkandebehandling och följa checklistan (se rutiner att utreda).

LIKABEHANDLINGSPLAN OCH PLAN MOT KRÄNKANDE BEHANDLING

KUNSKAPSKÄLLAN

HERRLJUNGA KOMMUN
UPPRÄTTAD 2017-09-28

Likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling

Bakgrund

Skolor har att beakta bestämmelser i två olika regelverk avseende diskriminering och kränkande behandling, **Skollagen** och **Diskrimineringslagen**.

Skollagen och Diskrimineringslagen innehåller tydliga regler och förbud mot diskriminering och kränkande behandling av barn och elever. Lagarna finns till för att förtydliga skolans ansvar när det gäller barn och elevers lika rättigheter och för att garantera att alla barn och elever skall känna sig trygga i skolan. I lagen står också att det är förbjudet att kränka någon på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet, ålder eller funktionshinder. Alla skolor skall ha en plan för hur vi förebygger och förhindrar kränkande och diskriminerande handlingar, hur utredningsarbetet ser ut samt vilka åtgärder vi kan sätta in.

Definitioner

Diskrimineringslagen använder sig av begreppen, **diskriminering/trakasserier och annan kränkande behandling**.

Diskriminering

Direkt diskriminering

En elev får inte missgynnas genom särbehandling på grund av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Indirekt diskriminering

En elev får inte missgynnas genom att till synes neutrala ordningsregler tillämpas så att de får en i praktiken diskriminerande effekt. Instruktioner att diskriminera: Ledningen för verksamheten får inte ge order eller instruera om att någon skall diskrimineras.

Trakasserier

Skall anses vara ett uppträdande som kränker en elevs värdighet och som har samband med någon av de fem diskrimineringsgrunderna. Lagen skiljer på diskriminering på grund av sexuell läggning och sexuella trakasserier. Sexuella trakasserier skall anses vara ett uppträdande som kränker en elevs värdighet och som är av sexuell natur.

Annan kränkande behandling

Ett uppträdande som, utan att vara diskriminering/trakasserier, kränker en elevs värdighet. I begreppet annan kränkande behandling ingår således mobbning. Den vanligaste definitionen av mobbning är, att en elev är mobbad när han/hon upprepade gånger eller under en viss tid utsätts för negativa handlingar från en eller flera elever/personal.

När det kommer till skolans kännedom att en elev blivit utsatt för diskriminering/kränkande behandling skall vi utreda och förhindra fortsatt diskriminering/kränkande behandling.

Så här gör vi, om vi upptäcker kränkningar och/eller mobbning.

1. TA REDA PÅ VAD SOM HÄNT

- Samtal med den som blivit utsatt.
- Samtal med andra som sett eller vet något.
- Samtal med den/de som utfört handlingen.
- Föräldrar/Vårdnadshavare till den som blivit utsatt informeras samma dag om händelsen.
- Samtalen dokumenteras på särskild blankett. (Se nästa sida.)

2. STOPPSAMTAL

- Prata med den person som kränkt eller mobbat. Redogör tydligt för händelsen och klargör skolans syn på mobbning och kränkningar.
- Om flera elever deltagit samtalar vi med dem var för sig.
- Informera om att skolan kommer kontakta föräldrarna/vårdnadshavarna och berätta om händelsen snarast, helst samma dag.
- Samtalet dokumenteras på särskild blankett. (Incidentrapport - Se nästa sida.)

3. KONTAKTA DE INBLANDADES FÖRÄLDRAR/VÅRDNADSHAVARE SNARAST, HELST SAMMA DAG. ÄVEN FÖRVALTNINGSCHEF OCH NÄMND KAN KOMMA ATT BLI UNDERRÄTTADE.

4. UPPFÖLJNING

- Uppföljningssamtal med de inblandade eleverna.
- Ytterligare samtal efter 1-2 månader för att säkert se att mobbningen eller kränkningarna upphört.
- Samtalen dokumenteras på särskild blankett. (Se nästa sida.)
- Hemmet hålls informerat om händelseutvecklingen.

5. OM MOBBNINGEN ELLER KRÄNKNINGARNA FORTSÄTTER

- Anmälan till elevhälsoteam och rektor.
- Rektor kallar berörda föräldrar eller vårdnadshavare till elevkonferens.

INCIDENTRAPPORT

Anteckningar vid misstanke om mobbning, kränkande behandling eller annan händelse.

Blanketten sparas som **arbetsmaterial** och lämnas till skolledningen.

Rapporterande personal: _____

Datum: _____

Plats för händelsen: _____

Tid: _____

Rapporterande elev: _____

Klass: _____

Beskrivning av händelsen samt inblandade personer:

Vilka åtgärder har gjorts: (Är konflikten avslutad? Har parterna sammanförts? etc.)

Vårdnadshavare: _____ kontaktad (datum och tid): _____

Nulägesanalys

Över lag upplever vi ett gott klimat inom skolan. Nya lärare och/eller inhyrda föreläsare förvånas ofta över Kunskapskällans välkomnande atmosfär, med trevliga, respektfulla och vetgiriga elever.

Inom några program menar man att eleverna utvecklats i väldigt positiv riktning medan några andra program upplever en ökning av ett hårdare språkbruk elever emellan. Detta kan (om vi inte gör något åt det) leda till en normalisering av ord vi inte vill höra. Vi upplever även att vissa elevgrupper är mindre motiverade att ta sig an de gymnasiegemensamma ämnena. Detta tycks bland annat vara kopplat till brister i självkänsla och eller självförtroende, vilket vi kommer att arbeta med under hösten. Några vittnar även om att det kan skönjas ett mönster i hur man upplever arbetsmiljön: tuffare på hösten och lättare under våren.

I den enkät vi gjorde uppgav fyra elever att det finns personal på skolan som de är rädda för. Det finns också fyra elever som är rädda för andra elever. Detta är värt att uppmärksamma, även om det inte faller inom ramen för vare sig diskriminering eller trakasseri.

Vi har haft några incidenter under året som vi arbetat kring. Beroende på händelsens karaktär har vi fått utreda och åtgärda utifrån olika insatser men sammantaget har de incidenter vi arbetat med också avslutats vilket är positivt.

Till skillnad från många andra skolor upplever vi inte nätmobbing som ett utbrett bekymmer. Detta kan bero på att eleverna fått en bra utbildningsgrund kring förhållningsregler på nätet. Att vi har betydligt fler pojkar än flickor kan också påverka i positiv riktning, då nätmobbing tenderar att vara mer utbredd bland flickor.

Mål för läsåret 2017/18

Inom Kunskapskällan ska alla elever och vuxna känna sig trygga och aldrig utsättas för diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling från vare sig vuxna eller andra elever. All personal ska aktivt medverka till att förebygga, motverka, utreda och åtgärda alla former av kränkningar på skolan.

Under vt 17 hölls en schemabrytande dag under temat förintelsen. Till våren 18 kommer elevrådet att besluta vad temadagen ska handla om. Övergripande rubrik är normer och värden men det är upp till elevrådet att utifrån deras syn på nuläget, besluta ämne och innehåll.

Vi är också övertygade om att god självkänsla kan bidra till minskad risk för kränkningar. En trygg och stark individ är inte lika benägen att kränka en annan. Under hösten 17 kommer vi i samarbete med Ungdomsmottagningen att starta AKT-kurser för eleverna. Vår förhoppning är att dessa kurser ska kunna bidra till stärkt självkänsla och välmående hos våra elever. Gymnasieeleverna kommer också att få se en teaterföreställning i oktober, där temat handlar om psykiatriska sjukdomar och dess påverkan på livssituationen.

Förebyggande/Främjande arbete

För att förebygga och motverka kränkningar arbetar vi med:

- goda, hälsosamma relationer där de vuxna på arbetsplatsen tar ett huvudansvar
- individuella samtal i anslutning till utvecklingssamtal där eleverna får specifika frågor om de sett eller upplevt kränkande behandling
- förankring av våra ordningsregler hos elever, personal och föräldrar
- tillsyn i form av pedagogisk lunch
- regelbundna möten med elevskyddsombud och elevråd
- återkommande samtal om värdegrundsfrågor i klass- och elevråd
- "lära-känna-aktiviteter" vid läsårsstart samt som schemabrytande inslag
- temadagar
- ACT-kurser i samverkan med ungdomsmottagningen
- teaterföreställning

Upptäcka

För att upptäcka kränkningar ska:

- lärarna vara observanta i klassrum och vid tillsyn i korridorer och skolgård,
- lärarna informera om incidenter vid arbetslagskonferenser, samt lyfter elever eller grupper till diskussion för att känna av stämningar i klasserna
- de tillitsfulla relationerna göra att de vuxna får regelbunden information från elever och personal om beteenden/händelser som kan utvecklas till mobbning,
- mentorerna samtala med sina elever om vad som är/kan upplevas som kränkande/sårande,
- elevenkäter om mobbning/kränkande behandling genomförs årligen,
- skolan samverka med fritidsgård, polis och socialtjänst.

Utreda och åtgärda

För att utreda och åtgärda kränkningar:

- ska enskilda samtal hållas med alla involverade
- ska den som observerar mobbning/kränkning informera berörda mentorer
- om kränkningen förekommit inom klassen ska klassföreståndaren försöka lösa problemet genom samtal med berörda elever,
- ska mentorerna (eller annan vuxen) underrätta berörda föräldrar om vad som hänt,
- uppföljningssamtal hållas för att säkerställa att kränkningen upphört,
- om elev känner sig kränkt av personal ska ärendet utredas av rektor,
- om vuxen känner sig kränkt av elev skall ärendet utredas av rektor.

Rektor ska alltid underrättas vid utredning av kränkning. Rektor i sin tur ansvarar för att utreda det eventuella kränkningsärendet och delger sedan bildningsnämnden.

Årligt arbete med Likabehandlingsplanen och

Planen mot kränkande behandling

Årlig översyn, revidering och information

Rektor har ett övergripande ansvar för skolans likabehandling av alla elever. Lärarna har ansvar för att likabehandlingsplanen förankras hos alla elever. Alla anställda på skolan har ansvar för att planen respekteras och följs. Vid planerade insatser ansvarar rektor för genomförande. Rektor ansvarar även för att planerna utvärderas inför nästa 2018-års upprättande.

2017-års likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling har upprättats utifrån en genomgång av planens rubriker. Varje arbetslag har fått yttra sig kring varje rubrik och därefter har svaren sammanställts till en helhet för skolan. Detta förarbete har sedan slussats vidare till elevrådet för kompletteringar och synpunkter. Under föräldramötet som hölls vid läsårsstarten uppmanades även föräldrar att ögna igenom den gällande planen och komma med synpunkter ur föräldraperspektiv. Detta sammantaget ligger till grund för den plan som du nu läser ☺

Likabehandlingsplanen och Planen mot kränkande behandling skall finnas tillgänglig på Hemsidan. <http://www.kunskapskallan.se>

Ansvarig: IT-ansvarig

Eggvena skola/Loftets plan mot diskriminering och kränkande behandling

Verksamhetsformer som omfattas av planen
skolbarnomsorg, förskoleklass, grundskola 1-6

Läsår
2017/2018

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

skolbarnomsorg, förskoleklass, grundskola 1-6

Ansvariga för planen

Personalen/Rektor vid Eggvena skola.

Vår vision

Inget barn på fritids, ingen elev i skolan och ingen vuxen som arbetar på vår skola ska känna sig diskriminerad, mobbad eller kränkt. Detta är vår självklara målsättning och det vi varje dag arbetar för. Vi vill skapa en miljö där ömsesidig respekt präglar omgivningen. Vi vill att alla elever känner sig sedda.

Planen gäller från

2017-08-25

Planen gäller till

2018-08-24

Läsår

2017/2018

Elevernas delaktighet

Elever: Det är alla elevers gemensamma ansvar att: – påtala kränkande behandling, trakasserier och diskriminering som förekommer på skolan och i fritidshemmet – bemöta elever, lärare, fritidspedagoger och övrig personal på ett respektfullt sätt. På Eggvena skola och fritidshem arbetar vi kontinuerligt för att förebygga diskriminering och annan kränkande behandling genom: Ordningsregler som anger rättigheter och skyldigheter gentemot varandra På Eggvena skola och fritidshem har vi formulerat ordningsregler och bussregler. Klassema och fritidsgruppen diskuterar dessa vid varje terminsstart. Tidpunkt: Varje läsårsstart. Ansvar: Arbetslag "Sociala samtal" i elevgrupperna och enskilt om värdegrund och kamratrelationer. I varje årskurs hålls regelbundna sociala samtal med eleverna, i helklass eller mindre grupper. Samtalen kan vara rent förebyggande, dvs. handla om principer, regler och exempelsituationer som barnen kan möta. På förekommen anledning diskuteras aktuella situationer eller konflikter som barnen behöver hjälp att lösa. Samtalen ska alltid ha en lösningsinriktning, dvs. inte bara lösa den aktuella frågan utan ge verktyg att hantera liknande situationer i framtiden. Intervjuer av alla barn en gång/termin utifrån fyra grundläggande frågor. Vem bestämmer? Är det någon du är rädd för? Är det någon i gruppen eller på skolan som är utanför? Finns det någon plats på skolan där du inte känner dig trygg? Ansvar: Arbetslag Tidpunkt: Sociala samtal fortlöpande under året. Intervjuer sker en gång per termin. Klassråd: Klassråd är ett forum som alla klasser har regelbundet från och med förskoleklass. På klassråd fattar klassen beslut bland annat om klassreglerna och eleverna kan ta upp sådant som berör klassen enskilt eller skolan/skolmiljön. Fritidsråd hålls varje månad på Loftet. Frågor förs vidare till elevråd av klassens elevrådsrepresentanter – vid behov hjälper ansvarig lärare till. Klassrådet är viktigt ur demokrati- och likabehandlingssynpunkt eftersom det är en grundläggande princip att alla har en röst och att varje röst är lika mycket värd. Klassråd hålls inför varje elevråd. Ansvar: Klasslärare/Arbetslag Tidpunkt: Fortlöpande under året. Elevråd Elevråd hålls på skolan regelbundet. En representant deltar från varje åldersgrupp och har till uppgift att föra klassens talan. Liksom klassrådet utgör elevrådet grundläggande träning i och förståelse för demokratiska principer. Ansvar: Rektor Tidpunkt: Fortlöpande under året. Faddergrupper: Alla barn i skolan är uppdelade i faddergrupper som används vid aktiviteter, utedagar och andra tillfällen då alla arbetar gemensamt. Syftet med faddergrupper är att stärka gemenskapen mellan olika åldrar genom olika aktiviteter. I grupperna finns en (om antalet räcker till) eller flera elever från varje årskurs och eleverna i år 6 ansvarar för gruppen Ansvar: Lärare i förskoleklass och grundskola Tidpunkt: Varierar utifrån planering

Vårdnadshavarnas delaktighet

På skolans hemsida finns planen och information kring planen sker på föräldramöte varje höst. Återkommande föräldrarenkäter. Föräldraföreningen får ta del av detta resultat.

Personalens delaktighet

Det är rektors ansvar att: – se till att all personal, elever och vårdnadshavare känner till att alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling är förbjudna på skolan och i fritidshemmet. – se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja barns och elevers lika rättigheter, samt att motverka kränkande behandling och diskriminering eller trakasserier på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder, ålder eller könsöverskridande identitet eller uttryck. – årligen upprätta och utvärdera en plan mot kränkningar och en plan mot diskriminering och trakasserier i samarbete med personal, elever och vårdnadshavare. Dessa två planer sammanförs i en Likabehandlingsplan – om skolan eller fritidshemmet får kännedom om att kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering förekommer, se till att utredning görs och att åtgärder vidtas Rektor ska även: – se till att skolans och fritidshemmets personal har ett gemensamt system för hur de dokumenterar anmäld eller upptäckt kränkande behandling, trakasserier och diskriminering och de åtgärder som vidtagits. – kontakta andra myndigheter vid behov Lärare, fritidspedagoger och annan skolpersonal: Det är lärares, fritidspedagogers och annan personals ansvar att: – följa skolans/fritidshemmets likabehandlingsplan – ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar genom sin undervisning och sträva efter likabehandling – se till att åtgärder vidtas då kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering misstänks, anmäls eller upptäcks – dokumentera misstänkt, anmäld eller upptäckt kränkande behandling, trakasserier och diskriminering och de åtgärder som vidtas – bevaka att utredda fall av kränkande behandling, trakasserier och diskriminering, där den enskilda läraren, fritidspedagogen eller annan personal är berörd, följs upp – bemöta elever och kollegor på ett respektfullt sätt.

Förankring av planen

Se ovan!

Utvärdering

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

Planen utvärderas genom samtal och revideras en gång per läsår.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Arbetslaget

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Vi har enligt plan ökat vår vuxennärvaro markant ute. Vi har infört vuxenledda rastaktiviteter varje dag och har närvaro vid kritiska platser som möta vid bussen, vänta in elevgruppen i hallen och alltid en vuxen på fotbollsplanen. Detta har lett till färre konflikter och förhoppningsvis tryggare elever. FN-temat belyste på ett bra sätt demokratiska rättigheter och öppnade upp för samtal kring fred och hur man har det i andra länder samt barns rättigheter.

Nästa år bör elevintervjuerna/elevenkäten göras innan april så att resultatet kan vara med i utvärderingen nästa år alternativt görs detta på en fastställd blankett på utvecklingssamtalet under vårterminen.

Årets plan ska utvärderas senast

2018-04-30

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Samtal i arbetslaget och återkommande diskussioner i elevgrupperna. Vid utvecklingssamtalen har eleverna fått svara på fyra frågor: Vem bestämmer? Är det någon du är rätt för? Är det någon i klassen eller i skolan som är utanför? Finns det någon plats där du inte känner dig trygg?

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Rektor

Främjande insatser

Namn

Främjande insatser på Eggvena skola

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Könsidentitet eller könsuttryck och Sexuell läggning

Mål och uppföljning

Alla elever ska känna tillhörighet i gruppen oavsett kön, utseende, etnicitet eller funktionsnedsättning. Vi upplever att vi allt oftare hör skällsord av sexuell karaktär och vill också arbeta förebyggande inför att nya familjer flyttar till vår skola.

Vi utvärderar genom samtal i personalgruppen om vi tycker det har minskat med dessa skällsord.

Insats

Vi tänker prata med eleverna om vad orden dom säger egentligen betyder. Elever behöver få lära sig hur man talar till varandra utan att kränka någon. Prata om olika familjekonstellationer, visa korta filmer och prata om att alla får vara som dom vill och det helt OK. Ta upp dessa frågor också vid minst ett klassråd på hösten och ett på våren.

Vuxna styr aktiviteter så att inte utanförskap skapas vid gruppindelningar, bordsplaceringar och aktiviteter. Frekvent arbete med sociala aktiviteter i faddergrupper. Fritidshemmet jobbar mycket med samarbetslekar och övningar vi delar även gruppen i mindre grupper för att alla ska våga vara delaktiga. Fritidshemmet jobbar hela tiden i den dagliga verksamheten med att få eleverna delaktiga på olika sätt så att inte utanförskap skapas.

Ansvarig

Personalgruppen på skolan/Fritidshemmet.

Datum när det ska vara klart

Arbete sker under hela läsåret.

Kartläggning

Kartläggningsmetoder

Goda relationer till både elever och föräldrar har högsta prioritet i vår vardag. Respekt för barnet!
Intervjuer av alla barn två gånger per år utifrån fyra grundläggande frågor. Vem bestämmer? Är det någon du är rädd för? Är det någon i gruppen eller på skolan som är utanför? Finns det någon plats på skolan där du inte känner dig trygg? På höstterminen vid utvecklingssamtalet och på vårterminen vid intervju med pedagog alternativt med enkät. En enkät fylls i varje läsår av alla elever i åk 5 angående trivseln. Samtal om resultatet i personal- och elevgrupp. Vårdnadshavare och barn får fylla i en enkät om hur de upplever miljö och klimat på fritidshemmet. Pedagogerna har även den tät kontakt med alla vårdnadshavare där man diskuterar om det är något som inte känns bra.

Områden som berörs i kartläggningen

Kränkande behandling, Könsidentitet eller könsuttryck och Sexuell läggning

Hur eleverna har involverats i kartläggningen

Eleverna är delaktiga genom att besvara kartläggningsenkät och samtal vid utvecklingssamtal. De elever som går på fritidshemmet är även delaktiga i fritidsråd. Eleverna på fritidshemmet har även möjlighet att enskilt prata med pedagogerna.

Hur personalen har involverats i kartläggningen

Personalen utformar kartläggningen och tar del av resultatet. Personalen får ta del av resultatet i fritidsenkäten och utifrån den kan kartlägga vilka områden som behöver lyftas lite extra.

Resultat och analys

Nedlåtande kommentarer, vissa av sexuell karaktär förekommer mellan våra elever. Elever behöver få lära sig hur man talar till varandra utan att kränka någon.

Förebyggande åtgärder

Namn

Trygg i skolan ute och inne

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning och Funktionsnedsättning

Mål och uppföljning

Alla ska känna sig trygga på alla platser till exempel i omklädningsrum och duschar. Nätetik: Vi vill också att våra elever ska lära sig hur man är mot varandra på nätet, hur man skriver, vad man delar, vilka bilder som läggs upp osv.

Åtgärd

Rasterna: Vuxennävaro på skolgården under skoltid. De vuxna iakttar det sociala samspelet på raster och kan själva se eller bli uppmärksammade på konflikter. Vi har flera vuxna ute på rasterna och täcker särskilt de platser eleverna upplever otrygghet. Planerad rasaktivitet vid varje rast. Vi möter upp vid bussen varje morgon. Vi arbetar kring och förtydligar skolans ordningsregler med eleverna.

Trivselregler görs i varje klassrum i början av läsåret.

Kontinuerliga samtal om elevgrupperna i arbetslagen. Vid veckokonferenserna diskuterar man regelbundet den sociala situationen i klasserna, på skolan och på fritidshemmet. På veckokonferensen deltar en personal från fritidshemmet.

Kontinuerliga samtal om barngrupperna på fritidshemmet. En gång per månad träffar rektor personalen på fritids. Vid dessa möten förs samtal om klimatet mellan barnen på fritids. Ökad personaltäthet på fritids.

Vi kommer visa filmer om nätetik, man kan skapa scenarier och diskutera "hur hade du känt dig om det var du?", information från polisen om vilka lagar som finns kring detta, vilka rättigheter man har osv.

Motivera åtgärd

Vi har just nu stort behov av vuxenstöd på rasterna och vid förflyttningar för att säkerställa att alla elever känner sig trygga. På fritidshemmet har barngruppen ökat och då behövs ökad personaltäthet.

Det förekommer oftare och oftare att skolan får reda i konflikter som uppstår på sociala medier under elevernas fritid.

Ansvarig

Rektor och personal.

Datum när det ska vara klart

Pågår under hela läsåret.

Rutiner för akuta situationer

Policy

På Eggvena skola finns inga främlingar. Bara vänner vi ännu inte känner.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Stor vuxennärvaro på raster ökar våra chanser att fånga upp eventuella kränkningar eller andra konflikter. Vi markerar tydligt när nedlåtande kommentarer hörs i klassrummet och god kontakt med föräldrar. Vår kartläggning samt att vi delger varandra vad som hänt och hur vi ska hantera situationer enligt likabehandlingsplanen.

Personal som elever och föräldrar kan vända sig till

All personal på skolan 0513-17498, Lofet 17489, rektor 0512-17494 och elevhälsan se kontaktuppgifter på hemsidan.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever

Om en vuxen anställd på skolan upptäcker, själv eller genom någon annan, en situation där kränkningar eller trakasserier förekommer, ska denne agera enligt följande: 1. Den personal som upptäcker/får kännedom om kränkningar/trakasserier skall genast ingripa. Då den akuta situationen åtgärdats meddelas elevernas klasslärare och rektorn. Rektorn anmäler fallet till huvudman enligt deligation 1.13, skollagen 6 kap 10§ på framtagna anmälningsblankett. 2. Läraren/fritidspedagogen som ansvarar för aktuell klass/grupp talar med den som utsatts för trakasserier/kränkning för att klargöra vad som hänt och om det hänt tidigare. Utredningen bör allsidigt belysa vad som inträffat och innehålla en analys av orsakerna till det inträffade. Utredningen bör leda till att verksamheten får tillräckligt med information och kunskap om situationen för att kunna bedöma vilka åtgärder som måste vidtas för att få trakasserier eller den kränkande behandlingen att upphöra. Förklara att kränkningar eller trakasserier ej får förekomma och att skolan/fritidshemmet nu kommer att åtgärda detta. Bestäm en tid för uppföljning ca en vecka senare, men klargör även att eleven genast ska komma till klassläraren/fritidspedagogen om något händer innan dess. (Denna utredning skall göras oavsett om eleven eller föräldrarna vill det.) Utredningen skall dokumenteras av den som håller i samtalet och förvaras i arkivskåpet. 3. Läraren/fritidspedagogen talar sedan med den/de som utfört kränkningen, om flera personer deltagit talar de vuxna med dem en och en. Utredningen bör leda till att verksamheten får tillräckligt med information och kunskap om situationen för att kunna bedöma vilka åtgärder som måste vidtas för att få trakasserier eller den kränkande behandlingen att upphöra. Förklara att kränkningar inte accepteras och inte heller får förekomma enligt lag, och att de genast ska upphöra. Gör upp en plan tillsammans med eleven för hur detta ska gå till. Bestäm en tid för uppföljning ca en vecka senare. Samtalet skall dokumenteras av den som håller i det och förvaras i arkivskåpet. 4. Kontakta inblandade elevers föräldrar och berätta om vad som hänt och vad som nu beslutats. Samtalet skall dokumenteras av den som håller i det och förvaras i arkivskåpet. 5. Återkoppla till rektor om vad som skett och vad som gjorts. 6. Eleverna hålls under uppsikt. 7. Uppföljande samtal hålls enligt planering i steg 2 och 3. Därefter kontaktas föräldrarna för att delges information om hur det gått. Eleverna hålls även fortsättningsvis under uppsikt. Dessa uppföljningar dokumenteras av den som utfört dem och läggs i arkivskåpet. 8. Om kränkningar eller trakasserier inte upphört kallas de elever som utför dem tillsammans med vårdnadshavare till samtal med rektor och skolkurator, en så kallad elevkonferens (EK). En handlingsplan upprättas för att få slut på trakasserier eller den kränkande behandlingen. Samtalet dokumenteras av rektorn. 9. Handlingsplanen följs upp i ett nytt samtal med elev/barn, vårdnadshavare, rektor och skolkurator. Även detta samtal dokumenteras enligt tidigare rutiner. 10. Om kränkningar eller trakasserier ändå inte upphört vidtas ytterligare åtgärder, t ex kontakt med andra myndigheter som socialtjänst eller polis. En sista åtgärd kan vara att flytta eleven som utsätter en annan elev till en annan skola.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

En lärare, fritidspedagog eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling av en personal är skyldig att genast vidta åtgärder enligt följande 1. Den personal som upptäcker/får kännedom om kränkningar/trakasserier skall genast ingripa. Då den akuta situationen åtgärdats meddelas elevernas klasslärare och rektorn. Rektorn anmäler fallet till huvudman enligt deligation 1.13, skollagen 6 kap 10§ på framtagna anmälningsblankett. 2. Rektorn talar med den som utsatts för trakasserier/kränkning för att klargöra vad som hänt och om det hänt tidigare. Utredningen bör allsidigt belysa vad som inträffat och innehålla en analys av orsakerna till det inträffade. Utredningen bör leda till att rektorn får tillräckligt med information och kunskap om situationen för att kunna bedöma vilka åtgärder som måste vidtas för att få trakasserier eller den kränkande behandlingen att upphöra. Förklara att kränkningar eller trakasserier ej får förekomma och att skolan/fritidshemmet nu kommer att åtgärda detta. Bestäm en tid för uppföljning ca en vecka senare, men klargör även att eleven genast ska komma till rektor eller annan personal om något händer innan dess. (Denna utredning skall göras oavsett om eleven eller föräldrarna vill det.) Utredningen skall dokumenteras av den som håller i samtalet och förvaras i elevens mapp. Rektorn kontaktar förvaltningschef för att berätta vad som hänt. 3. Rektorn talar sedan med den/de som utfört kränkningen, om flera personer deltagit talar rektor med dem en och en. Utredningen bör leda till att rektor får tillräckligt med information och kunskap om situationen för att kunna bedöma vilka åtgärder som måste vidtas för att få trakasserier eller den kränkande behandlingen att upphöra. Rektorn beslutar om lämplig åtgärd. Samtalet skall dokumenteras. 4. Kontakta inblandade elevers föräldrar och berätta om vad som hänt och vad som nu beslutats. Samtalet skall dokumenteras av den som håller i det och förvaras i elevens mapp. 5. Återkoppla till förvaltningschef om vad som skett och vad som gjorts. 6. Uppföljande samtal hålls enligt planering i steg 2 och 3. Därefter kontaktas föräldrarna för att delges information om hur det gått. Dessa uppföljningar dokumenteras av den som utfört dem och läggs i elevernas akter. 8. Om kränkningar eller trakasserier inte upphört kan det leda till uppsägning och polisanmälan.

Rutiner för uppföljning

Rutiner för uppföljning på skolan sker genom av checklistan. (se rutiner att utreda) I den förvaltningsövergripande rapporten till utbildningsnämnden görs en bedömning om mer omfattande utredningar och åtgärder behöver genomföras. En övergripande utredning kan till exempel resultera i att särskilda utbildningsinsatser eller kompetensutveckling behöver göras. I akuta situationer görs en bedömning av om mer övergripande åtgärder behöver göras eller om åtgärderna endast ska omfatta den enhet där diskriminering och/ eller kränkningar inträffat.

Rutiner för dokumentation

Alla samtal, kontakter och utredningar dokumenteras och läggs i elevernas/personalens mappar som förvaras i arkivskåpen/dator. Den som håller i samtalet är ansvarig för att dokumentationen utförs.

Ansvarsförhållande

Rektor är ansvarig att starta en utredning när någon utsätts för trakasserier/kränkande behandling. Rektor ansvarar också för att vidta aktiva åtgärder och att anmäla ärendet skyndsamt till utbildningsnämnden. All personal på skolan är ansvarig att ingripa om de får kännedom om att någon elev utsätts för diskriminering/ kränkande behandling och följa checklistan (se rutiner att utreda).

Od skola och fritidshems plan mot diskriminering och kränkande behandling

Verksamhetsformer som omfattas av planen
Skola och fritidshem

Läsår
2017/2018

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Skola och fritidshem

Ansvariga för planen

Rektor

Vår vision

Det ska råda nolltolerans mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling i vår skola.

Planen gäller från

2017-08-22

Planen gäller till

2018-09-01

Läsår

2017/2018

Elevernas delaktighet

Eleverna har varit med och kartlagt var de känner sig otrygga. De har också i diskussioner varit en länk i framtagandet av planen.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Föräldrarna har sett den färdiga planen och getts möjlighet att påverka innan den fastställs.

Personalens delaktighet

Under hela gången. Både skol och fritidshemspersonal var med på en studiedag då planen arbetades fram.

Förankring av planen

Den är förankrad hos rektor, elever och föräldrar.

Utvärdering

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

Uppföljning av planen hade vi i arbetslaget i slutet av höstterminen 16. Utvärderingen av planen skedde i slutet av vårterminen -17 tillsammans med eleverna, klassvis. Skol- och fritidspersonal utvärderade planen på A-dag i juni utifrån elevernas utvärdering.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Elever, skol- och fritidspersonal.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

För att fri placering ska råda på bussen till Mörlanda får alla elever möjlighet att kliva på bussen utan att vänta vid grinden. Personal finns på bussen för att hjälpa till. **Överlag så är eleverna nöjda. Några tycker dock att det knuffas lite när de behöver vänta på bussen.**

En vuxenplats ska finnas fram i bussen och en bak för att det ska vara lugnt på bussen till Mörlanda. **Ibland är det lite stökigt på bussen, högtjutt bland de äldre.**

Duschtiden efter gymnastiken behöver vara lite kortare så att väntan i busskön minskas. Gymnastiklärare avväger detta. **Fungerar bra. Elverna vill inte behöva vänta tills fyra stycken är klara. De tycker ändå det är viktigt att ingen blir ensam.**

Eleverna vill ha rastaktiviteterna. För att eleverna lätt ska kunna påverka väljer vi att sätta upp en förslagslåda där de kan lämna förslag på aktiviteter. **Detta är bra. Om man har förslag på aktiviteter kan man lägga det i en låda och där också skriva om man vill leda den. Vi behöver vara tydliga med att säga vilken aktivitet som är. Bra om det finns aktiviteter där inte så många behöver vara med.**

För att lugna utgången ur matsalen är det viktigt att ett bord lämnar i taget. Nya möbler och ljuddämpning finns från läsårsstarten på plats i matsalen. **Bra när ett bord i taget får gå. Tråkigt när några fuskar och smiter före, det stör ordningen. Även på fredagar när bussbarnen får gå är det viktigt att eleverna går bordsvis.**

En ytterligare matrast delas. De yngre äter först på måndagar och torsdagar. De äldre äter 11.40 med rast före och efter. **På måndagar och torsdagar har 4-6:an ätit 10 min senare, de har haft rast före och efter maten. Detta tycker alla fungerar bra. Dock upplever alla att "extramaten" tar slut ibland för 4-6:an när de kommer senare.**

Flera upplever att det är hårda tag på fotbollsplanen, lagindelningen är svår. Viktigt att rastvärdar gör täta besök vid fotbollsplanen och att vi följer upp rasterna efteråt. **Rasterna upplevs fungera väldigt bra.**

Årets plan ska utvärderas senast

2018-06-20

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Vi vill diskutera tillsammans med eleverna i grupper men också utifrån frågor som eleverna svarar på skriftligt (för de äldre, 3-6). Vi i arbetslaget utvärderar sedan planen för att lyfta klassvis.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Annika Ekvall-Karlsson

Främjande insatser

Namn

Främja arbetet för allas lika värde

Områden som berörs av insatsen

Kön och Sexuell läggning

Mål och uppföljning

Ta upp homo- och bisexualitet ämnesintegrerat i till exempel samhällskunskap, svenska, historia, matematik och engelska. Det kan till exempel göras genom att belysa olika reformer för homo- och bisexuellas rättigheter eller att använda samkönade par i räkneexempel om ränta på husköp och liknande.

•Stärka elevernas förmåga att värna sin kroppsliga integritet gentemot vuxna och andra elever och att stärka deras självkänneten genom åldersanpassad sexualkunskap.

Vi kommer följa upp resultatet av arbetet vid en halvtidsutvärdering via klassråd och arbetslagsträff i december och utvärdering för hela aktiviteten genomförs på motsvarande sätt i juni.

Insats

•Ge eleverna kunskap och förståelse för vad som är okej när det gäller varje människas kroppsliga integritet t.ex. rättigheten att säga nej om jag inte vill ge en kram till någon som ber om det eller förståelse vad jag gör mot andra. Vi kommer arbeta utifrån materialet: "stopp min kropp" från Rädda barnen samt högläsning av böcker samt film.

•Ge eleverna kunskap om att t.ex. familjer kan se olika ut; två mammor eller två pappor kan finnas i en familj. Vi tittar på film, läser böcker och diskuterar.

•Ge eleverna kunskap om olika sexuella läggningar, vad orden står för och att alla är lika mycket värda. Diskussioner, filmer och värderingsövningar är olika arbetsätt.

Ansvarig

Désirée Andersson och Inga-Lill Igelström

Datum när det ska vara klart

Arbetet pågår under hela läsåret.

Kartläggning

Kartläggningsmetoder

Genom diskussion och med husmodellen som underlag har vi diskuterat var och hur elever skulle kunna bli kränkta utifrån diskrimineringsgrunderna, sexuell natur eller trakasserad.

Områden som berörs i kartläggningen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Alder

Hur eleverna har involverats i kartläggningen

Eleverna har gruppvis och klassvis diskuterat var och när elever kan känna sig utsatta utifrån husmodellen.

Hur personalen har involverats i kartläggningen

Diskussion på kompetensutvecklingsdagarna där all personal deltog.

Resultat och analys

För att bussresan till Mörlanda ska fungera bra behöver en vuxen sätta sig där behovet är som störst för att det ska vara lugnt på bussen.

När det gäller duschen på Mörlanda är en önskan att det finns en klocka i omklädningsrummet för att det ska vara lättare att passa tiderna. Personalen på skolan kontaktar personalen på Mörlanda.

Det är bra med rastaktiviteterna men det behöver tydligare framgå vilken aktivitet som gäller. Önskvärt är att det finns aktiviteter där få elever kan delta. Eleverna vill ha en förslagslåda att lägga idéer i (detta finns det hos 1-3:an, en sätts upp i 4-6 också) och även där skriva om de vill leda leken.

För att utgången ur matsalen ska vara lugn är det viktigt att ett bord i taget får gå vilket innebär att det ska vara ett bord i kö och att nästa bord får gå när kön är tom. Även på fredagar, när bussbarnen får gå först är det viktigt att även då släppa bordsvis.

Borden närmast disken störs lite när andra elever går förbi för att lämna tallriken. Här kan vi tänka på att de borden får gå i ett tidigt skede.

Vi fortsätter med två delade raster där 4-6 äter 10 min senare på måndagar och torsdagar. Matpersonalen behöver uppmärksammas på att det är viktigt att det finns kvar av den alternativa rätten när 4-6:an äter senare.

Eleverna vill ha lite mer saker på rasterna. Exempel är pinnar för att bygga med. Vi undersöker detta med föräldrar och väktmästare.

På vintern är det önskvärt att det inte skottas upp en hög i pulkbacken så att det hindrar alla från att åka ned i backen. Vi vuxna har ansvar att detta förmedlas till de som skottar.

Toaletten utanför 1-3:an har en hasp som hoppar av om någon rycker i dörren vilket är otryggt.

Viktigt att det är lugnt i lekrummet så att det inte stör lektion som pågår intill.

Förebyggande åtgärder

Namn

Att motverka förekomsten av någon av diskrimineringsgrunderna, trakasserier och sexuell läggning

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, Kön och Ålder

Mål och uppföljning

En trygg bussresa till Mörlanda.

Kunna duscha i lugn och ro.

En bra och trevlig raststund.

Lugn och ro i matsalen.

En lugn matstund även då eleverna får lämna matsalen.

Känna sig trygg vid toalettbesök

Lugn och ro i klassrummet även då fri lek råder på fritids

Åtgärd

För att bussresan till Mörlanda ska kännas trygg behöver en vuxen sätta sig där behovet är som störst för att det ska vara lugnt på bussen.

När det gäller duschen på Mörlanda är en önskan att det finns en klocka i omklädningsrummet för att det ska vara lättare att passa tiderna. Jacob Carlgren kontaktar personalen på Mörlanda.

Rastaktiviteterna är bra men det behöver tydligare framgå vilken aktivitet som gäller. Önskvärt är att det finns aktiviteter där få elever kan delta. Eleverna vill ha en förslagslåda att lägga idéer i (detta finns det hos 1-3:an, en sätts upp i 4-6 också) och även där skriva om de vill leda leken. Elin ansvarar för att rastaktivitetsslappen sätts upp. Vi kommer ha två aktiviteter/vecka, en måndag-onsdag och en onsdag lunch till fredag. Eleverna vill ha lite mer saker på rasterna. Exempel är pinnar för att bygga med. Vi ordnar en "pinndag" där vi samlar pinnar och nedfallna träd som vi tar med till skolan. På vintern är det önskvärt att det inte skottas upp en hög i pulkbacken så att det hindrar alla från att åka ned i backen. Vi vuxna har ansvar att detta förmedlas till de som skottar.

För att utgången ur matsalen ska vara lugn är det viktigt att ett bord i taget får gå vilket innebär att det ska vara ett bord i kö och att nästa bord får gå när köen är tom. Även på fredagar, när bussbarnen får gå först är det viktigt att även då släppa bussbarnen bordsvis. Eleverna vid borden närmast disken störs mest när det är dags att gå, tänk på att släppa dessa elever i ett tidigt skede. Vi fortsätter med två delade raster där 4-6 äter 10 min senare på måndagar och torsdagar. Matpersonalen behöver uppmärksammas på att det är viktigt att det finns kvar av den alternativa rätten när 4-6:an äter senare.

Toaletten utanför 1-3:an har en hasp som hoppar av om någon rycker i dörren vilket är otryggt. Det finns också ett lås som fungerar utan problem. Eleverna behöver bli medvetna om att låset fungerar och finns som val.

Viktigt att det är lugnt i lekrummet så att det inte stör lektion som pågår intill. Ansvarig lärare behöver styra lektiden i lekrummet så att det fortsatt är lugnt i 1-3:ans klassrum.

Motivera åtgärd

Ansvarig

Skolans personal.

Datum när det ska vara klart

2018-08-24

Rutiner för akuta situationer

Policy

Det ska råda nolltolerans mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling i vår skola.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Dubbla rastvärdar för god uppsikt över alla platser där eleverna befinner sig på lektionsfri tid. I kösituationer har personal uppsikt, t.ex. vid bussresor. I matsalen har vi två bestämda rastvärdar. Eleverna har bestämda platser.

Personal som elever och föräldrar kan vända sig till

All personal på skolan 0513-17490, rektor 0512-17494 och elevhälsan se kontaktuppgifter på hemsidan.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever

För att uppnå målet att alla behandlas väl och lika behöver alla på skolan/fritidshemmet känna ansvar för att uppmärksamma och rapportera kränkningar och trakasserier. Eleverna gör det efter förmåga; för de anställda vuxna är det en skyldighet. Om en vuxen anställd på skolan upptäcker, själv eller genom någon annan, en situation där kränkningar eller trakasserier förekommer, ska denne agera enligt följande: 1. Den personal som upptäcker/får kännedom om kränkningar/trakasserier skall genast ingripa. Då den akuta situationen åtgärdats meddelas elevernas klasslärare och rektor. Rektor anmäler fallet till huvudman enligt deligation 1.13, skolagen 6 kap 10§ på framtagna anmälningsblanket. 2. Läraren/fritidspedagogen som ansvarar för aktuell klass/grupp talar med den som utsatts för trakaseri/kränkning för att klargöra vad som hänt och om det hänt tidigare. Utredningen bör allsidigt belysa vad som inträffat och innehålla en analys av orsakerna till det inträffade. Utredningen bör leda till att verksamheten får tillräckligt med information och kunskap om situationen för att kunna bedöma vilka åtgärder som måste vidtas för att få trakasserier eller den kränkande behandlingen att upphöra. Förklara att kränkningar eller trakasserier ej får förekomma och att skolan/fritidshemmet nu kommer att åtgärda detta. Bestäm en tid för uppföljning ca en vecka senare, men klargör även att eleven genast ska komma till klassläraren/fritidspedagogen om något händer innan dess. (Denna utredning skall göras oavsett om eleven eller föräldrarna vill det.) Utredningen skall dokumenteras av den som håller i samtalet och förvaras i elevens mapp i arkivskåpet. 3. Läraren/fritidspedagogen talar sedan med den/de som utfört kränkningen, om flera personer deltagit talar de vuxna med dem en och en. Utredningen bör leda till att verksamheten får tillräckligt med information och kunskap om situationen för att kunna bedöma vilka åtgärder som måste vidtas för att få trakasserier eller den kränkande behandlingen att upphöra. Förklara att kränkningar inte accepteras och inte heller får förekomma enligt lag, och att de genast ska upphöra. Gör upp en plan tillsammans med eleven för hur detta ska gå till. Bestäm en tid för uppföljning ca en vecka senare. Samtalet skall dokumenteras av den som håller i det och förvaras i elevens mapp. 4. Kontakta inblandade elevers föräldrar och berätta om vad som hänt och vad som nu beslutats. Samtalet skall dokumenteras av den som håller i det och förvaras i elevens mapp. 5. Återkoppla till rektor om vad som skett och vad som gjorts. 6. Eleverna hålls under uppsikt. 7. Uppföljande samtal hålls enligt planering i steg 2 och 3. Därefter kontaktas föräldrarna för att delges information om hur det gått. Eleverna hålls även fortsättningsvis under uppsikt. Dessa uppföljningar dokumenteras av den som utfört dem och läggs i elevernas akter. 8. Om kränkningarna eller trakasserier inte upphört kallas de elever som utför dem tillsammans med vårdnadshavare till samtal med rektor och skolkurator, en så kallad elevekonferens (EK). En handlingsplan upprättas för att få slut på trakasserier eller den kränkande behandlingen. Samtalet dokumenteras av rektor. 9. Handlingsplanen följs upp i ett nytt samtal med elev/barn, vårdnadshavare, rektor och skolkurator. Även detta samtal dokumenteras enligt tidigare rutiner. 10. Om kränkningarna eller trakasserier ändå inte upphört vidtas ytterligare åtgärder, t.ex. kontakt med andra myndigheter som socialtjänst eller polis. En sista åtgärd kan vara att flytta eleven som utsätter en annan elev till en annan skola.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

En lärare, fritidspedagog eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling av en personal är skyldig att genast vidta åtgärder enligt följande: 1. Den personal som upptäcker/får kännedom om kränkningar/trakasserier skall genast ingripa. Då den akuta situationen åtgärdats meddelas elevernas klasslärare och rektor. Rektor anmäler fallet till huvudman enligt deligation 1.13, skolagen 6 kap 10§ på framtagna anmälningsblanket. 2. Rektor talar med den som utsatts för trakaseri/kränkning för att klargöra vad som hänt och om det hänt tidigare. Utredningen bör allsidigt belysa vad som inträffat och innehålla en analys av orsakerna till det inträffade. Utredningen bör leda till att rektor får tillräckligt med information och kunskap om situationen för att kunna bedöma vilka åtgärder som måste vidtas för att få trakasserier eller den kränkande behandlingen att upphöra. Förklara att kränkningar eller trakasserier ej får förekomma och att skolan/fritidshemmet nu kommer att åtgärda detta. Bestäm en tid för uppföljning ca en vecka senare, men klargör även att eleven genast ska komma till rektor eller annan personal om något händer innan dess. (Denna utredning skall göras oavsett om eleven eller föräldrarna vill det.) Utredningen skall dokumenteras av den som håller i samtalet och förvaras i elevens mapp. Rektor kontaktar förvaltningschef för att berätta vad som hänt. 3. Rektor talar sedan med den/de som utfört kränkningen, om flera personer deltagit talar rektor med dem en och en. Utredningen bör leda till att rektor får tillräckligt med information och kunskap om situationen för att kunna bedöma vilka åtgärder som måste vidtas för att få trakasserier eller den kränkande behandlingen att upphöra. Rektor beslutar om lämplig åtgärd. Samtalet skall dokumenteras. 4. Kontakta inblandade elevers föräldrar och berätta om vad som hänt och vad som nu beslutats. Samtalet skall dokumenteras av den som håller i det och förvaras i elevens mapp. 5. Återkoppla till förvaltningschef om vad som skett och vad som gjorts. 6. Uppföljande samtal hålls enligt planering i steg 2 och 3. Därefter kontaktas föräldrarna för att delges information om hur det gått. Dessa uppföljningar dokumenteras av den som utfört dem och läggs i elevernas akter. 8. Om kränkningarna eller trakasserier inte upphör kan det leda till uppsägning och polisanmälan.

Rutiner för uppföljning

Rutiner för uppföljning på skolan sker genom av checklisten. (se rutiner att utreda) I den förvaltningsövergripande rapporten till utbildningsnämnden görs en bedömning av mer omfattande utredningar och åtgärder behöver genomföras. En övergripande utredning kan till exempel resultera i att särskilda utbildningsinsatser eller kompetensutveckling behöver göras. I akuta situationer görs en bedömning av om mer övergripande åtgärder behöver göras eller om åtgärderna endast ska omfatta den enhet där diskriminering och/ eller kränkningar inträffat.

Rutiner för dokumentation

Alla samtal, kontakter och utredningar dokumenteras och läggs i elevernas/personalens mappar som förvaras i arkivskåpen. Den som håller i samtalet är ansvarig för att dokumentationen utförs.

Ansvarsförhållande

Rektor är ansvarig att starta en utredning när någon utsätts för trakasserier/kränkande behandling. Rektor ansvarar också för att vidta aktiva åtgärder och att anmäla ärendet skyndsamt till utbildningsnämnden. All personal på skolan är ansvarig att ingripa om de får kännedom om att någon elev utsätts för diskriminering/ kränkandebehandling och följa checklisten (se rutiner att utreda).

Eriksbergs skolas plan mot diskriminering och kränkande behandling

Verksamhetsformer som omfattas av planen
Fritidshem och Skola

Läsår
2017-2018

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Fritidshem och Skola

Ansvariga för planen

Rektor och all annan personal

Vår vision

Alla kan, alla behövs, alla duger och alla lyckas

Planen gäller från

2017-08-14

Planen gäller till

2018-09-30

Läsår

2017-2018

Elevernas delaktighet

Eleverna ska ta del av planen och de ges möjlighet att påverka innehållet.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vårdnadshavarna erbjuds att ta del av planen och de ges möjlighet att påverka innehållet.

Personalens delaktighet

Pedagogisk personal är med och skriver, övrig personal ska ta del av planen och ges möjlighet att påverka innehållet.

Förankring av planen

I början av läsåret går varje klass igenom planen och pratar om innehållet. Föräldrarna informeras på föräldramöten och planen finns även på skolans hemsida. Övrig personal informeras på ett gemensamt möte.

Utvärdering

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

Personalen har reflekterat kring arbetet vi gjort under året. Eleverna har gjort en trivselenkät.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Pedagogisk personal på fritidshem och skola.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Vi anser att vi inte arbetat tillräckligt med faddergrupper och vi har därför inte sett något resultat av detta.

FN-dagen och kulturavtogs upp i klasserna men vi arbetade inte i faddergrupperna med detta. Vi anser att vi lyckats skapa en bra miljö i korridoren och lärare har mött eleverna inför lektionsstart och avslut.

Vi är nöjda med resultatet av rastlekar och tydlighet i skolan men kan utvecklas till det bättre.

Årets plan ska utvärderas senast

2018-09-30

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Eleverna och personalen utvärderar tillsammans årets plan. En undersökningsenkät tillkommer.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Personalen och rektor

Främjande insatser

Namn

Faddergrupper

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Funktionsnedsättning och Alder

Mål och uppföljning

Barnen lär känna varandra, känner mer trygghet och skapar ett lugn på skolan.

Uppföljning: Detta ser vi genom observationer och incidentrapporter.

Insats

5/6:or har varsin grupp med elever från varje årskurs. Grupperna används under olika undervisningstillfällen under året.

Ansvarig

personal på skolan

Datum när det ska vara klart

2018

Namn

Barnens rättigheter

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Alder

Mål och uppföljning

Synliggöra elevernas rättigheter samt skyldigheter. Under terminens gång uppmärksamma eleverna kring rätt och fel kontinuerligt. Uppföljning: Gruppsamtal och observationer.

Insats

FN-dagen tas upp, samt barnkonventionen. Under terminens gång uppmärksamma eleverna kring rätt och fel, detta sker kontinuerligt. Vi har få men tydliga ordningsregler på skolan som eleverna skall kunna.

Ansvarig

personal på skolan

Datum när det ska vara klart

v-2018

Namn

Kulturarv

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Etnisk tillhörighet och Religion eller annan trosuppfattning

Mål och uppföljning

Minska betydelsen av social status pga kulturarv. Skapa samhörighet istället för segregation. Synliggöra vårt gemensamma kulturarv samt skapa gemenskap och trygghet. Uppföljning: observationer

Insats

Arbete i faddergrupper samt i årskurserna. Jobba med vår hembygd och andra kulturer, hitta likheter.

Ansvarig

personal på skolan

Datum när det ska vara klart

v-2017

Bilaga ärende 14

Namn

Mångkulturellt arbete

Områden som berörs av insatsen

Etnisk tillhörighet och Religion eller annan trosuppfattning

Mål och uppföljning

Barnen får förståelse för andra religioner och kulturer.

Uppföljning: Vi hör på barnens diskussioner att barnen har förståelse för detta.

Insats

Vi ska få besök av personer från andra länder som berättar om kulturen där.

Ansvarig

Personalen på skolan

Datum när det ska vara klart

2018

Kartläggning

Kartläggningsmetoder

Vi har observerat eleverna. Gjort en trivselenkät med alla eleverna. Pratad om otrygga platser.

Områden som berörs i kartläggningen

Kränkande behandling och Ålder

Hur eleverna har involverats i kartläggningen

Eleverna har berättat om de tycker att det finns några otrygga platser på skolan, om de var rädda för någon, om det är någon som är utanför i klassen/skolan och vilka det är som bestämmer på skolan.

Hur personalen har involverats i kartläggningen

Personalen har utformat och utvärderat enkätundersökningen som eleverna genomfört. De har observerat eleverna i klassrummet, skolgården och andra platser på skolan.

Resultat och analys

Trivselenkäten visar att det några elever är rädda för ett par elever i 4-6. Den visar också att eleverna är trygga på skolområdet. Få elever anser att någon specifik elev bestämmer på skolan. Vi ser att några elever anses vara mer utanför än andra.

Förebyggande åtgärder

Namn

Närvaro i korridor

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling

Mål och uppföljning

Skapa en lugn och trygg arbetsmiljö.

Uppföljning: Observationer och uppföljning via klassråd.

Åtgärd

Personal tar emot eleverna i korridoren/dörren inför varje lektionsstart.

Motivera åtgärd

Korridoren ska vara en trygg och säker plats för eleverna då vi anser att detta kommer främja arbetsmiljön.

Ansvarig

personal på skolan

Datum när det ska vara klart

v-2018

Namn

Rastaktiviteter

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, Funktionsnedsättning och Ålder

Mål och uppföljning

Att alla får vara med och känna gemenskap.

Uppföljning: observation vid varje tillfälle.

Åtgärd

Under varje rasttillfälle finns en pedagog ute och ansvarar för rastaktivitet. Dessa står på ett veckoschema så att eleverna vet vad som erbjuds. Vi samlar förslag på lekar i en pärm.

Motivera åtgärd

Förhindra utanförskap samt stärka gemenskapen mellan eleverna öva turtagning m.m.

Ansvarig

personal på skolan och fritidshemmet

Datum när det ska vara klart

2018

Namn

Tydlighet

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Öka tryggheten för individen genom att vara tydlig med vad som förväntas.

Uppföljning: Frågor i enkät eller/och vid utvecklingssamtal.

Åtgärd

Genom ordningsregler, gruppkonstellationer, tydliggöra syfte och mål. Strukturera upp dagen så att eleverna vet vad som händer både i skolan och på fritidshemmet. Börja varje skoldag med att gå igenom på tavlan hur den ser ut. Starta varje fritidsdag med att se vad som händer under dagen. Fritidshemmet gör en veckoplanering som är synlig för eleverna. Vi är tydliga med att eleverna vet våra ordningsregler och följer dem och att vi gör åtgärder om det inte följs.

Motivera åtgärd

Vi vill skapa en trygg arbetsmiljö där eleven vet vad som förväntas och för en ökad måluppfyllelse.

Ansvarig

personal på skolan och fritidshemmet

Datum när det ska vara klart

v-2018

Namn

Bestämda platser i matsalen

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling

Mål och uppföljning

Bestämda platser i matsalen för att undvika konflikter och utanförskap.

Uppföljning: Vi observerar eleverna i matsalen.

Åtgärd

Vi ger eleverna en given plats som de ska sitta på.

Motivera åtgärd

Bestämda platser i matsalen för att undvika konflikter och utanförskap.

Ansvarig

lära

Datum när det ska vara klart

2018

Rutiner för akuta situationer

Policy

Vi tar bestämt avstånd från alla former av diskriminering och kränkande behandling.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Vi är rastvårdar och ingriper direkt när något händer och pratar med de elever som är inblandade. Personalen talar om vad som hänt och om hur vi kan hjälpas åt för att lösa situationen. Vi tar upp tillbud och olycksfall för barn och elev som stående punkt på konferens.

Personal som elever och föräldrar kan vända sig till

All personal på skolan 0513-17495, rektor 0513-17494 och elevhälsan se kontaktuppgifter på hemsidan.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever

För att uppnå målet att alla behandlas väl och lika behöver alla på skolan/fritidshemmet känna ansvar för att uppmärksamma och rapportera kränkningar och trakasserier. Eleverna gör det efter förmåga; för de anställda vuxna är det en skyldighet. Om en vuxen anställd på skolan upptäcker, själv eller genom någon annan, en situation där kränkningar eller trakasserier förekommer, ska denne agera enligt följande:

1. Den personal som upptäcker/får kännedom om kränkningar/trakasserier skall genast ingripa. Då den akuta situationen åtgärdats meddelas elevernas klasslärare och rektor. Rektor anmäler fallet till huvudman enligt deligation 1.13, skolagen 6 kap 10§ på framtagna anmälningsblanket.
2. Läraren/fritidspedagogen som ansvarar för aktuell klass/grupp talar med den som utsatts för trakasserier/kränkning för att klargöra vad som hänt och om det hänt tidigare. Utredningen bör allsidigt belysa vad som inträffat och innehålla en analys av orsakerna till det inträffade. Utredningen bör leda till att verksamheten får tillräckligt med information och kunskap om situationen för att kunna bedöma vilka åtgärder som måste vidtas för att få trakasserier eller den kränkande behandlingen att upphöra. Förklara att kränkningar eller trakasserier ej får förekomma och att skolan/fritidshemmet nu kommer att åtgärda detta. Bestäm en tid för uppföljning ca en vecka senare, men klargör även att eleven genast ska komma till klassläraren/fritidspedagogen om något händer innan dess. (Denna utredning skall göras oavsett om eleven eller föräldrarna vill det.) Utredningen skall dokumenteras av den som håller i samtalet och förvaras i elevens mapp i arkivskåpet.
3. Läraren/fritidspedagogen talar sedan med den/de som utfört kränkningen, om flera personer deltagit talar de vuxna med dem en och en. Utredningen bör leda till att verksamheten får tillräckligt med information och kunskap om situationen för att kunna bedöma vilka åtgärder som måste vidtas för att få trakasserier eller den kränkande behandlingen att upphöra. Förklara att kränkningar inte accepteras och inte heller får förekomma enligt lag, och att de genast ska upphöra. Gör upp en plan tillsammans med eleven för hur detta ska gå till. Bestäm en tid för uppföljning ca en vecka senare. Samtalet skall dokumenteras av den som håller i det och förvaras i elevens mapp.
4. Kontakta inblandade elevers föräldrar och berätta om vad som hänt och vad som nu beslutats. Samtalet skall dokumenteras av den som håller i det och förvaras i elevens mapp.
5. Återkoppla till rektor om vad som skett och vad som gjorts.
6. Eleverna hålls under uppsikt.
7. Uppföljande samtal hålls enligt planering i steg 2 och 3. Därefter kontaktas föräldrarna för att delges information om hur det gått. Eleverna hålls även fortsättningsvis under uppsikt. Dessa uppföljningar dokumenteras av den som utfört dem och läggs i elevernas akter.
8. Om kränkningarna eller trakasserier inte upphört kallas de elever som utför dem tillsammans med vårdnadshavare till samtal med rektor och skolkurator, en så kallad elevkonferens (EK). En handlingsplan upprättas för att få slut på trakasserier eller den kränkande behandlingen. Samtalet dokumenteras av rektor.
9. Handlingsplanen följs upp i ett nytt samtal med elev/barn, vårdnadshavare, rektor och skolkurator. Även detta samtal dokumenteras enligt tidigare rutiner.
10. Om kränkningarna eller trakasserier ändå inte upphört vidtas ytterligare åtgärder, t ex kontakt med andra myndigheter som socialtjänst eller polis. En sista åtgärd kan vara att flytta eleven som utsätter en annan elev till en annan skola.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

En lärare, fritidspedagog eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling av en personal är skyldig att genast vidta åtgärder enligt följande

1. Den personal som upptäcker/får kännedom om kränkningar/trakasserier skall genast ingripa. Då den akuta situationen åtgärdats meddelas elevernas klasslärare och rektor. Rektor anmäler fallet till huvudman enligt deligation 1.13, skolagen 6 kap 10§ på framtagna anmälningsblanket.
2. Rektor talar med den som utsatts för trakasserier/kränkning för att klargöra vad som hänt och om det hänt tidigare. Utredningen bör allsidigt belysa vad som inträffat och innehålla en analys av orsakerna till det inträffade. Utredningen bör leda till att rektor får tillräckligt med information och kunskap om situationen för att kunna bedöma vilka åtgärder som måste vidtas för att få trakasserier eller den kränkande behandlingen att upphöra. Förklara att kränkningar eller trakasserier ej får förekomma och att skolan/fritidshemmet nu kommer att åtgärda detta. Bestäm en tid för uppföljning ca en vecka senare, men klargör även att eleven genast ska komma till rektor eller annan personal om något händer innan dess. (Denna utredning skall göras oavsett om eleven eller föräldrarna vill det.) Utredningen skall dokumenteras av den som håller i samtalet och förvaras i elevens mapp. Rektor kontaktar förvaltningschef för att berätta vad som hänt.
3. Rektor talar sedan med den/de som utfört kränkningen, om flera personer deltagit talar rektor med dem en och en. Utredningen bör leda till att rektor får tillräckligt med information och kunskap om situationen för att kunna bedöma vilka åtgärder som måste vidtas för att få trakasserier eller den kränkande behandlingen att upphöra. Rektor beslutar om lämplig åtgärd. Samtalet skall dokumenteras.
4. Kontakta inblandade elevers föräldrar och berätta om vad som hänt och vad som nu beslutats. Samtalet skall dokumenteras av den som håller i det och förvaras i elevens mapp.
5. Återkoppla till förvaltningschef om vad som skett och vad som gjorts.

Bilaga ärende 14

6. Uppföljande samtal hålls enligt planering i steg 2 och 3. Därefter kontaktas föräldrarna för att delges information om hur det gått. Dessa uppföljningar dokumenteras av den som utfört dem och läggs i elevernas akter.

7. Om kränkningarna eller trakasserier inte upphör kan det leda till uppsägning och polisanmälan.

Rutiner för uppföljning

Rutiner för uppföljning på skolan sker genom av checklisten. (se rutiner att utreda) I den förvaltningsövergripande rapporten till utbildningsnämnden görs en bedömning om mer omfattande utredningar och åtgärder behöver genomföras. En övergripande utredning kan till exempel resultera i att särskilda utbildningsinsatser eller kompetensutveckling behöver göras. I akuta situationer görs en bedömning av om mer övergripande åtgärder behöver göras eller om åtgärderna endast ska omfatta den enhet där diskriminering och/ eller kränkningar inträffat.

Rutiner för dokumentation

Alla samtal, kontakter och utredningar dokumenteras och läggs i elevernas/personalens mappar som förvaras i arkivskåpen. Den som håller i samtalet är ansvarig för att dokumentationen utförs.

Ansvarsförhållande

Rektor är ansvarig att starta en utredning när någon utsätts för trakasserier/kränkande behandling. Rektor ansvarar också för att vidta aktiva åtgärder och att anmäla ärendet skyndsamt till utbildningsnämnden. All personal på skolan är ansvarig att ingripa om de får kännedom om att någon elev utsätts för diskriminering/ kränkandebehandling och följa checklisten (se rutiner att utreda).

Grunddokument för Ytterby enhet

Plan mot Diskriminering och Kränkande Behandling

ODS FÖRSKOLA
AVDELNING: SKATTKISTAN

2017-04-01—2018-02-28

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

De två planerna (årlig plan mot kränkande behandling och likabehandlingsplan mot diskriminering och trakasserier) sammanförs i ett dokument i enlighet med riktlinjer från BEO, Barn- och Elevombudsmannen.

1. Förskolechefens Vision

I Ytterby enhet arbetar vi tillsammans för att alla barn skall vara trygga, välkomna, respekterade, sedda och hörda. Barnperspektivet dvs. barnets bästa, skall alltid vara vårt främsta mål.

2. Syfte

Planen syftar till att främja barn och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder. Den syftar också till att motverka all kränkande behandling.

2.1 Ansvarsfördelning

Förskolechefen ansvarar för:

- Att ett målinriktat arbete sker för att motverka diskriminering och kränkande behandling.
- Att all personal känner till att kränkande behandling och diskriminering inte är tillåten på förskolan.
- Att kontinuerligt följa upp att planer upprättas, målen i dem utvärderas och revideras samt att detta sker i samverkan mellan personal, barn och vårdnadshavare.
- Att utredning görs och att åtgärd vidtas när förskolan får kännedom om att diskriminering eller kränkande behandling förekommer.

All Personal ansvarar för:

- Att kartlägga verksamhetens behov och att upprätta målen och dess handlingsplan.
- Att aktivt arbeta i enlighet med att följa förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling och låta dess värden vara till grund för all planering av verksamheten.
- Att ta ansvar för att förebygga, upptäcka och åtgärda diskriminering och kränkande behandling.
- Att anmäla till förskolechef då diskriminering eller kränkande behandling misstänks/anmäls/upptäcks.

2017-02-19

- Att ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar genom sitt bemötande mot barnen och sträva efter likabehandling.

Vårdnadshavare ansvarar för:

- Att vid misstanke om att det egna barnet eller någon annans barn utsätts eller utsätter andra för kränkande behandling, kontakta personal på ditt barns avdelning eller förskolechef.

2.2 Styrdokument och begrepp

Styrdokument

Förskolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling regleras av lagstiftningen i skollagen och diskrimineringslagen. Arbetet styrs också av den reviderade läroplanen Lpfö 98.

Skollagen (2010:800 kapitel 6: Åtgärder mot kränkande behandling) förbjuder huvudman och personal att utsätta elever för kränkande behandling. Förskolan måste ha ett förebyggande arbete mot detta. Om ett barn upplever att sig kränkt i förskolan, eller om en förälder upplever sitt barn kränkt, kan han/hon vända sig till BEO (Barn- och Elevombudet) som finns på Skolinspektionen. Av BEO kan barnet bland annat få hjälp med att kräva skadestånd.

Diskrimineringslagen (SFS 2008:567) förbjuder huvudman och personal att diskriminera barn på grund av kön, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck, samt ålder. Förskolan ska också bedriva förebyggande arbete för att diskriminering inte ska uppstå.

Inget barn skall i förskolan utsättas för diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling. Verksamheten ska syfta till att barnens förmåga till empati och omtanke om andra utvecklas, liksom öppenhet och respekt för skillnader i människors uppfattningar och levnadssätt (Lpfö 98).

Definitioner av begrepp

Diskrimineringsgrunderna

- **kön:** att någon är kvinna eller man
- **etnisk tillhörighet:** nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Gäller även de nationella minoritetsgrupperna.
- **religion eller annan trosuppfattning:** kan beskrivas som en religiös, livsfilosofisk, eller annan motsvarande livsåskådning

2017-02-19

- **funktionsnedsättning:** varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd även skada eller sjukdom fanns vid födseln, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå
- **sexuell läggning:** homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning (HBTQ).
- **könsöverskridande identitet eller uttryck:** att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett kön
- **ålder:** uppnådd levnadslängd

Diskriminering

Diskriminering är ett övergripande begrepp för negativ och därmed kränkande behandling av individer eller grupper av individer utifrån diskrimineringsgrunderna. Förskolan skall förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av var och en av nedanstående grunder. Förutom aktiva handlingar kan diskriminering ske genom ordningsregler, planerade aktiviteter, lekmaterial, böcker etc.

Direkt diskriminering

Någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med ovanstående diskrimineringsgrunder.

Indirekt diskriminering

Någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer enligt diskrimineringsgrunderna, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet. T.ex. när alla barn alltid behandlas lika oavsett egna behov.

Instruktioner att diskriminera

Order eller instruktioner att diskriminera någon på ett sätt som beskrivs i ovan och som lämnas åt någon som står i lydnds- eller beroendeförhållande till den som lämnar ordern eller instruktionen eller som gentemot denna åtagit sig att fullgöra ett uppdrag.

Trakasserier

Trakasserier är ett uppträdande som kränker en individs värdighet och som har samband med diskrimineringsgrunderna. T.ex. slag, knuffar, gester osv.

Sexuella trakasserier

Uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet.

Kränkande behandling

Kränkande behandling kan utföras på olika vis och är ett uppträdande som inte har någon koppling till en särskild diskrimineringsgrund. *Tillsägelser för att upprätthålla ordningen är dock inte kränkande behandling.*

- Fysiska så som slag och knuffar

2017-02-19

- Verbala så som hot, svordomar och öknamn
- Psykosociala så som utfrysning, blickar och att alla går när man kommer
- Kränkningar kan vara både enstaka och upprepade handlingar

Mobbning

Mobbning är en form av kränkande behandling och uppstår vid en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet eller med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en individ skada eller obehag.

Gemensamt för all diskriminering och kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde. Kränkande behandling kan ta sig olika uttryck och förekomma i alla sammanhang.

Tidsplan

Utvärdering

Utvärderingsmetoder som använts:

Kontinuerliga reflektioner i arbetslaget. Observationer och dokumentation inom utvecklingsarbetet (tambur och måltid). Observationer av specialpedagog

Resultat utifrån utvärderingen:

Vi ser att flera barn har lättare att komma till tals och ta ordet samt att försvara sin tur att tala. Genom tydliga gester har pratsamma barn börjat respektera andras talutrymme och vänta på sin tur. Vi behöver fortfarande vara tydliga och påminna. Dialogen har utvecklats, barnen lyssnar mer på varandra. Fortfarande respekteras inte alltid en stopphand eller ett nej.

Kartläggning av nuläget inför kommande plan:

Kartläggningens mål:

- Att se över verksamheten och identifiera risker för trakasserier, kränkande behandling och diskriminering
- Att på sikt ta upp samtliga diskrimineringsgrunder
- Att involvera barn och föräldrar
-

Kartläggningsmetoder som använts:

Vi backar tillbaka och funderar kring vilka diskrimineringsgrunder/likabehandlingsområden vi inte arbetat så mycket med.

2017-02-19

Mål/ Åtgärder

I vårt likabehandlingsarbete har vi under de senaste åren arbetat mycket med samspelet i vår barngrupp vad gäller barnens trygghet, väkänsla och tolerans gentemot varandra, alla barns lika värde, varje barns rätt till talutrymme och möjlighet att uttrycka sin åsikt samt rätten att säga stopp vid kränkande behandling.

Vi ser att personal och barngrupp är relativt homogen vad gäller etnicitet, kulturella uttryck och könsroller mm. Många av oss möter inte så många inslag i vår vardag där våra normer utmanas.

Vi känner att det ligger i vårt uppdrag att vidga vyerna för oss själva och barnen och presentera fler ingredienser av mångfald. Vi vet att LärKan, den förskola vi studiebesökte i höstas, har upprättat ett "Pedagogiskt bibliotek", en samling barnböcker där mångfald är utgångspunkten. Vi tar hjälp av dem och deras bokförteckning för att utvidga vårt bibliotek.

Remiss och färdigställande

Vi presenterar vårt tänkta mål för vårdnadshavarna genom ett informationsblad. Vi ger utrymme för deras synpunkter.

2017-02-19

3. Mål och åtgärder

Främjande arbete

- All personal arbetar aktivt i enlighet med att följa förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling och låta dess värden vara till grund för all planering av verksamheten.
- All personal tar ansvar för att förebygga, upptäcka och åtgärda diskriminering och kränkande behandling.
- All personal anmäler till förskolechef då diskriminering eller kränkande behandling misstänks/anmäls/upptäcks.
- Att ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar genom sitt bemötande mot barnen och sträva efter likabehandling.
-

Förebyggande arbete

Mål	Nuläge	Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar	Uppföljning
Att barnen ökar sin tolerans och lägger mindre vikt vid vad som är traditionellt "flickigt/pojkigt, kvinnligt/manligt" Att barnen ökar sin kunskap om hur barn i andra länder/kulturer lever.	På vår förskola och i det privata går vi ofta miste om erfarenheter av mångfald och olikheter. Vi upplever kulturen ganska könsstereotyp. Pga geografiskt läge möter vi sällan folk från andra kulturer.	Vi vill medvetet välja böcker som presenterar icke normativa könsroller och barn från andra länder/kulturer och utifrån dessa samtala och förmedla berikande infallsvinklar, tolerans och allas lika värde.	1 april 2017-28 februari - 2018	Hela arbetslaget.	Kontinuerligt vid reflektionsmöten. Utvärdering feb 2018.

HERRLJUNGA KOMMUN
Bildningsförvaltningen

Bilaga ärende 14

2017-02-19

2017-02-19

Handlingsplan och arbetsgång för hantering av kränkande behandling och/eller diskriminering.

Varje misstanke om att kränkande behandling förekommer skall tas på fullt allvar.

Barn kan berätta för föräldrar eller personal på avdelningen att de känner sig kränkta. Förälder eller personalrepresentant anmäler då kränkningen till förskolechef alt. Utbildningsnämnd.

Vuxen-barn

Vid misstanke om kränkning från vuxens sida, skrivs en anmälan som lämnas till förskolechef. Den vuxne kallas till samtal där företrädare för den vuxnes fackliga organisation kan inbjudas.

Barn-barn

Den som kränker eller trakasserar skall också ha insikt i att den kränker eller trakasserar. T.ex. förstår inte en ettåring som biter ett annat barn att det kan upplevas kränkande.

Vid misstanke om kränkningar mellan barn skrivs en anmälan som lämnas till förskolechef. Så snart diskriminering eller kränkande behandling mellan elever uppmärksammas skall rutinen som beskrivs nedan, följas.

Utredning

- Ansvarig personal (ev. tillsammans med annan personal) samtalar med det utsatta barnet och snarast därefter med det barn som utsätter. Samtalen dokumenteras och förvaras tillsammans med anmälan hos förskolechefen. Personalen informerar vårdnadshavarna.
- Ett aktivt arbete för att öka barnens förståelse för varför aktuell händelse varit fel påbörjas. T.ex. diskussioner i barngruppen, barnböcker som belyser händelsen etc. En uppföljning av arbetet efter 1-2 veckor. Arbetet dokumenteras av personalen och förvaras hos förskolechef.

Akuta åtgärder

- Den som ser en händelse stoppar det som pågår. Ta hjälp av den personal som finns närmast, om situationen kräver det. Ta hand om både det/de barn som har drabbats, och det/de barn som har orsakat skadan (fysiskt/psykiskt). Dokumentera barnens beskrivning av händelseförloppet och bakomliggande orsaker.
- När den akuta situationen är stoppad och barnen har fått lämna sina redogörelser av händelseförloppet ska vårdnadshavarna informeras. Det bör ske så snart som möjligt, senast samma dag som incidenten inträffade. Det är viktigt att den personal som varit med om händelsen tar kontakten. Dokumentera dag och tid för samtalet, vem du har

2017-02-19

talat med och viktig information om samtalets innehåll. Vid riktigt allvarliga incidenter/tillbud ska föräldrarna kallas till förskolan.

- Om flera vuxna ansvarar för samtal med såväl barn som föräldrar, så beslutar man om vem som skall skriva själva anmälan. Bifoga till anmälan all dokumentation om vad som sagts från inblandade barn samt deras vårdnadshavare.
- En anmälan med bilagor skall sedan lämnas till förskolechef som anmäler incidenten till Bildningsnämnden.

Dokumentation

Personal som är inblandad i pågående utredning ansvarar för all dokumentation. Efter uppföljning och avslut överlämnas originalhandlingar till förskolechef för arkivering. Originalhandlingar arkiveras enligt gällande dokumenthanteringsplan.

2017-02-19

Grunddokument för Ytterby enhet

Plan mot Diskriminering och Kränkande Behandling

MOLLA FÖRSKOLA
20170301-201802028

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

De två planerna (årlig plan mot kränkande behandling och likabehandlingsplan mot diskriminering och trakasserier) sammanförs i ett dokument i enlighet med riktlinjer från BEO, Barn- och Elevombudsmannen.

1. Förskolechefens Vision

I Ytterby enhet arbetar vi tillsammans för att alla barn skall vara trygga, välkomna, respekterade, sedda och hörda. Barnperspektivet dvs. barnets bästa, skall alltid vara vårt främsta mål.

2. Syfte

Planen syftar till att främja barn och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder. Den syftar också till att motverka all kränkande behandling.

2.1 Ansvarsfördelning

Förskolechefen ansvarar för:

- Att ett målinriktat arbete sker för att motverka diskriminering och kränkande behandling.
- Att all personal känner till att kränkande behandling och diskriminering inte är tillåten på förskolan.
- Att kontinuerligt följa upp att planer upprättas, målen i dem utvärderas och revideras samt att detta sker i samverkan mellan personal, barn och vårdnadshavare.
- Att utredning görs och att åtgärd vidtas när förskolan får kännedom om att diskriminering eller kränkande behandling förekommer.

All Personal ansvarar för:

- Att kartlägga verksamhetens behov och att upprätta målen och dess handlingsplan.
- Att aktivt arbeta i enlighet med att följa förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling och låta dess värden vara till grund för all planering av verksamheten.
- Att ta ansvar för att förebygga, upptäcka och åtgärda diskriminering och kränkande behandling.
- Att anmäla till förskolechef då diskriminering eller kränkande behandling misstänks/anmäls/upptäcks.

2017-02-19

- Att ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar genom sitt bemötande mot barnen och sträva efter likabehandling.

Vårdnadshavare ansvarar för:

- Att vid misstanke om att det egna barnet eller någon annans barn utsätts eller utsätter andra för kränkande behandling, kontakta personal på ditt barns avdelning eller förskolechef.

2.2 Styrdokument och begrepp

Styrdokument

Förskolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling regleras av lagstiftningen i skollagen och diskrimineringslagen. Arbetet styrs också av den reviderade läroplanen Lpfö 98.

Skollagen (2010:800 kapitel 6: Åtgärder mot kränkande behandling) förbjuder huvudman och personal att utsätta elever för kränkande behandling. Förskolan måste ha ett förebyggande arbete mot detta. Om ett barn upplever att sig kränkt i förskolan, eller om en förälder upplever sitt barn kränkt, kan han/hon vända sig till BEO (Barn- och Elevombudet) som finns på Skolinspektionen. Av BEO kan barnet bland annat få hjälp med att kräva skadestånd.

Diskrimineringslagen (SFS 2008:567) förbjuder huvudman och personal att diskriminera barn på grund av kön, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck, samt ålder. Förskolan ska också bedriva förebyggande arbete för att diskriminering inte ska uppstå.

Inget barn skall i förskolan utsättas för diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling. Verksamheten ska syfta till att barnens förmåga till empati och omtanke om andra utvecklas, liksom öppenhet och respekt för skillnader i människors uppfattningar och levnadssätt (Lpfö 98).

Definitioner av begrepp

Diskrimineringsgrunderna

- **kön:** att någon är kvinna eller man
- **etnisk tillhörighet:** nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Gäller även de nationella minoritetsgrupperna.
- **religion eller annan trosuppfattning:** kan beskrivas som en religiös, livsfilosofisk, eller annan motsvarande livsåskådning

2017-02-19

- **funktionsnedsättning:** varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd även skada eller sjukdom fanns vid födseln, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå
- **sexuell läggning:** homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning (HBTQ).
- **könsöverskridande identitet eller uttryck:** att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett kön
- **ålder:** uppnådd levnadslängd

Diskriminering

Diskriminering är ett övergripande begrepp för negativ och därmed kränkande behandling av individer eller grupper av individer utifrån diskrimineringsgrunderna. Förskolan skall förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av var och en av nedanstående grunder. Förutom aktiva handlingar kan diskriminering ske genom ordningsregler, planerade aktiviteter, lekmaterial, böcker etc.

Direkt diskriminering

Någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med ovanstående diskrimineringsgrunder.

Indirekt diskriminering

Någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer enligt diskrimineringsgrunderna, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet. T.ex. när alla barn alltid behandlas lika oavsett egna behov.

Instruktioner att diskriminera

Order eller instruktioner att diskriminera någon på ett sätt som beskrivs i ovan och som lämnas åt någon som står i lydnds- eller beroendeförhållande till den som lämnar ordern eller instruktionen eller som gentemot denna åtagit sig att fullgöra ett uppdrag.

Trakasserier

Trakasserier är ett uppträdande som kränker en individs värdighet och som har samband med diskrimineringsgrunderna. T.ex. slag, knuffar, gester osv.

Sexuella trakasserier

Uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet.

Kränkande behandling

Kränkande behandling kan utföras på olika vis och är ett uppträdande som inte har någon koppling till en särskild diskrimineringsgrund. *Tillsägelser för att upprätthålla ordningen är dock inte kränkande behandling.*

- Fysiska så som slag och knuffar

2017-02-19

- Verbala så som hot, svordomar och öknamn
- Psykosociala så som utfrysning, blickar och att alla går när man kommer
- Kränkningar kan vara både enstaka och upprepade handlingar

Mobbning

Mobbning är en form av kränkande behandling och uppstår vid en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet eller med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en individ skada eller obehag.

Gemensamt för all diskriminering och kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde. Kränkande behandling kan ta sig olika uttryck och förekomma i alla sammanhang.

2017-02-19

Tidsplan

Utvärdering

Utvärderingsmetoder som använts:

Observationer, samtal i arbetslaget

Resultat utifrån utvärderingen:

Vi upplever att tambursituationen har blivit lugnare och att vi pedagoger är mer strukturerade. Dock har vi märkt att de barn som sitter kvar i samlingen har svårt att hålla fokus, de vill ut. Det gör att rörligheten nu istället finns i rummet där vi har samlingen.

Kartläggning av nuläget inför kommande plan:

Kartläggningens mål:

- Att se över verksamheten och identifiera risker för trakasserier, kränkande behandling och diskriminering
- Att på sikt ta upp samtliga diskrimineringsgrunder
- Att involvera barn och föräldrar
-

Kartläggningsmetoder som använts:

Observationer och samtal med barnen

Mål/ Åtgärder

Att alla barn blir inkluderade i leken.

Remiss och färdigställande

Vi kommer att informera om likabehandlingsplanens mål i Mollanytt. Även sätta upp ett exemplar av likabehandlingsplanen i tamburen. Målet gäller till mars 2018.

HERRLJUNGA KOMMUN
Bildningsförvaltningen

Bilaga ärende 14

2017-02-19

3. Mål och åtgärder

Främjande arbete

- All personal arbetar aktivt i enlighet med att följa förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling och låta dess värden vara till grund för all planering av verksamheten.
- All personal tar ansvar för att förebygga, upptäcka och åtgärda diskriminering och kränkande behandling.
- All personal anmäler till förskolechef då diskriminering eller kränkande behandling misstänks/anmäls/upptäcks.
- Att ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar genom sitt bemötande mot barnen och sträva efter likabehandling.
-

Förebyggande arbete

Mål	Nuläge	Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar	Uppföljning
Att alla barn blir inkluderade i leken.	Efter frukost och vila får barnen välja rum. Genom valen av rum som barnen gör kan vi se att barn blir bortvalda.	Vi har skapat två lekgrupper som barnen delas upp i efter frukost där en pedagog alltid ingår. Pedagogen planerar och förbereder en lek/aktivitet där alla barnen i lekgruppen deltar.	Arbetet pågår ständigt fram till mars 2018.	Alla pedagoger på avdelningen.	Kontinuerligt på våra reflektionsmöten. Även på våra kvällsmöten.

2017-02-19

Handlingsplan och arbetsgång för hantering av kränkande behandling och/eller diskriminering.

Varje misstanke om att kränkande behandling förekommer skall tas på fullt allvar.

Barn kan berätta för föräldrar eller personal på avdelningen att de känner sig kränkta. Förälder eller personalrepresentant anmäler då kränkningen till förskolechef alt. Utbildningsnämnd.

Vuxen-barn

Vid misstanke om kränkning från vuxens sida, skrivs en anmälan som lämnas till förskolechef. Den vuxne kallas till samtal där företrädare för den vuxnes fackliga organisation kan inbjudas.

Barn-barn

Den som kränker eller trakasserar skall också ha insikt i att den kränker eller trakasserar. T.ex. förstår inte en ettåring som biter ett annat barn att det kan upplevas kränkande.

Vid misstanke om kränkningar mellan barn skrivs en anmälan som lämnas till förskolechef. Så snart diskriminering eller kränkande behandling mellan elever uppmärksammas skall rutinen som beskrivs nedan, följas.

Utredning

- Ansvarig personal (ev. tillsammans med annan personal) samtalar med det utsatta barnet och snarast därefter med det barn som utsätter. Samtalen dokumenteras och förvaras tillsammans med anmälan hos förskolechefen. Personalen informerar vårdnadshavarna.
- Ett aktivt arbete för att öka barnens förståelse för varför aktuell händelse varit fel påbörjas. T.ex. diskussioner i barngruppen, barnböcker som belyser händelsen etc. En uppföljning av arbetet efter 1-2 veckor. Arbetet dokumenteras av personalen och förvaras hos förskolechef.

Akuta åtgärder

- Den som ser en händelse stoppar det som pågår. Ta hjälp av den personal som finns närmast, om situationen kräver det. Ta hand om både det/de barn som har drabbats, och det/de barn som har orsakat skadan (fysiskt/psykiskt). Dokumentera barnens beskrivning av händelseförloppet och bakomliggande orsaker.
- När den akuta situationen är stoppad och barnen har fått lämna sina redogörelser av händelseförloppet ska vårdnadshavarna informeras. Det bör ske så snart som möjligt, senast samma dag som incidenten inträffade. Det är viktigt att den personal som varit med om händelsen tar kontakten. Dokumentera dag och tid för samtalet, vem du har

2017-02-19

talat med och viktig information om samtalets innehåll. Vid riktigt allvarliga incidenter/tillbud ska föräldrarna kallas till förskolan.

- Om flera vuxna ansvarar för samtal med såväl barn som föräldrar, så beslutar man om vem som skall skriva själva anmälan. Bifoga till anmälan all dokumentation om vad som sagts från inblandade barn samt deras vårdnadshavare.
- En anmälan med bilagor skall sedan lämnas till förskolechef som anmäler incidenten till Bildningsnämnden.

Dokumentation

Personal som är inblandad i pågående utredning ansvarar för all dokumentation. Efter uppföljning och avslut överlämnas originalhandlingar till förskolechef för arkivering. Originalhandlingar arkiveras enligt gällande dokumenthanteringsplan.

Grunddokument för Ytterby enhet

Plan mot Diskriminering och Kränkande Behandling

EGGVENA FÖRSKOLA
20170301-201802028

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

De två planerna (årlig plan mot kränkande behandling och likabehandlingsplan mot diskriminering och trakasserier) sammanförs i ett dokument i enlighet med riktlinjer från BEO, Barn- och Elevombudsmannen.

1. Förskolechefens Vision

I Ytterby enhet arbetar vi tillsammans för att alla barn skall vara trygga, välkomna, respekterade, sedda och hörda. Barnperspektivet dvs. barnets bästa, skall alltid vara vårt främsta mål.

2. Syfte

Planen syftar till att främja barn och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder. Den syftar också till att motverka all kränkande behandling.

2.1 Ansvarsfördelning

Förskolechefen ansvarar för:

- Att ett målinriktat arbete sker för att motverka diskriminering och kränkande behandling.
- Att all personal känner till att kränkande behandling och diskriminering inte är tillåten på förskolan.
- Att kontinuerligt följa upp att planer upprättas, målen i dem utvärderas och revideras samt att detta sker i samverkan mellan personal, barn och vårdnadshavare.
- Att utredning görs och att åtgärd vidtas när förskolan får kännedom om att diskriminering eller kränkande behandling förekommer.

All Personal ansvarar för:

- Att kartlägga verksamhetens behov och att upprätta målen och dess handlingsplan.
- Att aktivt arbeta i enlighet med att följa förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling och låta dess värden vara till grund för all planering av verksamheten.
- Att ta ansvar för att förebygga, upptäcka och åtgärda diskriminering och kränkande behandling.
- Att anmäla till förskolechef då diskriminering eller kränkande behandling misstänks/anmäls/upptäcks.

- Att ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar genom sitt bemötande mot barnen och sträva efter likabehandling.

Vårdnadshavare ansvarar för:

- Att vid misstanke om att det egna barnet eller någon annans barn utsätts eller utsätter andra för kränkande behandling, kontakta personal på ditt barns avdelning eller förskolechef.

2.2 Styrdokument och begrepp

Styrdokument

Förskolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling regleras av lagstiftningen i skollagen och diskrimineringslagen. Arbetet styrs också av den reviderade läroplanen Lpfö 98.

Skollagen (2010:800 kapitel 6: Åtgärder mot kränkande behandling) förbjuder huvudman och personal att utsätta elever för kränkande behandling. Förskolan måste ha ett förebyggande arbete mot detta. Om ett barn upplever att sig kränkt i förskolan, eller om en förälder upplever sitt barn kränkt, kan han/hon vända sig till BEO (Barn- och Elevombudet) som finns på Skolinspektionen. Av BEO kan barnet bland annat få hjälp med att kräva skadestånd.

Diskrimineringslagen (SFS 2008:567) förbjuder huvudman och personal att diskriminera barn på grund av kön, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck, samt ålder. Förskolan ska också bedriva förebyggande arbete för att diskriminering inte ska uppstå.

Inget barn skall i förskolan utsättas för diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling. Verksamheten ska syfta till att barnens förmåga till empati och omtanke om andra utvecklas, liksom öppenhet och respekt för skillnader i människors uppfattningar och levnadssätt (Lpfö 98).

Definitioner av begrepp

Diskrimineringsgrunderna

- **kön:** att någon är kvinna eller man
- **etnisk tillhörighet:** nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Gäller även de nationella minoritetsgrupperna.
- **religion eller annan trosuppfattning:** kan beskrivas som en religiös, livsfilosofisk, eller annan motsvarande livsåskådning

2017-02-19

- **funktionsnedsättning:** varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd även skada eller sjukdom fanns vid födseln, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå
- **sexuell läggning:** homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning (HBTQ).
- **könsöverskridande identitet eller uttryck:** att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett kön
- **ålder:** uppnådd levnadslängd

Diskriminering

Diskriminering är ett övergripande begrepp för negativ och därmed kränkande behandling av individer eller grupper av individer utifrån diskrimineringsgrunderna. Förskolan skall förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av var och en av nedanstående grunder. Förutom aktiva handlingar kan diskriminering ske genom ordningsregler, planerade aktiviteter, lekmaterial, böcker etc.

Direkt diskriminering

Någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med ovanstående diskrimineringsgrunder.

Indirekt diskriminering

Någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer enligt diskrimineringsgrunderna, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet. T.ex. när alla barn alltid behandlas lika oavsett egna behov.

Instruktioner att diskriminera

Order eller instruktioner att diskriminera någon på ett sätt som beskrivs i ovan och som lämnas åt någon som står i lydnds- eller beroendeförhållande till den som lämnar ordern eller instruktionen eller som gentemot denna åtagit sig att fullgöra ett uppdrag.

Trakasserier

Trakasserier är ett uppträdande som kränker en individs värdighet och som har samband med diskrimineringsgrunderna. T.ex. slag, knuffar, gester osv.

Sexuella trakasserier

Uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet.

Kränkande behandling

Kränkande behandling kan utföras på olika vis och är ett uppträdande som inte har någon koppling till en särskild diskrimineringsgrund. *Tillsägelser för att upprätthålla ordningen är dock inte kränkande behandling.*

- Fysiska så som slag och knuffar

2017-02-19

- Verbala så som hot, svordomar och öknamn
- Psykosociala så som utfrysning, blickar och att alla går när man kommer
- Kränkningar kan vara både enstaka och upprepade handlingar

Mobbning

Mobbning är en form av kränkande behandling och uppstår vid en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet eller med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en individ skada eller obehag.

Gemensamt för all diskriminering och kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde. Kränkande behandling kan ta sig olika uttryck och förekomma i alla sammanhang.

Tidsplan

Utvärdering

Utvärderingsmetoder som använts:

Vi har observerat samt haft genomgång av rutiner, regler och arbetssätt.

Resultat utifrån utvärderingen:

Vårt mål var att ha en väl fungerande rutin vid utgång.

Ja vi tycker att vi har uppnått målet. Det är inte alls många konflikter i hallen numera och barnen kan ta på sig i lugn och ro. Vi låter barnen få tid att klä på sig själv. De hjälper gärna varandra.

Kartläggning av nuläget inför kommande plan:

Kartläggningens mål:

- Att se över verksamheten och identifiera risker för trakasserier, kränkande behandling och diskriminering
- Att på sikt ta upp samtliga diskrimineringsgrunder
- Att involvera barn och föräldrar
-

Kartläggningsmetoder som använts:

Observationer
Samtal med barnen

Mål/ Åtgärder

Vi har sett att de yngsta barnen inte får vara med och leka i hemvrån där de gärna vill leka. De äldre barnen tycker att de bara förstör och vill gärna stänga in sig i hemvrån. När vi har frågat de äldre barnen om de yngre får vara med så vill de inte då de tycker att de yngre förstör.

Vi kommer ha som mål att skapa en miljö där alla åldrar tillgodoses.
Detta kommer att gälla fram till mars-18.

2017-02-19

Barnen har fått vara med och berätta hur de upplever det. Vårdnadshavarna kommer att få tillfälle att komma med synpunkter på vårt drop-in den 15:e mars.

Remiss och färdigställande

3. Mål och åtgärder

Främjande arbete

- All personal arbetar aktivt i enlighet med att följa förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling och låta dess värden vara till grund för all planering av verksamheten.
- All personal tar ansvar för att förebygga, upptäcka och åtgärda diskriminering och kränkande behandling.
- All personal anmäler till förskolechef då diskriminering eller kränkande behandling misstänks/anmäls/upptäcks.
- Att ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar genom sitt bemötande mot barnen och sträva efter likabehandling.
-

Förebyggande arbete

Mål	Nuläge	Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar	Uppföljning
att skapa en miljö där alla åldrar tillgodoses.	Vi känner att de yngsta barnen blir i åsidosatte när det gäller lekmiljön.	Se över miljön och anpassa den.	Mars-17 – mars-18	alla	En gång i månaden. Samt utvärdering jan-18

2017-02-19

2017-02-19

Handlingsplan och arbetsgång för hantering av kränkande behandling och/eller diskriminering.

Varje misstanke om att kränkande behandling förekommer skall tas på fullt allvar.

Barn kan berätta för föräldrar eller personal på avdelningen att de känner sig kränkta. Förälder eller personalrepresentant anmäler då kränkningen till förskolechef alt. Utbildningsnämnd.

Vuxen-barn

Vid misstanke om kränkning från vuxens sida, skrivs en anmälan som lämnas till förskolechef. Den vuxne kallas till samtal där företrädare för den vuxnes fackliga organisation kan inbjudas.

Barn-barn

Den som kränker eller trakasserar skall också ha insikt i att den kränker eller trakasserar. T.ex. förstår inte en ettåring som biter ett annat barn att det kan upplevas kränkande.

Vid misstanke om kränkningar mellan barn skrivs en anmälan som lämnas till förskolechef. Så snart diskriminering eller kränkande behandling mellan elever uppmärksammas skall rutinen som beskrivs nedan, följas.

Utredning

- Ansvarig personal (ev. tillsammans med annan personal) samtalar med det utsatta barnet och snarast därefter med det barn som utsätter. Samtalen dokumenteras och förvaras tillsammans med anmälan hos förskolechefen. Personalen informerar vårdnadshavarna.
- Ett aktivt arbete för att öka barnens förståelse för varför aktuell händelse varit fel påbörjas. T.ex. diskussioner i barngruppen, barnböcker som belyser händelsen etc. En uppföljning av arbetet efter 1-2 veckor. Arbetet dokumenteras av personalen och förvaras hos förskolechef.

Akuta åtgärder

- Den som ser en händelse stoppar det som pågår. Ta hjälp av den personal som finns närmast, om situationen kräver det. Ta hand om både det/de barn som har drabbats, och det/de barn som har orsakat skadan (fysiskt/psykiskt). Dokumentera barnens beskrivning av händelseförloppet och bakomliggande orsaker.
- När den akuta situationen är stoppad och barnen har fått lämna sina redogörelser av händelseförloppet ska vårdnadshavarna informeras. Det bör ske så snart som möjligt, senast samma dag som incidenten inträffade. Det är viktigt att den personal som varit med om händelsen tar kontakten. Dokumentera dag och tid för samtalet, vem du har

talat med och viktig information om samtalets innehåll. Vid riktigt allvarliga incidenter/tillbud ska föräldrarna kallas till förskolan.

- Om flera vuxna ansvarar för samtal med såväl barn som föräldrar, så beslutar man om vem som skall skriva själva anmälan. Bifoga till anmälan all dokumentation om vad som sagts från inblandade barn samt deras vårdnadshavare.
- En anmälan med bilagor skall sedan lämnas till förskolechef som anmäler incidenten till Bildningsnämnden.

Dokumentation

Personal som är inblandad i pågående utredning ansvarar för all dokumentation. Efter uppföljning och avslut överlämnas originalhandlingar till förskolechef för arkivering. Originalhandlingar arkiveras enligt gällande dokumenthanteringsplan.

Plan mot Diskriminering och Kränkande Behandling

ERIKSBERGS FÖRSKOLA

AVDELNING BAMSE

2017

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

De två planerna (årlig plan mot kränkande behandling och likabehandlingsplan mot diskriminering och trakasserier) sammanförs i ett dokument i enlighet med riktlinjer från BEO, Barn- och Elevombudsmannen.

1. Förskolechefens Vision

I Ytterby enhet arbetar vi tillsammans för att alla barn skall vara trygga, välkomna, respekterade, sedda och hörda. Barnperspektivet dvs. barnets bästa, skall alltid vara vårt främsta mål.

2. Syfte

Planen syftar till att främja barn och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder. Den syftar också till att motverka all kränkande behandling.

2.1 Ansvarsfördelning

Förskolechefen ansvarar för:

- Att ett målinriktat arbete sker för att motverka diskriminering och kränkande behandling.
- Att all personal känner till att kränkande behandling och diskriminering inte är tillåten på förskolan.
- Att kontinuerligt följa upp att planer upprättas, målen i dem utvärderas och revideras samt att detta sker i samverkan mellan personal, barn och vårdnadshavare.
- Att utredning görs och att åtgärd vidtas när förskolan får kännedom om att diskriminering eller kränkande behandling förekommer.

All Personal ansvarar för:

- Att kartlägga verksamhetens behov och att upprätta målen och dess handlingsplan.
- Att aktivt arbeta i enlighet med att följa förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling och låta dess värden vara till grund för all planering av verksamheten.
- Att ta ansvar för att förebygga, upptäcka och åtgärda diskriminering och kränkande behandling.
- Att anmäla till förskolechef då diskriminering eller kränkande behandling misstänks/anmäls/upptäcks.

2017-03-13

- Att ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar genom sitt bemötande mot barnen och sträva efter likabehandling.

Vårdnadshavare ansvarar för:

- Att vid misstanke om att det egna barnet eller någon annans barn utsätts eller utsätter andra för kränkande behandling, kontakta personal på ditt barns avdelning eller förskolechef.

2.2 Styrdokument och begrepp

Styrdokument

Förskolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling regleras av lagstiftningen i skollagen och diskrimineringslagen. Arbetet styrs också av den reviderade läroplanen Lpfö 98.

Skollagen (2010:800 kapitel 6: Åtgärder mot kränkande behandling) förbjuder huvudman och personal att utsätta elever för kränkande behandling. Förskolan måste ha ett förebyggande arbete mot detta. Om ett barn upplever att sig kränkt i förskolan, eller om en förälder upplever sitt barn kränkt, kan han/hon vända sig till BEO (Barn- och Elevombudet) som finns på Skolinspektionen. Av BEO kan barnet bland annat få hjälp med att kräva skadestånd.

Diskrimineringslagen (SFS 2008:567) förbjuder huvudman och personal att diskriminera barn på grund av kön, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck, samt ålder. Förskolan ska också bedriva förebyggande arbete för att diskriminering inte ska uppstå.

Inget barn skall i förskolan utsättas för diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling. Verksamheten ska syfta till att barnens förmåga till empati och omtanke om andra utvecklas, liksom öppenhet och respekt för skillnader i människors uppfattningar och levnadssätt (Lpfö 98).

Definitioner av begrepp

Diskrimineringsgrunderna

- **kön:** att någon är kvinna eller man
- **etnisk tillhörighet:** nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Gäller även de nationella minoritetsgrupperna.
- **religion eller annan trosuppfattning:** kan beskrivas som en religiös, livsfilosofisk, eller annan motsvarande livsåskådning

2017-03-13

- **funktionsnedsättning:** varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd även skada eller sjukdom fanns vid födseln, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå
- **sexuell läggning:** homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning (HBTQ).
- **könsöverskridande identitet eller uttryck:** att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett kön
- **ålder:** uppnådd levnadslängd

Diskriminering

Diskriminering är ett övergripande begrepp för negativ och därmed kränkande behandling av individer eller grupper av individer utifrån diskrimineringsgrunderna. Förskolan skall förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av var och en av nedanstående grunder. Förutom aktiva handlingar kan diskriminering ske genom ordningsregler, planerade aktiviteter, lekmaterial, böcker etc.

Direkt diskriminering

Någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med ovanstående diskrimineringsgrunder.

Indirekt diskriminering

Någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer enligt diskrimineringsgrunderna, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet. T.ex. när alla barn alltid behandlas lika oavsett egna behov.

Instruktioner att diskriminera

Order eller instruktioner att diskriminera någon på ett sätt som beskrivs i ovan och som lämnas åt någon som står i lydnds- eller beroendeförhållande till den som lämnar ordern eller instruktionen eller som gentemot denna åtagit sig att fullgöra ett uppdrag.

Trakasserier

Trakasserier är ett uppträdande som kränker en individs värdighet och som har samband med diskrimineringsgrunderna. T.ex. slag, knuffar, gester osv.

Sexuella trakasserier

Uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet.

Kränkande behandling

Kränkande behandling kan utföras på olika vis och är ett uppträdande som inte har någon koppling till en särskild diskrimineringsgrund. *Tillsägelser för att upprätthålla ordningen är dock inte kränkande behandling.*

- Fysiska så som slag och knuffar

2017-03-13

- Verbala så som hot, svordomar och öknamn
- Psykosociala så som utfrysning, blickar och att alla går när man kommer
- Kränkningar kan vara både enstaka och upprepade handlingar

Mobbning

Mobbning är en form av kränkande behandling och uppstår vid en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet eller med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en individ skada eller obehag.

Gemensamt för all diskriminering och kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde. Kränkande behandling kan ta sig olika uttryck och förekomma i alla sammanhang.

2017-03-13

Tidsplan

Utvärdering

Utvärderingsmetoder som använts:

Observationer

Resultat utifrån utvärderingen:

Vi har gjort så här: En pedagog står vid toaletterna, två i tamburen och en på mattan. Det har inneburit att bytet mellan inne och uteaktiviteterna har blivit lugnare.

Kartläggning av nuläget inför kommande plan:

Kartläggningens mål:

- Att se över verksamheten och identifiera risker för trakasserier, kränkande behandling och diskriminering
- Att på sikt ta upp samtliga diskrimineringsgrunder
- Att involvera barn och föräldrar
-

Kartläggningsmetoder som använts:

Observationer

Mål/ Åtgärder

Mål: Minska de kränkande och trakasserande orden mellan barnen.

Åtgärder: Pedagogerna förklarar för barnen att man blir ledsen när man får höra kränkande ord till sig.

Vi lånar böcker i det ämnet. Vi pedagoger dramatiserar händelser där barn blir kränkta. Vi använder även oss av känslkort, för att barnen ska kunna sätta ord på sina känslor.

Remiss och färdigställande

Ett utkast har hängts ut i hallen till vårdnadshavarna på remiss i Mars 2017. Planen färdigställdes i april.

3. Mål och åtgärder

Främjande arbete

- All personal arbetar aktivt i enlighet med att följa förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling och låta dess värden vara till grund för all planering av verksamheten.
- All personal tar ansvar för att förebygga, upptäcka och åtgärda diskriminering och kränkande behandling.
- All personal anmäler till förskolechef då diskriminering eller kränkande behandling misstänks/anmäls/upptäcks.
- Att ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar genom sitt bemötande mot barnen och sträva efter likabehandling.
- Observationer.

Förebyggande arbete

Mål	Nuläge	Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar	Uppföljning
Minska de kränkande och trakasserande orden mellan barnen.	Under observationerna av barngruppen har vi uppmärksammat att barnen ofta säger kränkande ord till varandra t.ex jag vill inte sitta bredvid dig, jag vill inte leka med dig.	Pedagogerna förklarar för barnen att man blir ledsen när man får höra kränkande ord till sig. Vi lånar böcker i det ämnet. Vi pedagoger dramatiserar händelser där barn blir kränkta. Vi använder även oss av känslkort, för att barnen ska kunna sätta ord på sina känslor.	Mars 2017- Mars 2018	Samtliga pedagoger.	Januari-Mars 2018

2017-03-13

Handlingsplan och arbetsgång för hantering av kränkande behandling och/eller diskriminering.

Varje misstanke om att kränkande behandling förekommer skall tas på fullt allvar.

Barn kan berätta för föräldrar eller personal på avdelningen att de känner sig kränkta. Förälder eller personalrepresentant anmäler då kränkningen till förskolechef alt. Utbildningsnämnd.

Vuxen-barn

Vid misstanke om kränkning från vuxens sida, skrivs en anmälan som lämnas till förskolechef. Den vuxne kallas till samtal där företrädare för den vuxnes fackliga organisation kan inbjudas.

Barn-barn

Den som kränker eller trakasserar skall också ha insikt i att den kränker eller trakasserar. T.ex. förstår inte en ettåring som biter ett annat barn att det kan upplevas kränkande.

Vid misstanke om kränkningar mellan barn skrivs en anmälan som lämnas till förskolechef. Så snart diskriminering eller kränkande behandling mellan elever uppmärksammas skall rutinen som beskrivs nedan, följas.

Utredning

- Ansvarig personal (ev. tillsammans med annan personal) samtalar med det utsatta barnet och snarast därefter med det barn som utsätter. Samtalen dokumenteras och förvaras tillsammans med anmälan hos förskolechefen. Personalen informerar vårdnadshavarna.
- Ett aktivt arbete för att öka barnens förståelse för varför aktuell händelse varit fel påbörjas. T.ex. diskussioner i barngruppen, barnböcker som belyser händelsen etc. En uppföljning av arbetet efter 1-2 veckor. Arbetet dokumenteras av personalen och förvaras hos förskolechef.

Akuta åtgärder

- Den som ser en händelse stoppar det som pågår. Ta hjälp av den personal som finns närmast, om situationen kräver det. Ta hand om både det/de barn som har drabbats, och det/de barn som har orsakat skadan (fysiskt/psykiskt). Dokumentera barnens beskrivning av händelseförloppet och bakomliggande orsaker.
- När den akuta situationen är stoppad och barnen har fått lämna sina redogörelser av händelseförloppet ska vårdnadshavarna informeras. Det bör ske så snart som möjligt, senast samma dag som incidenten inträffade. Det är viktigt att den personal som varit med om händelsen tar kontakten. Dokumentera dag och tid för samtalet, vem du har

2017-03-13

talat med och viktig information om samtalets innehåll. Vid riktigt allvarliga incidenter/tillbud ska föräldrarna kallas till förskolan.

- Om flera vuxna ansvarar för samtal med såväl barn som föräldrar, så beslutar man om vem som skall skriva själva anmälan. Bifoga till anmälan all dokumentation om vad som sagts från inblandade barn samt deras vårdnadshavare.
- En anmälan med bilagor skall sedan lämnas till förskolechef som anmäler incidenten till Bildningsnämnden.

Dokumentation

Personal som är inblandad i pågående utredning ansvarar för all dokumentation. Efter uppföljning och avslut överlämnas originalhandlingar till förskolechef för arkivering. Originalhandlingar arkiveras enligt gällande dokumenthanteringsplan.

Plan mot Diskriminering och Kränkande Behandling

ERIKSBERGS FÖRSKOLA

AVDELNING LILLE SKUTT

2017

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

De två planerna (årlig plan mot kränkande behandling och likabehandlingsplan mot diskriminering och trakasserier) sammanförs i ett dokument i enlighet med riktlinjer från BEO, Barn- och Elevombudsmannen.

1. Förskolechefens Vision

I Ytterby enhet arbetar vi tillsammans för att alla barn skall vara trygga, välkomna, respekterade, sedda och hörda. Barnperspektivet dvs. barnets bästa, skall alltid vara vårt främsta mål.

2. Syfte

Planen syftar till att främja barn och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder. Den syftar också till att motverka all kränkande behandling.

2.1 Ansvarsfördelning

Förskolechefen ansvarar för:

- Att ett målinriktat arbete sker för att motverka diskriminering och kränkande behandling.
- Att all personal känner till att kränkande behandling och diskriminering inte är tillåten på förskolan.
- Att kontinuerligt följa upp att planer upprättas, målen i dem utvärderas och revideras samt att detta sker i samverkan mellan personal, barn och vårdnadshavare.
- Att utredning görs och att åtgärd vidtas när förskolan får kännedom om att diskriminering eller kränkande behandling förekommer.

All Personal ansvarar för:

- Att kartlägga verksamhetens behov och att upprätta målen och dess handlingsplan.
- Att aktivt arbeta i enlighet med att följa förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling och låta dess värden vara till grund för all planering av verksamheten.
- Att ta ansvar för att förebygga, upptäcka och åtgärda diskriminering och kränkande behandling.
- Att anmäla till förskolechef då diskriminering eller kränkande behandling misstänks/anmäls/upptäcks.

2017-01-24

- Att ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar genom sitt bemötande mot barnen och sträva efter likabehandling.

Vårdnadshavare ansvarar för:

- Att vid misstanke om att det egna barnet eller någon annans barn utsätts eller utsätter andra för kränkande behandling, kontakta personal på ditt barns avdelning eller förskolechef.

2.2 Styrdokument och begrepp

Styrdokument

Förskolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling regleras av lagstiftningen i skollagen och diskrimineringslagen. Arbetet styrs också av den reviderade läroplanen Lpfö 98.

Skollagen (2010:800 kapitel 6: Åtgärder mot kränkande behandling) förbjuder huvudman och personal att utsätta elever för kränkande behandling. Förskolan måste ha ett förebyggande arbete mot detta. Om ett barn upplever att sig kränkt i förskolan, eller om en förälder upplever sitt barn kränkt, kan han/hon vända sig till BEO (Barn- och Elevombudet) som finns på Skolinspektionen. Av BEO kan barnet bland annat få hjälp med att kräva skadestånd.

Diskrimineringslagen (SFS 2008:567) förbjuder huvudman och personal att diskriminera barn på grund av kön, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck, samt ålder. Förskolan ska också bedriva förebyggande arbete för att diskriminering inte ska uppstå.

Inget barn skall i förskolan utsättas för diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling. Verksamheten ska syfta till att barnens förmåga till empati och omtanke om andra utvecklas, liksom öppenhet och respekt för skillnader i människors uppfattningar och levnadssätt (Lpfö 98).

Definitioner av begrepp

Diskrimineringsgrunderna

- **kön:** att någon är kvinna eller man
- **etnisk tillhörighet:** nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Gäller även de nationella minoritetsgrupperna.
- **religion eller annan trosuppfattning:** kan beskrivas som en religiös, livsfilosofisk, eller annan motsvarande livsåskådning

2017-01-24

- **funktionsnedsättning:** varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd även skada eller sjukdom fanns vid födseln, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå
- **sexuell läggning:** homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning (HBTQ).
- **könsöverskridande identitet eller uttryck:** att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett kön
- **ålder:** uppnådd levnadslängd

Diskriminering

Diskriminering är ett övergripande begrepp för negativ och därmed kränkande behandling av individer eller grupper av individer utifrån diskrimineringsgrunderna. Förskolan skall förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av var och en av nedanstående grunder. Förutom aktiva handlingar kan diskriminering ske genom ordningsregler, planerade aktiviteter, lekmaterial, böcker etc.

Direkt diskriminering

Någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med ovanstående diskrimineringsgrunder.

Indirekt diskriminering

Någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer enligt diskrimineringsgrunderna, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfarings sättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet. T.ex. när alla barn alltid behandlas lika oavsett egna behov.

Instruktioner att diskriminera

Order eller instruktioner att diskriminera någon på ett sätt som beskrivs i ovan och som lämnas åt någon som står i lydnds- eller beroendeförhållande till den som lämnar ordern eller instruktionen eller som gentemot denna åtagit sig att fullgöra ett uppdrag.

Trakasserier

Trakasserier är ett uppträdande som kränker en individs värdighet och som har samband med diskrimineringsgrunderna. T.ex. slag, knuffar, gester osv.

Sexuella trakasserier

Uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet.

Kränkande behandling

Kränkande behandling kan utföras på olika vis och är ett uppträdande som inte har någon koppling till en särskild diskrimineringsgrund. *Tillsägelser för att upprätthålla ordningen är dock inte kränkande behandling.*

- Fysiska så som slag och knuffar

2017-01-24

- Verbala så som hot, svordomar och öknamn
- Psykosociala så som utfrysning, blickar och att alla går när man kommer
- Kränkningar kan vara både enstaka och upprepade handlingar

Mobbning

Mobbning är en form av kränkande behandling och uppstår vid en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet eller med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en individ skada eller obehag.

Gemensamt för all diskriminering och kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde. Kränkande behandling kan ta sig olika uttryck och förekomma i alla sammanhang.

2017-01-24

Tidsplan

Utvärdering

Utvärderingsmetoder som använts:

Observationer

Resultat utifrån utvärderingen:

Vi har ändrat lite på hur vi tänker och säger till barnen. Det har varit ett bra mål där vi har fått tänka till. Vi ser inte den åldersindelningen under leken utan mer ifrån mognad på barnen.

Kartläggning av nuläget inför kommande plan:

Kartläggningens mål:

- Att se över verksamheten och identifiera risker för trakasserier, kränkande behandling och diskriminering
- Att på sikt ta upp samtliga diskrimineringsgrunder
- Att involvera barn och föräldrar
-

Kartläggningsmetoder som använts:

Observationer

Mål/ Åtgärder

Mål: Alla barn är trygga och får utvecklas utifrån sin förmåga.

Åtgärder: Barnen gör som vi gör inte som vi säger. Vi pedagoger måste utgå från oss själva. Vi kommer att använda oss av två mål ur barnkonventionen för att med dem som stöd skapa ett förhållningssätt som ger barnen trygghet och möjlighet att utvecklas i sin takt. Vi ska ha ett tillåtande klimat där barnen får plats. Barn är inte bara barn, de är människor med.

Remiss och färdigställande

Ett utkast har hängts ut i hallen till vårdnadshavarna på remiss i februari 2017. Planen färdigställdes i mars.

2017-01-24

3 Mål och åtgärder

Främjande arbete

- All personal arbetar aktivt i enlighet med att följa förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling och låta dess värden vara till grund för all planering av verksamheten.
- All personal tar ansvar för att förebygga, upptäcka och åtgärda diskriminering och kränkande behandling.
- All personal anmäler till förskolechef då diskriminering eller kränkande behandling misstänks/anmäls/upptäcks.
- Att ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar genom sitt bemötande mot barnen och sträva efter likabehandling.
-

Förebyggande arbete

Mål	Nuläge	Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar	Uppföljning
Alla barn är trygga och får utvecklas utifrån sin förmåga.	Under observationerna av barngruppen och lokalerna så har vi inte hittat några akuta områden vi vill arbeta med. Vi har då valt att använda barnkonventionens mål som grund för att se över vårt eget förhållnings-sätt vad gäller kränkande behandling	Det vi har valt ur barnkonventionen är: Art 2 Alla barn har sammarättigheter och lika värde. Ingen får diskrimineras. Art 6 Varje barn har rätt att överleva och att utvecklas.	Mars 2017- mars 2018	Samtliga pedagoger	Januari-mars 2018

2017-01-24

	och diskriminering				
--	-----------------------	--	--	--	--

Handlingsplan och arbetsgång för hantering av kränkande behandling och/eller diskriminering.

Varje misstanke om att kränkande behandling förekommer skall tas på fullt allvar.

Barn kan berätta för föräldrar eller personal på avdelningen att de känner sig kränkta. Förälder eller personalrepresentant anmäler då kränkningen till förskolechef alt. Utbildningsnämnd.

Vuxen-barn

Vid misstanke om kränkning från vuxens sida, skrivs en anmälan som lämnas till förskolechef. Den vuxne kallas till samtal där företrädare för den vuxnes fackliga organisation kan inbjudas.

Barn-barn

Den som kränker eller trakasserar skall också ha insikt i att den kränker eller trakasserar. T.ex. förstår inte en ettåring som biter ett annat barn att det kan upplevas kränkande.

Vid misstanke om kränkningar mellan barn skrivs en anmälan som lämnas till förskolechef. Så snart diskriminering eller kränkande behandling mellan elever uppmärksammas skall rutinen som beskrivs nedan, följas.

Utredning

- Ansvarig personal (ev. tillsammans med annan personal) samtalar med det utsatta barnet och snarast därefter med det barn som utsätter. Samtalen dokumenteras och förvaras tillsammans med anmälan hos förskolechefen. Personalen informerar vårdnadshavarna.
- Ett aktivt arbete för att öka barnens förståelse för varför aktuell händelse varit fel påbörjas. T.ex. diskussioner i barngruppen, barnböcker som belyser händelsen etc. En uppföljning av arbetet efter 1-2 veckor. Arbetet dokumenteras av personalen och förvaras hos förskolechef.

Akuta åtgärder

- Den som ser en händelse stoppar det som pågår. Ta hjälp av den personal som finns närmast, om situationen kräver det. Ta hand om både det/de barn som har drabbats,

2017-01-24

och det/de barn som har orsakat skadan (fysiskt/psykiskt). Dokumentera barnens beskrivning av händelseförloppet och bakomliggande orsaker.

- När den akuta situationen är stoppad och barnen har fått lämna sina redogörelser av händelseförloppet ska vårdnadshavarna informeras. Det bör ske så snart som möjligt, senast samma dag som incidenten inträffade. Det är viktigt att den personal som varit med om händelsen tar kontakten. Dokumentera dag och tid för samtalet, vem du har talat med och viktig information om samtalets innehåll. Vid riktigt allvarliga incidenter/tillbud ska föräldrarna kallas till förskolan.
- Om flera vuxna ansvarar för samtal med såväl barn som föräldrar, så beslutar man om vem som skall skriva själva anmälan. Bifoga till anmälan all dokumentation om vad som sagts från inblandade barn samt deras vårdnadshavare.
- En anmälan med bilagor skall sedan lämnas till förskolechef som anmäler incidenten till Bildningsnämnden.

Dokumentation

Personal som är inblandad i pågående utredning ansvarar för all dokumentation. Efter uppföljning och avslut överlämnas originalhandlingar till förskolechef för arkivering. Originalhandlingar arkiveras enligt gällande dokumenthanteringsplan.

2017-02-27

Plan mot Diskriminering och Kränkande Behandling

HUDENE FÖRSKOLA
AVDELNING JÄTTEN
20170301-201802028

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

De två planerna (årlig plan mot kränkande behandling och likabehandlingsplan mot diskriminering och trakasserier) sammanförs i ett dokument i enlighet med riktlinjer från BEO, Barn- och Elevombudsmannen.

1. Förskolechefens Vision

I Ytterby enhet arbetar vi tillsammans för att alla barn skall vara trygga, välkomna, respekterade, sedda och hörda. Barnperspektivet dvs. barnets bästa, skall alltid vara vårt främsta mål.

2. Syfte

Planen syftar till att främja barn och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder. Den syftar också till att motverka all kränkande behandling.

2.1 Ansvarsfördelning

Förskolechefen ansvarar för:

- Att ett målinriktat arbete sker för att motverka diskriminering och kränkande behandling.
- Att all personal känner till att kränkande behandling och diskriminering inte är tillåten på förskolan.
- Att kontinuerligt följa upp att planer upprättas, målen i dem utvärderas och revideras samt att detta sker i samverkan mellan personal, barn och vårdnadshavare.
- Att utredning görs och att åtgärd vidtas när förskolan får kännedom om att diskriminering eller kränkande behandling förekommer.

All Personal ansvarar för:

- Att kartlägga verksamhetens behov och att upprätta målen och dess handlingsplan.
- Att aktivt arbeta i enlighet med att följa förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling och låta dess värden vara till grund för all planering av verksamheten.
- Att ta ansvar för att förebygga, upptäcka och åtgärda diskriminering och kränkande behandling.
- Att anmäla till förskolechef då diskriminering eller kränkande behandling misstänks/anmäls/upptäcks.

- Att ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar genom sitt bemötande mot barnen och sträva efter likabehandling.

Vårdnadshavare ansvarar för:

- Att vid misstanke om att det egna barnet eller någon annans barn utsätts eller utsätter andra för kränkande behandling, kontakta personal på ditt barns avdelning eller förskolechef.

2.2 Styrdokument och begrepp

Styrdokument

Förskolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling regleras av lagstiftningen i skollagen och diskrimineringslagen. Arbetet styrs också av den reviderade läroplanen Lpfö 98.

Skollagen (2010:800 kapitel 6: Åtgärder mot kränkande behandling) förbjuder huvudman och personal att utsätta elever för kränkande behandling. Förskolan måste ha ett förebyggande arbete mot detta. Om ett barn upplever att sig kränkt i förskolan, eller om en förälder upplever sitt barn kränkt, kan han/hon vända sig till BEO (Barn- och Elevombudet) som finns på Skolinspektionen. Av BEO kan barnet bland annat få hjälp med att kräva skadestånd.

Diskrimineringslagen (SFS 2008:567) förbjuder huvudman och personal att diskriminera barn på grund av kön, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck, samt ålder. Förskolan ska också bedriva förebyggande arbete för att diskriminering inte ska uppstå.

Inget barn skall i förskolan utsättas för diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling. Verksamheten ska syfta till att barnens förmåga till empati och omtanke om andra utvecklas, liksom öppenhet och respekt för skillnader i människors uppfattningar och levnadssätt (Lpfö 98).

Definitioner av begrepp

Diskrimineringsgrunderna

- **kön:** att någon är kvinna eller man
- **etnisk tillhörighet:** nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Gäller även de nationella minoritetsgrupperna.
- **religion eller annan trosuppfattning:** kan beskrivas som en religiös, livsfilosofisk, eller annan motsvarande livsåskådning

- **funktionsnedsättning:** varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd även skada eller sjukdom fanns vid födseln, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå
- **sexuell läggning:** homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning (HBTQ).
- **könsöverskridande identitet eller uttryck:** att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett kön
- **ålder:** uppnådd levnadslängd

Diskriminering

Diskriminering är ett övergripande begrepp för negativ och därmed kränkande behandling av individer eller grupper av individer utifrån diskrimineringsgrunderna. Förskolan skall förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av var och en av nedanstående grunder. Förutom aktiva handlingar kan diskriminering ske genom ordningsregler, planerade aktiviteter, lekmaterial, böcker etc.

Direkt diskriminering

Någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med ovanstående diskrimineringsgrunder.

Indirekt diskriminering

Någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer enligt diskrimineringsgrunderna, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet. T.ex. när alla barn alltid behandlas lika oavsett egna behov.

Instruktioner att diskriminera

Order eller instruktioner att diskriminera någon på ett sätt som beskrivs i ovan och som lämnas åt någon som står i lydnads- eller beroendeförhållande till den som lämnar ordern eller instruktionen eller som gentemot denna åtagit sig att fullgöra ett uppdrag.

Trakasserier

Trakasserier är ett uppträdande som kränker en individs värdighet och som har samband med diskrimineringsgrunderna. T.ex. slag, knuffar, gester osv.

Sexuella trakasserier

Uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet.

Kränkande behandling

Kränkande behandling kan utföras på olika vis och är ett uppträdande som inte har någon koppling till en särskild diskrimineringsgrund. *Tillsägelser för att upprätthålla ordningen är dock inte kränkande behandling.*

- Fysiska så som slag och knuffar

2017-02-27

- Verbala så som hot, svordomar och öknamn
- Psykosociala så som utfrysning, blickar och att alla går när man kommer
- Kränkningar kan vara både enstaka och upprepade handlingar

Mobbning

Mobbning är en form av kränkande behandling och uppstår vid en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet eller med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en individ skada eller obehag.

Gemensamt för all diskriminering och kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde. Kränkande behandling kan ta sig olika uttryck och förekomma i alla sammanhang.

2017-02-27

Tidsplan

Utvärdering

Utvärderingsmetoder som använts:

- Observationer
- Intervjuer av barn

Resultat utifrån utvärderingen:

Genom våra observationer kan vi se att barnen trivs och känner sig trygga. Alla barn som intervjuades gav uttryck för att de är glada och trivs när de kommer till förskolan. De känner sig trygga både i våra lokaler och utomhus.

Kartläggning av nuläget inför kommande plan:

Kartläggningens mål:

- Att se över verksamheten och identifiera risker för trakasserier, kränkande behandling och diskriminering
- Att på sikt ta upp samtliga diskrimineringsgrunder
- Att involvera barn och föräldrar

Kartläggningsmetoder som använts:

- Intervjuer av barn
- Observationer

Mål/ Åtgärder

I våra observationer, i samtal med vårdnadshavare och i intervjuerna med barnen har det framkommit att barnen oftast väljer att leka med samma barn. Därför har vi som mål under tiden 20170301-20180228 att barnen skall utöka sina lekgrupper och få fler kompisrelationer.

Remiss och färdigställande

Vårdnadshavare har haft tillgång till vad avdelningen satt upp för mål utifrån sin kartläggning och har haft möjlighet att lämna synpunkter på arbetet med planen. Personalen har också tagit till sig synpunkter som

2017-02-27

inkommit utifrån utvecklingssamtal och liknande. Den färdiga planen kommer till en början att hänga i tryckt form i avdelningens tambur.

3. Mål och åtgärder

Främjande arbete

- All personal arbetar aktivt i enlighet med att följa förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling och låta dess värden vara till grund för all planering av verksamheten.
- All personal tar ansvar för att förebygga, upptäcka och åtgärda diskriminering och kränkande behandling.
- All personal anmäler till förskolechef då diskriminering eller kränkande behandling misstänks/anmäls/upptäcks.
- Att ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar genom sitt bemötande mot barnen och sträva efter likabehandling.
-

Förebyggande arbete

Mål	Nuläge	Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar	Uppföljning
Utvidga barnens lekgrupper för att ge fler kompisrelationer	Barnen känner trygghet. Det händer att barn väljer att leka ensamma när inte kompiserna är på förskolan.	Aktivitetskort där barnen väljer aktivitet istället för vem man leker med. Tvärgrupper mellan Trollet och Jätten	20170301-20180228	All personal	Maj 2017 Oktober 2017 Januari 2018

U

Handlingsplan och arbetsgång för hantering av kränkande behandling och/eller diskriminering.

Varje misstanke om att kränkande behandling förekommer skall tas på fullt allvar.

Barn kan berätta för föräldrar eller personal på avdelningen att de känner sig kränkta. Förälder eller personalrepresentant anmäler då kränkningen till förskolechef alt. Utbildningsnämnd.

Vuxen-barn

Vid misstanke om kränkning från vuxens sida, skrivs en anmälan som lämnas till förskolechef. Den vuxne kallas till samtal där företrädare för den vuxnes fackliga organisation kan inbjudas.

Barn-barn

Den som kränker eller trakasserar skall också ha insikt i att den kränker eller trakasserar. T.ex. förstår inte en ettåring som biter ett annat barn att det kan upplevas kränkande.

Vid misstanke om kränkningar mellan barn skrivs en anmälan som lämnas till förskolechef. Så snart diskriminering eller kränkande behandling mellan elever uppmärksammas skall rutinen som beskrivs nedan, följas.

Utredning

- Ansvarig personal (ev. tillsammans med annan personal) samtalar med det utsatta barnet och snarast därefter med det barn som utsätter. Samtalen dokumenteras och förvaras tillsammans med anmälan hos förskolechefen. Personalen informerar vårdnadshavarna.
- Ett aktivt arbete för att öka barnens förståelse för varför aktuell händelse varit fel påbörjas. T.ex. diskussioner i barngruppen, barnböcker som belyser händelsen etc. En uppföljning av arbetet efter 1-2 veckor. Arbetet dokumenteras av personalen och förvaras hos förskolechef.

Akuta åtgärder

- Den som ser en händelse stoppar det som pågår. Ta hjälp av den personal som finns närmast, om situationen kräver det. Ta hand om både det/de barn som har drabbats, och det/de barn som har orsakat skadan (fysiskt/psykiskt). Dokumentera barnens beskrivning av händelseförloppet och bakomliggande orsaker.
- När den akuta situationen är stoppad och barnen har fått lämna sina redogörelser av händelseförloppet ska vårdnadshavarna informeras. Det bör ske så snart som möjligt, senast samma dag som incidenten inträffade. Det är viktigt att den personal som varit med om händelsen tar kontakten. Dokumentera dag och tid för samtalet, vem du har

2017-02-27

talat med och viktig information om samtalets innehåll. Vid riktigt allvarliga incidenter/tillbud ska föräldrarna kallas till förskolan.

- Om flera vuxna ansvarar för samtal med såväl barn som föräldrar, så beslutar man om vem som skall skriva själva anmälan. Bifoga till anmälan all dokumentation om vad som sagts från inblandade barn samt deras vårdnadshavare.
- En anmälan med bilagor skall sedan lämnas till förskolechef som anmäler incidenten till Bildningsnämnden.

Dokumentation

Personal som är inblandad i pågående utredning ansvarar för all dokumentation. Efter uppföljning och avslut överlämnas originalhandlingar till förskolechef för arkivering. Originalhandlingar arkiveras enligt gällande dokumenthanteringsplan.

Grunddokument för Ytterby enhet

Plan mot Diskriminering och Kränkande Behandling

HUDENE FÖRSKOLA
AVDELNING TROLLET
20170301-201802028

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

De två planerna (årlig plan mot kränkande behandling och likabehandlingsplan mot diskriminering och trakasserier) sammanförs i ett dokument i enlighet med riktlinjer från BEO, Barn- och Elevombudsmannen.

1. Förskolechefens Vision

I Ytterby enhet arbetar vi tillsammans för att alla barn skall vara trygga, välkomna, respekterade, sedda och hörda. Barnperspektivet dvs. barnets bästa, skall alltid vara vårt främsta mål.

2. Syfte

Planen syftar till att främja barn och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder. Den syftar också till att motverka all kränkande behandling.

2.1 Ansvarsfördelning

Förskolechefen ansvarar för:

- Att ett målinriktat arbete sker för att motverka diskriminering och kränkande behandling.
- Att all personal känner till att kränkande behandling och diskriminering inte är tillåten på förskolan.
- Att kontinuerligt följa upp att planer upprättas, målen i dem utvärderas och revideras samt att detta sker i samverkan mellan personal, barn och vårdnadshavare.
- Att utredning görs och att åtgärd vidtas när förskolan får kännedom om att diskriminering eller kränkande behandling förekommer.

All Personal ansvarar för:

- Att kartlägga verksamhetens behov och att upprätta målen och dess handlingsplan.
- Att aktivt arbeta i enlighet med att följa förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling och låta dess värden vara till grund för all planering av verksamheten.
- Att ta ansvar för att förebygga, upptäcka och åtgärda diskriminering och kränkande behandling.
- Att anmäla till förskolechef då diskriminering eller kränkande behandling misstänks/anmäls/upptäcks.

- Att ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar genom sitt bemötande mot barnen och sträva efter likabehandling.

Vårdnadshavare ansvarar för:

- Att vid misstanke om att det egna barnet eller någon annans barn utsätts eller utsätter andra för kränkande behandling, kontakta personal på ditt barns avdelning eller förskolechef.

2.2 Styrdokument och begrepp

Styrdokument

Förskolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling regleras av lagstiftningen i skollagen och diskrimineringslagen. Arbetet styrs också av den reviderade läroplanen Lpfö 98.

Skollagen (2010:800 kapitel 6: Åtgärder mot kränkande behandling) förbjuder huvudman och personal att utsätta elever för kränkande behandling. Förskolan måste ha ett förebyggande arbete mot detta. Om ett barn upplever att sig kränkt i förskolan, eller om en förälder upplever sitt barn kränkt, kan han/hon vända sig till BEO (Barn- och Elevombudet) som finns på Skolinspektionen. Av BEO kan barnet bland annat få hjälp med att kräva skadestånd.

Diskrimineringslagen (SFS 2008:567) förbjuder huvudman och personal att diskriminera barn på grund av kön, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck, samt ålder. Förskolan ska också bedriva förebyggande arbete för att diskriminering inte ska uppstå.

Inget barn skall i förskolan utsättas för diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling. Verksamheten ska syfta till att barnens förmåga till empati och omtanke om andra utvecklas, liksom öppenhet och respekt för skillnader i människors uppfattningar och levnadssätt (Lpfö 98).

Definitioner av begrepp

Diskrimineringsgrunderna

- **kön:** att någon är kvinna eller man
- **etnisk tillhörighet:** nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Gäller även de nationella minoritetsgrupperna.
- **religion eller annan trosuppfattning:** kan beskrivas som en religiös, livsfilosofisk, eller annan motsvarande livsåskådning

2017-01-30

- **funktionsnedsättning:** varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd även skada eller sjukdom fanns vid födseln, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå
- **sexuell läggning:** homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning (HBTQ).
- **könsöverskridande identitet eller uttryck:** att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett kön
- **ålder:** uppnådd levnadslängd

Diskriminering

Diskriminering är ett övergripande begrepp för negativ och därmed kränkande behandling av individer eller grupper av individer utifrån diskrimineringsgrunderna. Förskolan skall förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av var och en av nedanstående grunder. Förutom aktiva handlingar kan diskriminering ske genom ordningsregler, planerade aktiviteter, lekmaterial, böcker etc.

Direkt diskriminering

Någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med ovanstående diskrimineringsgrunder.

Indirekt diskriminering

Någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer enligt diskrimineringsgrunderna, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet. T.ex. när alla barn alltid behandlas lika oavsett egna behov.

Instruktioner att diskriminera

Order eller instruktioner att diskriminera någon på ett sätt som beskrivs i ovan och som lämnas åt någon som står i lydnads- eller beroendeförhållande till den som lämnar ordern eller instruktionen eller som gentemot denna åtagit sig att fullgöra ett uppdrag.

Trakasserier

Trakasserier är ett uppträdande som kränker en individs värdighet och som har samband med diskrimineringsgrunderna. T.ex. slag, knuffar, gester osv.

Sexuella trakasserier

Uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet.

Kränkande behandling

Kränkande behandling kan utföras på olika vis och är ett uppträdande som inte har någon koppling till en särskild diskrimineringsgrund. *Tillsägelser för att upprätthålla ordningen är dock inte kränkande behandling.*

- Fysiska så som slag och knuffar

2017-01-30

- Verbala så som hot, svordomar och öknamn
- Psykosociala så som utfrysning, blickar och att alla går när man kommer
- Kränkningar kan vara både enstaka och upprepade handlingar

Mobbning

Mobbning är en form av kränkande behandling och uppstår vid en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet eller med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en individ skada eller obehag.

Gemensamt för all diskriminering och kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde. Kränkande behandling kan ta sig olika uttryck och förekomma i alla sammanhang.

Tidsplan

Utvärdering

Utvärderingsmetoder som använts:

Observerat barngruppen. Reflektioner i arbetslaget.

Resultat utifrån utvärderingen:

Vi har pratat mycket om hur man ska vara mot varandra och hur man kan hjälpas åt och samarbeta.
Vi tycker att arbetet med kompisböckerna har gett resultat.
Vi tycker att barnen leker bättre tillsammans och att de ofta är bra kamrater.
Vi tycker att de större barnen har lärt sig att lyssna av när de små barnen säger stop eller visar stop.

Kartläggning av nuläget inför kommande plan:

Kartläggningens mål:

- Att se över verksamheten och identifiera risker för trakasserier, kränkande behandling och diskriminering
- Att på sikt ta upp samtliga diskrimineringsgrunder
- Att involvera barn och föräldrar
- Förskolans personal ska hitta ett arbetssätt att utveckla barns förmåga att ta hänsyn.

Kartläggningsmetoder som använts:

Vi har märkt att våra barn använder hårda ord mot varandra samt bits, rivs och slås.
Personalen observerar barngruppen.
Genomgång av rutiner och regler.
Vi pratar med barnen om hur man är mot varandra.

Mål/ Åtgärder

Vi behöver vara mer delaktiga i leken. Vi behöver lära barnen att uttrycka sig i ord i stället för att ta till handling. Att barnen kommer och hämtar en pedagog så vi kan hjälpa till att medla. Fortsätta använda/lyssna på ordet "STOPP".

2017-01-30

Remiss och färdigställande

Vårdnadshavarna kommer få tillgång till vad avdelningen satt upp för mål utifrån sin kartläggning och har haft möjlighet att lämna synpunkter på arbetet och planen.
Personalen har också tagit till sig synpunkter som inkommit utifrån inskolnings-, utvecklingssamtal och den dagliga kontakten med vårdnadshavare.

3. Mål och åtgärder

Främjande arbete

- All personal arbetar aktivt i enlighet med att följa förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling och låta dess värden vara till grund för all planering av verksamheten.
- All personal tar ansvar för att förebygga, upptäcka och åtgärda diskriminering och kränkande behandling.
- All personal anmäler till förskolechef då diskriminering eller kränkande behandling misstänks/anmäls/upptäcks.
- Att ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar genom sitt bemötande mot barnen och sträva efter likabehandling.
- All personal arbetar i dialog med barnen angående hur man bemöter varandra.
- Vi arbetar med "Kompisböckerna".

Förebyggande arbete

Mål	Nuläge	Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar	Uppföljning
Förskolans personal ska hitta ett arbetssätt som får barnen att utveckla sin förmåga att använda ord istället för handling i konfliktsituationer.	Vi har märkt att våra barn använder hårda ord mot varandra samt bits, rivs och slås.	Vi behöver vara mer delaktiga i leken. Vi behöver lära barnen att uttrycka sig i ord i stället för att ta till handling. Att barnen kommer och hämtar en pedagog så vi kan hjälpa till att medla. Fortsätta använda/lysna på ordet "STOPP".	Gäller t o m 2018-03	All pedagogisk personal ansvarar för att måluppfyllelse eftersträvas.	

2017-01-30

--	--	--	--	--	--

Handlingsplan och arbetsgång för hantering av kränkande behandling och/eller diskriminering.

Varje misstanke om att kränkande behandling förekommer skall tas på fullt allvar.

Barn kan berätta för föräldrar eller personal på avdelningen att de känner sig kränkta. Förälder eller personalrepresentant anmäler då kränkningen till förskolechef alt. Utbildningsnämnd.

Vuxen-barn

Vid misstanke om kränkning från vuxens sida, skrivs en anmälan som lämnas till förskolechef. Den vuxne kallas till samtal där företrädare för den vuxnes fackliga organisation kan inbjudas.

Barn-barn

Den som kränker eller trakasserar skall också ha insikt i att den kränker eller trakasserar. T.ex. förstår inte en ettåring som biter ett annat barn att det kan upplevas kränkande.

Vid misstanke om kränkningar mellan barn skrivs en anmälan som lämnas till förskolechef. Så snart diskriminering eller kränkande behandling mellan elever uppmärksammas skall rutinen som beskrivs nedan, följas.

Utredning

- Ansvarig personal (ev. tillsammans med annan personal) samtalar med det utsatta barnet och snarast därefter med det barn som utsätter. Samtalen dokumenteras och förvaras tillsammans med anmälan hos förskolechefen. Personalen informerar vårdnadshavarna.
- Ett aktivt arbete för att öka barnens förståelse för varför aktuell händelse varit fel påbörjas. T.ex. diskussioner i barngruppen, barnböcker som belyser händelsen etc. En uppföljning av arbetet efter 1-2 veckor. Arbetet dokumenteras av personalen och förvaras hos förskolechef.

Akuta åtgärder

- Den som ser en händelse stoppar det som pågår. Ta hjälp av den personal som finns närmast, om situationen kräver det. Ta hand om både det/de barn som har drabbats, och det/de barn som har orsakat skadan (fysiskt/psykiskt). Dokumentera barnens beskrivning av händelseförloppet och bakomliggande orsaker.
- När den akuta situationen är stoppad och barnen har fått lämna sina redogörelser av händelseförloppet ska vårdnadshavarna informeras. Det bör ske så snart som möjligt, senast samma dag som incidenten inträffade. Det är viktigt att den personal som varit med om händelsen tar kontakten. Dokumentera dag och tid för samtalet, vem du har

2017-01-30

talat med och viktig information om samtalets innehåll. Vid riktigt allvarliga incidenter/tillbud ska föräldrarna kallas till förskolan.

- Om flera vuxna ansvarar för samtal med såväl barn som föräldrar, så beslutar man om vem som skall skriva själva anmälan. Bifoga till anmälan all dokumentation om vad som sagts från inblandade barn samt deras vårdnadshavare.
- En anmälan med bilagor skall sedan lämnas till förskolechef som anmäler incidenten till Bildningsnämnden.

Dokumentation

Personal som är inblandad i pågående utredning ansvarar för all dokumentation. Efter uppföljning och avslut överlämnas originalhandlingar till förskolechef för arkivering. Originalhandlingar arkiveras enligt gällande dokumenthanteringsplan.

Grunddokument för Ytterby enhet

Plan mot Diskriminering och Kränkande Behandling

MÖRLANDA FÖRSKOLA
AVDELNING RÄVEN
20170301-201802028

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

De två planerna (årlig plan mot kränkande behandling och likabehandlingsplan mot diskriminering och trakasserier) sammanförs i ett dokument i enlighet med riktlinjer från BEO, Barn- och Elevombudsmannen.

1. Förskolechefens Vision

I Ytterby enhet arbetar vi tillsammans för att alla barn skall vara trygga, välkomna, respekterade, sedda och hörda. Barnperspektivet dvs. barnets bästa, skall alltid vara vårt främsta mål.

2. Syfte

Planen syftar till att främja barn och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder. Den syftar också till att motverka all kränkande behandling.

2.1 Ansvarsfördelning

Förskolechefen ansvarar för:

- Att ett målinriktat arbete sker för att motverka diskriminering och kränkande behandling.
- Att all personal känner till att kränkande behandling och diskriminering inte är tillåten på förskolan.
- Att kontinuerligt följa upp att planer upprättas, målen i dem utvärderas och revideras samt att detta sker i samverkan mellan personal, barn och vårdnadshavare.
- Att utredning görs och att åtgärd vidtas när förskolan får kännedom om att diskriminering eller kränkande behandling förekommer.

All Personal ansvarar för:

- Att kartlägga verksamhetens behov och att upprätta målen och dess handlingsplan.
- Att aktivt arbeta i enlighet med att följa förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling och låta dess värden vara till grund för all planering av verksamheten.
- Att ta ansvar för att förebygga, upptäcka och åtgärda diskriminering och kränkande behandling.
- Att anmäla till förskolechef då diskriminering eller kränkande behandling misstänks/anmäls/upptäcks.

2017-02-19

- Att ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar genom sitt bemötande mot barnen och sträva efter likabehandling.

Vårdnadshavare ansvarar för:

- Att vid misstanke om att det egna barnet eller någon annans barn utsätts eller utsätter andra för kränkande behandling, kontakta personal på ditt barns avdelning eller förskolechef.

2.2 Styrdokument och begrepp

Styrdokument

Förskolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling regleras av lagstiftningen i skollagen och diskrimineringslagen. Arbetet styrs också av den reviderade läroplanen Lpfö 98.

Skollagen (2010:800 kapitel 6: Åtgärder mot kränkande behandling) förbjuder huvudman och personal att utsätta elever för kränkande behandling. Förskolan måste ha ett förebyggande arbete mot detta. Om ett barn upplever att sig kränkt i förskolan, eller om en förälder upplever sitt barn kränkt, kan han/hon vända sig till BEO (Barn- och Elevombudet) som finns på Skolinspektionen. Av BEO kan barnet bland annat få hjälp med att kräva skadestånd.

Diskrimineringslagen (SFS 2008:567) förbjuder huvudman och personal att diskriminera barn på grund av kön, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck, samt ålder. Förskolan ska också bedriva förebyggande arbete för att diskriminering inte ska uppstå.

Inget barn skall i förskolan utsättas för diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling. Verksamheten ska syfta till att barnens förmåga till empati och omtanke om andra utvecklas, liksom öppenhet och respekt för skillnader i människors uppfattningar och levnadssätt (Lpfö 98).

Definitioner av begrepp

Diskrimineringsgrunderna

- **kön:** att någon är kvinna eller man
- **etnisk tillhörighet:** nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Gäller även de nationella minoritetsgrupperna.
- **religion eller annan trosuppfattning:** kan beskrivas som en religiös, livsfilosofisk, eller annan motsvarande livsåskådning

2017-02-19

- **funktionsnedsättning:** varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd även skada eller sjukdom fanns vid födseln, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå
- **sexuell läggning:** homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning (HBTQ).
- **könsöverskridande identitet eller uttryck:** att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett kön
- **ålder:** uppnådd levnadslängd

Diskriminering

Diskriminering är ett övergripande begrepp för negativ och därmed kränkande behandling av individer eller grupper av individer utifrån diskrimineringsgrunderna. Förskolan skall förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av var och en av nedanstående grunder. Förutom aktiva handlingar kan diskriminering ske genom ordningsregler, planerade aktiviteter, lekmaterial, böcker etc.

Direkt diskriminering

Någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med ovanstående diskrimineringsgrunder.

Indirekt diskriminering

Någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer enligt diskrimineringsgrunderna, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet. T.ex. när alla barn alltid behandlas lika oavsett egna behov.

Instruktioner att diskriminera

Order eller instruktioner att diskriminera någon på ett sätt som beskrivs i ovan och som lämnas åt någon som står i lydnds- eller beroendeförhållande till den som lämnar ordern eller instruktionen eller som gentemot denna åtagit sig att fullgöra ett uppdrag.

Trakasserier

Trakasserier är ett uppträdande som kränker en individs värdighet och som har samband med diskrimineringsgrunderna. T.ex. slag, knuffar, gester osv.

Sexuella trakasserier

Uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet.

Kränkande behandling

Kränkande behandling kan utföras på olika vis och är ett uppträdande som inte har någon koppling till en särskild diskrimineringsgrund. *Tillsägelser för att upprätthålla ordningen är dock inte kränkande behandling.*

- Fysiska så som slag och knuffar

2017-02-19

- Verbala så som hot, svordomar och öknamn
- Psykosociala så som utfrysning, blickar och att alla går när man kommer
- Kränkningar kan vara både enstaka och upprepade handlingar

Mobbning

Mobbning är en form av kränkande behandling och uppstår vid en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet eller med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en individ skada eller obehag.

Gemensamt för all diskriminering och kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde. Kränkande behandling kan ta sig olika uttryck och förekomma i alla sammanhang.

2017-02-19

Tidsplan

Utvärdering

Utvärderingsmetoder som använts:

Observation

Resultat utifrån utvärderingen:

Kartläggning av nuläget inför kommande plan:

Kartläggningens mål:

- Att se över verksamheten och identifiera risker för trakasserier, kränkande behandling och diskriminering
- Vara vaksamma på hur barnen pratar med varandra, för att i ett tidigt stadi avbryta och stoppa ett oacceptabelt/kränkande sätt att vara mot varandra.
- Samtala med barnen om hur man är en bra kompis, hur man vill bli behandlad mm
- Att försöka involvera och föräldrarna i vårt arbete kring dessa ämnen.
-

Kartläggningsmetoder som använts:

Diskussioner och samtal.

Mål/ Åtgärder

Öka barnens delaktighet i verksamheten, vilket ger ökad trygghet och minskar mobbing, kränkning osv.

Remiss och färdigställande

Mars 2017- Mars 2018

2017-02-19

3. Mål och åtgärder

Främjande arbete

- All personal arbetar aktivt i enlighet med att följa förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling och låta dess värden vara till grund för all planering av verksamheten.
- All personal tar ansvar för att förebygga, upptäcka och åtgärda diskriminering och kränkande behandling.
- All personal anmäler till förskolechef då diskriminering eller kränkande behandling misstänks/anmäls/upptäcks.
- Att ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar genom sitt bemötande mot barnen och sträva efter likabehandling.
-

Förebyggande arbete

Mål	Nuläge	Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar	Uppföljning
Öka barns delaktighet och möjlighet att bli sedda och lyssnade på.	Gruppen består av barn i åldrarna 1-6. Det betyder att vi pedagoger tillsammans med barnen behöver se över och anpassa våra aktiviteter efter deras behov.	Vi har delat in barnen i olika grupper. Barnens intresse, behov är utgångspunkten.	VT 17	Pedagogerna	Löpande under terminen

2017-02-19

2017-02-19

Handlingsplan och arbetsgång för hantering av kränkande behandling och/eller diskriminering.

Varje misstanke om att kränkande behandling förekommer skall tas på fullt allvar.

Barn kan berätta för föräldrar eller personal på avdelningen att de känner sig kränkta. Förälder eller personalrepresentant anmäler då kränkningen till förskolechef alt. Utbildningsnämnd.

Vuxen-barn

Vid misstanke om kränkning från vuxens sida, skrivs en anmälan som lämnas till förskolechef. Den vuxne kallas till samtal där företrädare för den vuxnes fackliga organisation kan inbjudas.

Barn-barn

Den som kränker eller trakasserar skall också ha insikt i att den kränker eller trakasserar. T.ex. förstår inte en ettåring som biter ett annat barn att det kan upplevas kränkande.

Vid misstanke om kränkningar mellan barn skrivs en anmälan som lämnas till förskolechef. Så snart diskriminering eller kränkande behandling mellan elever uppmärksammas skall rutinen som beskrivs nedan, följas.

Utredning

- Ansvarig personal (ev. tillsammans med annan personal) samtalar med det utsatta barnet och snarast därefter med det barn som utsätter. Samtalen dokumenteras och förvaras tillsammans med anmälan hos förskolechefen. Personalen informerar vårdnadshavarna.
- Ett aktivt arbete för att öka barnens förståelse för varför aktuell händelse varit fel påbörjas. T.ex. diskussioner i barngruppen, barnböcker som belyser händelsen etc. En uppföljning av arbetet efter 1-2 veckor. Arbetet dokumenteras av personalen och förvaras hos förskolechef.

Akuta åtgärder

- Den som ser en händelse stoppar det som pågår. Ta hjälp av den personal som finns närmast, om situationen kräver det. Ta hand om både det/de barn som har drabbats, och det/de barn som har orsakat skadan (fysiskt/psykiskt). Dokumentera barnens beskrivning av händelseförloppet och bakomliggande orsaker.
- När den akuta situationen är stoppad och barnen har fått lämna sina redogörelser av händelseförloppet ska vårdnadshavarna informeras. Det bör ske så snart som möjligt, senast samma dag som incidenten inträffade. Det är viktigt att den personal som varit med om händelsen tar kontakten. Dokumentera dag och tid för samtalet, vem du har

2017-02-19

talat med och viktig information om samtalets innehåll. Vid riktigt allvarliga incidenter/tillbud ska föräldrarna kallas till förskolan.

- Om flera vuxna ansvarar för samtal med såväl barn som föräldrar, så beslutar man om vem som skall skriva själva anmälan. Bifoga till anmälan all dokumentation om vad som sagts från inblandade barn samt deras vårdnadshavare.
- En anmälan med bilagor skall sedan lämnas till förskolechef som anmäler incidenten till Bildningsnämnden.

Dokumentation

Personal som är inblandad i pågående utredning ansvarar för all dokumentation. Efter uppföljning och avslut överlämnas originalhandlingar till förskolechef för arkivering. Originalhandlingar arkiveras enligt gällande dokumenthanteringsplan.

Grunddokument för Ytterby enhet

Plan mot Diskriminering och Kränkande Behandling

Mörlanda FÖRSKOLA
AVDELNING Haren
20170301-201802028

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

De två planerna (årlig plan mot kränkande behandling och likabehandlingsplan mot diskriminering och trakasserier) sammanförs i ett dokument i enlighet med riktlinjer från BEO, Barn- och Elevombudsmannen.

1. Förskolechefens Vision

I Ytterby enhet arbetar vi tillsammans för att alla barn skall vara trygga, välkomna, respekterade, sedda och hörda. Barnperspektivet dvs. barnets bästa, skall alltid vara vårt främsta mål.

2. Syfte

Planen syftar till att främja barn och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder. Den syftar också till att motverka all kränkande behandling.

2.1 Ansvarsfördelning

Förskolechefen ansvarar för:

- Att ett målinriktat arbete sker för att motverka diskriminering och kränkande behandling.
- Att all personal känner till att kränkande behandling och diskriminering inte är tillåten på förskolan.
- Att kontinuerligt följa upp att planer upprättas, målen i dem utvärderas och revideras samt att detta sker i samverkan mellan personal, barn och vårdnadshavare.
- Att utredning görs och att åtgärd vidtas när förskolan får kännedom om att diskriminering eller kränkande behandling förekommer.

All Personal ansvarar för:

- Att kartlägga verksamhetens behov och att upprätta målen och dess handlingsplan.
- Att aktivt arbeta i enlighet med att följa förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling och låta dess värden vara till grund för all planering av verksamheten.
- Att ta ansvar för att förebygga, upptäcka och åtgärda diskriminering och kränkande behandling.
- Att anmäla till förskolechef då diskriminering eller kränkande behandling misstänks/anmäls/upptäcks.

- Att ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar genom sitt bemötande mot barnen och sträva efter likabehandling.

Vårdnadshavare ansvarar för:

- Att vid misstanke om att det egna barnet eller någon annans barn utsätts eller utsätter andra för kränkande behandling, kontakta personal på ditt barns avdelning eller förskolechef.

2.2 Styrdokument och begrepp

Styrdokument

Förskolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling regleras av lagstiftningen i skollagen och diskrimineringslagen. Arbetet styrs också av den reviderade läroplanen Lpfö 98.

Skollagen (2010:800 kapitel 6: Åtgärder mot kränkande behandling) förbjuder huvudman och personal att utsätta elever för kränkande behandling. Förskolan måste ha ett förebyggande arbete mot detta. Om ett barn upplever att sig kränkt i förskolan, eller om en förälder upplever sitt barn kränkt, kan han/hon vända sig till BEO (Barn- och Elevombudet) som finns på Skolinspektionen. Av BEO kan barnet bland annat få hjälp med att kräva skadestånd.

Diskrimineringslagen (SFS 2008:567) förbjuder huvudman och personal att diskriminera barn på grund av kön, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck, samt ålder. Förskolan ska också bedriva förebyggande arbete för att diskriminering inte ska uppstå.

Inget barn skall i förskolan utsättas för diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling. Verksamheten ska syfta till att barnens förmåga till empati och omtanke om andra utvecklas, liksom öppenhet och respekt för skillnader i människors uppfattningar och levnadssätt (Lpfö 98).

Definitioner av begrepp

Diskrimineringsgrunderna

- **kön:** att någon är kvinna eller man
- **etnisk tillhörighet:** nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Gäller även de nationella minoritetsgrupperna.
- **religion eller annan trosuppfattning:** kan beskrivas som en religiös, livsfilosofisk, eller annan motsvarande livsåskådning

- **funktionsnedsättning:** varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd även skada eller sjukdom fanns vid födseln, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå
- **sexuell läggning:** homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning (HBTQ).
- **könsöverskridande identitet eller uttryck:** att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett kön
- **ålder:** uppnådd levnadslängd

Diskriminering

Diskriminering är ett övergripande begrepp för negativ och därmed kränkande behandling av individer eller grupper av individer utifrån diskrimineringsgrunderna. Förskolan skall förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av var och en av nedanstående grunder. Förutom aktiva handlingar kan diskriminering ske genom ordningsregler, planerade aktiviteter, lekmaterial, böcker etc.

Direkt diskriminering

Någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med ovanstående diskrimineringsgrunder.

Indirekt diskriminering

Någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer enligt diskrimineringsgrunderna, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet. T.ex. när alla barn alltid behandlas lika oavsett egna behov.

Instruktioner att diskriminera

Order eller instruktioner att diskriminera någon på ett sätt som beskrivs i ovan och som lämnas åt någon som står i lydnds- eller beroendeförhållande till den som lämnar ordern eller instruktionen eller som gentemot denna åtagit sig att fullgöra ett uppdrag.

Trakasserier

Trakasserier är ett uppträdande som kränker en individs värdighet och som har samband med diskrimineringsgrunderna. T.ex. slag, knuffar, gester osv.

Sexuella trakasserier

Uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet.

Kränkande behandling

Kränkande behandling kan utföras på olika vis och är ett uppträdande som inte har någon koppling till en särskild diskrimineringsgrund. *Tillsägelser för att upprätthålla ordningen är dock inte kränkande behandling.*

- Fysiska så som slag och knuffar

- Verbala så som hot, svordomar och öknamn
- Psykosociala så som utfrysning, blickar och att alla går när man kommer
- Kränkningar kan vara både enstaka och upprepade handlingar

Mobbning

Mobbning är en form av kränkande behandling och uppstår vid en upprepade negativ handling när någon eller några medvetet eller med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en individ skada eller obehag.

Gemensamt för all diskriminering och kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde. Kränkande behandling kan ta sig olika uttryck och förekomma i alla sammanhang.

Tidsplan

Utvärdering

Utvärderingsmetoder som använts:

Resultat utifrån utvärderingen:

Kartläggning av nuläget inför kommande plan:

Kartläggningens mål:

- Att se över verksamheten och identifiera risker för trakasserier, kränkande behandling och diskriminering
- Att på sikt ta upp samtliga diskrimineringsgrunder
- Att involvera barn och föräldrar
-

Kartläggningsmetoder som använts:

Mål/ Åtgärder

Remiss och färdigställande

3. Mål och åtgärder

Främjande arbete

- All personal arbetar aktivt i enlighet med att följa förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling och låta dess värden vara till grund för all planering av verksamheten.
- All personal tar ansvar för att förebygga, upptäcka och åtgärda diskriminering och kränkande behandling.
- All personal anmäler till förskolechef då diskriminering eller kränkande behandling misstänks/anmäls/upptäcks.
- Att ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar genom sitt bemötande mot barnen och sträva efter likabehandling.
-

Förebyggande arbete

Mål	Nuläge	Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar	Uppföljning
4 nya tecken varje vecka.	Vi använder tecken i verksamheten men behöver bli flitigare.	Vi skickar hem de nya tecknen en gång i månaden.	Hela terminen	Alla	Under terminens gång.
Att få alla barn delaktiga i leken och en känsla för gruppen. Uppmuntra barnens egna intressen.	Vi har några barn som lätt blir sittande och inte aktiverar sig.	Vi kartlägger deras intressen och hittar aktiviteter som de känner att det vill göra.	Hela terminen	Alla	Under terminens gång

Handlingsplan och arbetsgång för hantering av kränkande behandling och/eller diskriminering.

Varje misstanke om att kränkande behandling förekommer skall tas på fullt allvar.

Barn kan berätta för föräldrar eller personal på avdelningen att de känner sig kränkta. Förälder eller personalrepresentant anmäler då kränkningen till förskolechef alt. Utbildningsnämnd.

Vuxen-barn

Vid misstanke om kränkning från vuxens sida, skrivs en anmälan som lämnas till förskolechef. Den vuxne kallas till samtal där företrädare för den vuxnes fackliga organisation kan inbjudas.

Barn-barn

Den som kränker eller trakasserar skall också ha insikt i att den kränker eller trakasserar. T.ex. förstår inte en ettåring som biter ett annat barn att det kan upplevas kränkande.

Vid misstanke om kränkningar mellan barn skrivs en anmälan som lämnas till förskolechef. Så snart diskriminering eller kränkande behandling mellan elever uppmärksammas skall rutinen som beskrivs nedan, följas.

Utredning

- Ansvarig personal (ev. tillsammans med annan personal) samtalar med det utsatta barnet och snarast därefter med det barn som utsätter. Samtalen dokumenteras och förvaras tillsammans med anmälan hos förskolechefen. Personalen informerar vårdnadshavarna.
- Ett aktivt arbete för att öka barnens förståelse för varför aktuell händelse varit fel påbörjas. T.ex. diskussioner i barngruppen, barnböcker som belyser händelsen etc. En uppföljning av arbetet efter 1-2 veckor. Arbetet dokumenteras av personalen och förvaras hos förskolechef.

Akuta åtgärder

- Den som ser en händelse stoppar det som pågår. Ta hjälp av den personal som finns närmast, om situationen kräver det. Ta hand om både det/de barn som har drabbats, och det/de barn som har orsakat skadan (fysiskt/psykiskt). Dokumentera barnens beskrivning av händelseförloppet och bakomliggande orsaker.
- När den akuta situationen är stoppad och barnen har fått lämna sina redogörelser av händelseförloppet ska vårdnadshavarna informeras. Det bör ske så snart som möjligt, senast samma dag som incidenten inträffade. Det är viktigt att den personal som varit med om händelsen tar kontakten. Dokumentera dag och tid för samtalet, vem du har

talat med och viktig information om samtalets innehåll. Vid riktigt allvarliga incidenter/tillbud ska föräldrarna kallas till förskolan.

- Om flera vuxna ansvarar för samtal med såväl barn som föräldrar, så beslutar man om vem som skall skriva själva anmälan. Bifoga till anmälan all dokumentation om vad som sagts från inblandade barn samt deras vårdnadshavare.
- En anmälan med bilagor skall sedan lämnas till förskolechef som anmäler incidenten till Bildningsnämnden.

Dokumentation

Personal som är inblandad i pågående utredning ansvarar för all dokumentation. Efter uppföljning och avslut överlämnas originalhandlingar till förskolechef för arkivering. Originalhandlingar arkiveras enligt gällande dokumenthanteringsplan.

Grunddokument för Ytterby enhet

Plan mot Diskriminering och Kränkande Behandling

MÖRLANDA FÖRSKOLA
AVDELNING ÄLGEN
2017/2018

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

De två planerna (årlig plan mot kränkande behandling och likabehandlingsplan mot diskriminering och trakasserier) sammanförs i ett dokument i enlighet med riktlinjer från BEO, Barn- och Elevombudsmannen.

1. Förskolechefens Vision

I Ytterby enhet arbetar vi tillsammans för att alla barn skall vara trygga, välkomna, respekterade, sedda och hörda. Barnperspektivet dvs. barnets bästa, skall alltid vara vårt främsta mål.

2. Syfte

Planen syftar till att främja barn och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder. Den syftar också till att motverka all kränkande behandling.

2.1 Ansvarsfördelning

Förskolechefen ansvarar för:

- Att ett målinriktat arbete sker för att motverka diskriminering och kränkande behandling.
- Att all personal känner till att kränkande behandling och diskriminering inte är tillåten på förskolan.
- Att kontinuerligt följa upp att planer upprättas, målen i dem utvärderas och revideras samt att detta sker i samverkan mellan personal, barn och vårdnadshavare.
- Att utredning görs och att åtgärd vidtas när förskolan får kännedom om att diskriminering eller kränkande behandling förekommer.

All Personal ansvarar för:

- Att kartlägga verksamhetens behov och att upprätta målen och dess handlingsplan.
- Att aktivt arbeta i enlighet med att följa förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling och låta dess värden vara till grund för all planering av verksamheten.
- Att ta ansvar för att förebygga, upptäcka och åtgärda diskriminering och kränkande behandling.
- Att anmäla till förskolechef då diskriminering eller kränkande behandling misstänks/anmäls/upptäcks.

- Att ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar genom sitt bemötande mot barnen och sträva efter likabehandling.

Vårdnadshavare ansvarar för:

- Att vid misstanke om att det egna barnet eller någon annans barn utsätts eller utsätter andra för kränkande behandling, kontakta personal på ditt barns avdelning eller förskolechef.

2.2 Styrdokument och begrepp

Styrdokument

Förskolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling regleras av lagstiftningen i skollagen och diskrimineringslagen. Arbetet styrs också av den reviderade läroplanen Lpfö 98.

Skollagen (2010:800 kapitel 6: Åtgärder mot kränkande behandling) förbjuder huvudman och personal att utsätta elever för kränkande behandling. Förskolan måste ha ett förebyggande arbete mot detta. Om ett barn upplever att sig kränkt i förskolan, eller om en förälder upplever sitt barn kränkt, kan han/hon vända sig till BEO (Barn- och Elevombudet) som finns på Skolinspektionen. Av BEO kan barnet bland annat få hjälp med att kräva skadestånd.

Diskrimineringslagen (SFS 2008:567) förbjuder huvudman och personal att diskriminera barn på grund av kön, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck, samt ålder. Förskolan ska också bedriva förebyggande arbete för att diskriminering inte ska uppstå.

Inget barn skall i förskolan utsättas för diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling. Verksamheten ska syfta till att barnens förmåga till empati och omtanke om andra utvecklas, liksom öppenhet och respekt för skillnader i människors uppfattningar och levnadssätt (Lpfö 98).

Definitioner av begrepp

Diskrimineringsgrunderna

- **kön:** att någon är kvinna eller man
- **etnisk tillhörighet:** nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Gäller även de nationella minoritetsgrupperna.
- **religion eller annan trosuppfattning:** kan beskrivas som en religiös, livsfilosofisk, eller annan motsvarande livsåskådning
- **funktionsnedsättning:** varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd även skada eller sjukdom fanns vid födseln, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå

- **sexuell läggning:** homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning (HBTQ).
- **könsöverskridande identitet eller uttryck:** att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett kön
- **ålder:** uppnådd levnadslängd

Diskriminering

Diskriminering är ett övergripande begrepp för negativ och därmed kränkande behandling av individer eller grupper av individer utifrån diskrimineringsgrunderna. Förskolan skall förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av var och en av nedanstående grunder. Förutom aktiva handlingar kan diskriminering ske genom ordningsregler, planerade aktiviteter, lekmaterial, böcker etc.

Direkt diskriminering

Någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med ovanstående diskrimineringsgrunder.

Indirekt diskriminering

Någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringssätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer enligt diskrimineringsgrunderna, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringssättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet. T.ex. när alla barn alltid behandlas lika oavsett egna behov.

Instruktioner att diskriminera

Order eller instruktioner att diskriminera någon på ett sätt som beskrivs i ovan och som lämnas åt någon som står i lydnds- eller beroendeförhållande till den som lämnar ordern eller instruktionen eller som gentemot denna åtagit sig att fullgöra ett uppdrag.

Trakasserier

Trakasserier är ett uppträdande som kränker en individs värdighet och som har samband med diskrimineringsgrunderna. T.ex. slag, knuffar, gester osv.

Sexuella trakasserier

Uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet.

Kränkande behandling

Kränkande behandling kan utföras på olika vis och är ett uppträdande som inte har någon koppling till en särskild diskrimineringsgrund. *Tillsägelser för att upprätthålla ordningen är dock inte kränkande behandling.*

- Fysiska så som slag och knuffar
- Verbala så som hot, svordomar och öknamn
- Psykosociala så som utfrysning, blickar och att alla går när man kommer

- Kränkningar kan vara både enstaka och upprepade handlingar

Mobbning

Mobbning är en form av kränkande behandling och uppstår vid en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet eller med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en individ skada eller obehag.

Gemensamt för all diskriminering och kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde. Kränkande behandling kan ta sig olika uttryck och förekomma i alla sammanhang.

Tidsplan

Utvärdering

Utvärderingsmetoder som använts:

Vi har

Resultat utifrån utvärderingen:

Vi har

Kartläggning av nuläget inför kommande plan:

Kartläggningens mål:

- Att se över verksamheten och identifiera risker för trakasserier, kränkande behandling och diskriminering
- Att på sikt ta upp samtliga diskrimineringsgrunder
- Att involvera barn och föräldrar

Kartläggningsmetoder som använts:

Vi använder oss av observationer, reflektioner och diskussioner för att få en tydligare uppfattning om situationer som stressar oss.

Mål/ Åtgärder

Vi försöker minimera och kartlägga stressande situationer för att få ett mindre stressat klimat där man kan kränka någon omedvetet. Vi vill bli ett reflekterande arbetslag som stöttar varandra och ger varandra feedback i dessa situationer.

Vi vill bli medvetna över hur och om vi påverkar barnen när vi blir stressade. Vi vill att vi i framtiden är lugnare och mer dämpade och att vi har mer redskap för att behålla lugnet när vi blir stressade.

Remiss och färdigställande

Vi kommer att lämna ut likabehandlingsplanen på remiss till vårdnadshavarna under april 2017 så de har möjlighet att lämna synpunkter på arbetet och planen. Den färdiga

likabehandlingsplanen kommer sedan att hänga i tryckt format i båda hallarna. Vid inskolning av nya barn kommer likabehandlingsplanen att delges.

3. Mål och åtgärder

Främjande arbete

- All personal arbetar aktivt i enlighet med att följa förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling och låta dess värden vara till grund för all planering av verksamheten.
- All personal tar ansvar för att förebygga, upptäcka och åtgärda diskriminering och kränkande behandling.
- All personal anmäler till förskolechef då diskriminering eller kränkande behandling misstänks/anmäls/upptäcks.
- Att ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar genom sitt bemötande mot barnen och sträva efter likabehandling.

Förebyggande arbete

Mål	Nuläge	Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar	Uppföljning
Vi arbetar lågaffektivt.	Vi ser i dag att det förekommer situationer där vi blir stressade och vi behöver hjälpa varandra att komma vidare utan att det uppstår situationer som kan leda till att någon känner sig illa berörd eller till och med kränkt. Vi kommer att kartlägga situationer som gör att vi blir stressade i vår fysiska-, sociala- och pedagogiska miljö.	Var sak har sin plats och vi, tillsammans med barnen, hjälps åt att sätta tillbaka sakerna där de stod från början. Det är viktigt med struktur i vardagen. Vi vuxna byter av varandra när någon hamnar i en svår situation. Vi vuxna utvecklar en kommunikation/dialog för att kunna hantera och minska stressande situationer.	Planen gäller från mars 2017 till mars 2018.	Arbetslaget på Älgen.	

	När vi har kartlagt dessa situationer kommer vi att försöka hitta olika strategier för att i så stor mån som möjligt undvika dessa.				
--	---	--	--	--	--

Handlingsplan och arbetsgång för hantering av kränkande behandling och/eller diskriminering.

Varje misstanke om att kränkande behandling förekommer skall tas på fullt allvar.

Barn kan berätta för föräldrar eller personal på avdelningen att de känner sig kränkta. Förälder eller personalrepresentant anmäler då kränkningen till förskolechef alt. Utbildningsnämnd.

Vuxen-barn

Vid misstanke om kränkning från vuxens sida, skrivs en anmälan som lämnas till förskolechef. Den vuxne kallas till samtal där företrädare för den vuxnes fackliga organisation kan inbjudas.

Barn-barn

Den som kränker eller trakasserar skall också ha insikt i att den kränker eller trakasserar. T.ex. förstår inte en ettåring som biter ett annat barn att det kan upplevas kränkande.

Vid misstanke om kränkningar mellan barn skrivs en anmälan som lämnas till förskolechef. Så snart diskriminering eller kränkande behandling mellan elever uppmärksammas skall rutinen som beskrivs nedan, följas.

Utredning

- Ansvarig personal (ev. tillsammans med annan personal) samtalar med det utsatta barnet och snarast därefter med det barn som utsätter. Samtalen dokumenteras och förvaras tillsammans med anmälan hos förskolechefen. Personalen informerar vårdnadshavarna.
- Ett aktivt arbete för att öka barnens förståelse för varför aktuell händelse varit fel påbörjas. T.ex. diskussioner i barngruppen, barnböcker som belyser händelsen etc. En uppföljning av arbetet efter 1-2 veckor. Arbetet dokumenteras av personalen och förvaras hos förskolechef.

Akuta åtgärder

- Den som ser en händelse stoppar det som pågår. Ta hjälp av den personal som finns närmast, om situationen kräver det. Ta hand om både det/de barn som har drabbats, och det/de barn som har orsakat skadan (fysiskt/psykiskt). Dokumentera barnens beskrivning av händelseförloppet och bakomliggande orsaker.
- När den akuta situationen är stoppad och barnen har fått lämna sina redogörelser av händelseförloppet ska vårdnadshavarna informeras. Det bör ske så snart som möjligt, senast samma dag som incidenten inträffade. Det är viktigt att den personal som varit med om händelsen tar kontakten. Dokumentera dag och tid för samtalet, vem du har talat med och viktig information om samtalets innehåll. Vid riktigt allvarliga incidenter/tillbud ska föräldrarna kallas till förskolan.
- Om flera vuxna ansvarar för samtal med såväl barn som föräldrar, så beslutar man om vem som skall skriva själva anmälan. Bifoga till anmälan all dokumentation om vad som sagts från inblandade barn samt deras vårdnadshavare.
- En anmälan med bilagor skall sedan lämnas till förskolechef som anmäler incidenten till Bildningsnämnden.

Dokumentation

Personal som är inblandad i pågående utredning ansvarar för all dokumentation. Efter uppföljning och avslut överlämnas originalhandlingar till förskolechef för arkivering. Originalhandlingar arkiveras enligt gällande dokumenthanteringsplan.

Grunddokument för Ytterby enhet

Plan mot Diskriminering och Kränkande Behandling

Mörlanda förskola
AVDELNING Björnen
20170301-201802028

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

De två planerna (årlig plan mot kränkande behandling och likabehandlingsplan mot diskriminering och trakasserier) sammanförs i ett dokument i enlighet med riktlinjer från BEO, Barn- och Elevombudsmannen.

1. Förskolechefens Vision

I Ytterby enhet arbetar vi tillsammans för att alla barn skall vara trygga, välkomna, respekterade, sedda och hörda. Barnperspektivet dvs. barnets bästa, skall alltid vara vårt främsta mål.

2. Syfte

Planen syftar till att främja barn och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder. Den syftar också till att motverka all kränkande behandling.

2.1 Ansvarsfördelning

Förskolechefen ansvarar för:

- Att ett målinriktat arbete sker för att motverka diskriminering och kränkande behandling.
- Att all personal känner till att kränkande behandling och diskriminering inte är tillåten på förskolan.
- Att kontinuerligt följa upp att planer upprättas, målen i dem utvärderas och revideras samt att detta sker i samverkan mellan personal, barn och vårdnadshavare.
- Att utredning görs och att åtgärd vidtas när förskolan får kännedom om att diskriminering eller kränkande behandling förekommer.

All Personal ansvarar för:

- Att kartlägga verksamhetens behov och att upprätta målen och dess handlingsplan.
- Att aktivt arbeta i enlighet med att följa förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling och låta dess värden vara till grund för all planering av verksamheten.
- Att ta ansvar för att förebygga, upptäcka och åtgärda diskriminering och kränkande behandling.
- Att anmäla till förskolechef då diskriminering eller kränkande behandling misstänks/anmäls/upptäcks.

2017-03-14

- Att ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar genom sitt bemötande mot barnen och sträva efter likabehandling.

Vårdnadshavare ansvarar för:

- Att vid misstanke om att det egna barnet eller någon annans barn utsätts eller utsätter andra för kränkande behandling, kontakta personal på ditt barns avdelning eller förskolechef.

2.2 Styrdokument och begrepp

Styrdokument

Förskolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling regleras av lagstiftningen i skollagen och diskrimineringslagen. Arbetet styrs också av den reviderade läroplanen Lpfö 98.

Skollagen (2010:800 kapitel 6: Åtgärder mot kränkande behandling) förbjuder huvudman och personal att utsätta elever för kränkande behandling. Förskolan måste ha ett förebyggande arbete mot detta. Om ett barn upplever att sig kränkt i förskolan, eller om en förälder upplever sitt barn kränkt, kan han/hon vända sig till BEO (Barn- och Elevombudet) som finns på Skolinspektionen. Av BEO kan barnet bland annat få hjälp med att kräva skadestånd.

Diskrimineringslagen (SFS 2008:567) förbjuder huvudman och personal att diskriminera barn på grund av kön, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck, samt ålder. Förskolan ska också bedriva förebyggande arbete för att diskriminering inte ska uppstå.

Inget barn skall i förskolan utsättas för diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling. Verksamheten ska syfta till att barnens förmåga till empati och omtanke om andra utvecklas, liksom öppenhet och respekt för skillnader i människors uppfattningar och levnadssätt (Lpfö 98).

Definitioner av begrepp

Diskrimineringsgrunderna

- **kön:** att någon är kvinna eller man
- **etnisk tillhörighet:** nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Gäller även de nationella minoritetsgrupperna.
- **religion eller annan trosuppfattning:** kan beskrivas som en religiös, livsfilosofisk, eller annan motsvarande livsåskådning

2017-03-14

- **funktionsnedsättning:** varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd även skada eller sjukdom fanns vid födseln, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå
- **sexuell läggning:** homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning (HBTQ).
- **könsöverskridande identitet eller uttryck:** att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett kön
- **ålder:** uppnådd levnadslängd

Diskriminering

Diskriminering är ett övergripande begrepp för negativ och därmed kränkande behandling av individer eller grupper av individer utifrån diskrimineringsgrunderna. Förskolan skall förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av var och en av nedanstående grunder. Förutom aktiva handlingar kan diskriminering ske genom ordningsregler, planerade aktiviteter, lekmaterial, böcker etc.

Direkt diskriminering

Någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med ovanstående diskrimineringsgrunder.

Indirekt diskriminering

Någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer enligt diskrimineringsgrunderna, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet. T.ex. när alla barn alltid behandlas lika oavsett egna behov.

Instruktioner att diskriminera

Order eller instruktioner att diskriminera någon på ett sätt som beskrivs i ovan och som lämnas åt någon som står i lydnds- eller beroendeförhållande till den som lämnar ordern eller instruktionen eller som gentemot denna åtagit sig att fullgöra ett uppdrag.

Trakasserier

Trakasserier är ett uppträdande som kränker en individs värdighet och som har samband med diskrimineringsgrunderna. T.ex. slag, knuffar, gester osv.

Sexuella trakasserier

Uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet.

Kränkande behandling

Kränkande behandling kan utföras på olika vis och är ett uppträdande som inte har någon koppling till en särskild diskrimineringsgrund. *Tillsägelser för att upprätthålla ordningen är dock inte kränkande behandling.*

- Fysiska så som slag och knuffar

2017-03-14

- Verbala så som hot, svordomar och öknamn
- Psykosociala så som utfrysning, blickar och att alla går när man kommer
- Kränkningar kan vara både enstaka och upprepade handlingar

Mobbning

Mobbning är en form av kränkande behandling och uppstår vid en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet eller med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en individ skada eller obehag.

Gemensamt för all diskriminering och kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde. Kränkande behandling kan ta sig olika uttryck och förekomma i alla sammanhang.

2017-03-14

Tidsplan

Utvärdering

Utvärderingsmetoder som använts:

Resultat utifrån utvärderingen:

Kartläggning av nuläget inför kommande plan:

Kartläggningens mål:

- Att se över verksamheten och identifiera risker för trakasserier, kränkande behandling och diskriminering
- Att på sikt ta upp samtliga diskrimineringsgrunder
- Att involvera barn och föräldrar
- Att skapa ett konkret material att samtala kring, för att göra det tydligare för barnen.

Kartläggningsmetoder som använts:

Mål/ Åtgärder

Remiss och färdigställande

2017-03-14

barn kommer likabehandlingsplanen delges. Inga synpunkter på planen har kommit in från vårdnadshavare under remiss tiden.

3. Mål och åtgärder

Främjande arbete

- All personal arbetar aktivt i enlighet med att följa förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling och låta dess värden vara till grund för all planering av verksamheten.
- All personal tar ansvar för att förebygga, upptäcka och åtgärda diskriminering och kränkande behandling.
- All personal anmäler till förskolechef då diskriminering eller kränkande behandling misstänks/anmäls/upptäcks.
- Att ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar genom sitt bemötande mot barnen och sträva efter likabehandling.
- Skapa en trygg grund för barnen att stå på.

Förebyggande arbete

Mål	Nuläge	Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar	Uppföljning
Att barnen ska kunna leka och vara kompisar med varandra oavsett ålder.	Vi har märkt en tendens att vissa barn utesluter andra, och ofta är det de som är äldre som uttrycker att "jag är inte kompis med hen"..."Jag vill inte sitta bredvid hen för hen är inte min kompis" osv. Vi tror att det är åldersrelaterat framför allt.	Hur säger vi själva som pedagoger? "Du som är tre år kan väl klä på dig själv" osv. Vi försöker att inte värdera åldrar i vårt sätt att uttrycka oss. Vi ska vid flera planerade tillfällen se till så att barnen blandas i åldrarna... både vid den fria leken, men även vid styrda aktiviteter.	Arbetet pågår ständigt fram till Mars 2018	Alla personal på avdelningen ansvarar för att arbetet fortlöper.	Regelbundet under våra planeringar och en slutlig utvärdering under Jan –feb 2018

2017-03-14

Handlingsplan och arbetsgång för hantering av kränkande behandling och/eller diskriminering.

Varje misstanke om att kränkande behandling förekommer skall tas på fullt allvar.

Barn kan berätta för föräldrar eller personal på avdelningen att de känner sig kränkta. Förälder eller personalrepresentant anmäler då kränkningen till förskolechef alt. Utbildningsnämnd.

Vuxen-barn

Vid misstanke om kränkning från vuxens sida, skrivs en anmälan som lämnas till förskolechef. Den vuxne kallas till samtal där företrädare för den vuxnes fackliga organisation kan inbjudas.

Barn-barn

Den som kränker eller trakasserar skall också ha insikt i att den kränker eller trakasserar. T.ex. förstår inte en ettåring som biter ett annat barn att det kan upplevas kränkande.

Vid misstanke om kränkningar mellan barn skrivs en anmälan som lämnas till förskolechef. Så snart diskriminering eller kränkande behandling mellan elever uppmärksammas skall rutinen som beskrivs nedan, följas.

Utredning

- Ansvarig personal (ev. tillsammans med annan personal) samtalar med det utsatta barnet och snarast därefter med det barn som utsätter. Samtalen dokumenteras och förvaras tillsammans med anmälan hos förskolechefen. Personalen informerar vårdnadshavarna.
- Ett aktivt arbete för att öka barnens förståelse för varför aktuell händelse varit fel påbörjas. T.ex. diskussioner i barngruppen, barnböcker som belyser händelsen etc. En uppföljning av arbetet efter 1-2 veckor. Arbetet dokumenteras av personalen och förvaras hos förskolechef.

Akuta åtgärder

- Den som ser en händelse stoppar det som pågår. Ta hjälp av den personal som finns närmast, om situationen kräver det. Ta hand om både det/de barn som har drabbats, och det/de barn som har orsakat skadan (fysiskt/psykiskt). Dokumentera barnens beskrivning av händelseförloppet och bakomliggande orsaker.
- När den akuta situationen är stoppad och barnen har fått lämna sina redogörelser av händelseförloppet ska vårdnadshavarna informeras. Det bör ske så snart som möjligt, senast samma dag som incidenten inträffade. Det är viktigt att den personal som varit med om händelsen tar kontakten. Dokumentera dag och tid för samtalet, vem du har

2017-03-14

talat med och viktig information om samtalets innehåll. Vid riktigt allvarliga incidenter/tillbud ska föräldrarna kallas till förskolan.

- Om flera vuxna ansvarar för samtal med såväl barn som föräldrar, så beslutar man om vem som skall skriva själva anmälan. Bifoga till anmälan all dokumentation om vad som sagts från inblandade barn samt deras vårdnadshavare.
- En anmälan med bilagor skall sedan lämnas till förskolechef som anmäler incidenten till Bildningsnämnden.

Dokumentation

Personal som är inblandad i pågående utredning ansvarar för all dokumentation. Efter uppföljning och avslut överlämnas originalhandlingar till förskolechef för arkivering. Originalhandlingar arkiveras enligt gällande dokumenthanteringsplan.

Grunddokument för Ytterby enhet

Plan mot Diskriminering och Kränkande Behandling

OD FÖRSKOLA
AVDELNING GULDKLIMPEN

20170331 - 20180331

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

De två planerna (årlig plan mot kränkande behandling och likabehandlingsplan mot diskriminering och trakasserier) sammanförs i ett dokument i enlighet med riktlinjer från BEO, Barn- och Elevombudsmannen.

1. Förskolechefens Vision

I Ytterby enhet arbetar vi tillsammans för att alla barn skall vara trygga, välkomna, respekterade, sedda och hörda. Barnperspektivet dvs. barnets bästa, skall alltid vara vårt främsta mål.

2. Syfte

Planen syftar till att främja barn och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder. Den syftar också till att motverka all kränkande behandling.

2.1 Ansvarsfördelning

Förskolechefen ansvarar för:

- Att ett målinriktat arbete sker för att motverka diskriminering och kränkande behandling.
- Att all personal känner till att kränkande behandling och diskriminering inte är tillåten på förskolan.
- Att kontinuerligt följa upp att planer upprättas, målen i dem utvärderas och revideras samt att detta sker i samverkan mellan personal, barn och vårdnadshavare.
- Att utredning görs och att åtgärd vidtas när förskolan får kännedom om att diskriminering eller kränkande behandling förekommer.

All Personal ansvarar för:

- Att kartlägga verksamhetens behov och att upprätta målen och dess handlingsplan.
- Att aktivt arbeta i enlighet med att följa förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling och låta dess värden vara till grund för all planering av verksamheten.
- Att ta ansvar för att förebygga, upptäcka och åtgärda diskriminering och kränkande behandling.
- Att anmäla till förskolechef då diskriminering eller kränkande behandling misstänks/anmäls/upptäcks.

- Att ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar genom sitt bemötande mot barnen och sträva efter likabehandling.

Vårdnadshavare ansvarar för:

- Att vid misstanke om att det egna barnet eller någon annans barn utsätts eller utsätter andra för kränkande behandling, kontakta personal på ditt barns avdelning eller förskolechef.

2.2 Styrdokument och begrepp

Styrdokument

Förskolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling regleras av lagstiftningen i skollagen och diskrimineringslagen. Arbetet styrs också av den reviderade läroplanen Lpfö 98.

Skollagen (2010:800 kapitel 6: Åtgärder mot kränkande behandling) förbjuder huvudman och personal att utsätta elever för kränkande behandling. Förskolan måste ha ett förebyggande arbete mot detta. Om ett barn upplever att sig kränkt i förskolan, eller om en förälder upplever sitt barn kränkt, kan han/hon vända sig till BEO (Barn- och Elevombudet) som finns på Skolinspektionen. Av BEO kan barnet bland annat få hjälp med att kräva skadestånd.

Diskrimineringslagen (SFS 2008:567) förbjuder huvudman och personal att diskriminera barn på grund av kön, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck, samt ålder. Förskolan ska också bedriva förebyggande arbete för att diskriminering inte ska uppstå.

Inget barn skall i förskolan utsättas för diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling. Verksamheten ska syfta till att barnens förmåga till empati och omtanke om andra utvecklas, liksom öppenhet och respekt för skillnader i människors uppfattningar och levnadssätt (Lpfö 98).

Definitioner av begrepp

Diskrimineringsgrunderna

- **kön:** att någon är kvinna eller man
- **etnisk tillhörighet:** nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Gäller även de nationella minoritetsgrupperna.
- **religion eller annan trosuppfattning:** kan beskrivas som en religiös, livsfilosofisk, eller annan motsvarande livsåskådning

- **funktionsnedsättning:** varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd även skada eller sjukdom fanns vid födseln, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå
- **sexuell läggning:** homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning (HBTQ).
- **könsöverskridande identitet eller uttryck:** att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett kön
- **ålder:** uppnådd levnadslängd

Diskriminering

Diskriminering är ett övergripande begrepp för negativ och därmed kränkande behandling av individer eller grupper av individer utifrån diskrimineringsgrunderna. Förskolan skall förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av var och en av nedanstående grunder. Förutom aktiva handlingar kan diskriminering ske genom ordningsregler, planerade aktiviteter, lekmaterial, böcker etc.

Direkt diskriminering

Någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med ovanstående diskrimineringsgrunder.

Indirekt diskriminering

Någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer enligt diskrimineringsgrunderna, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet. T.ex. när alla barn alltid behandlas lika oavsett egna behov.

Instruktioner att diskriminera

Order eller instruktioner att diskriminera någon på ett sätt som beskrivs i ovan och som lämnas åt någon som står i lydnds- eller beroendeförhållande till den som lämnar ordern eller instruktionen eller som gentemot denna åtagit sig att fullgöra ett uppdrag.

Trakasserier

Trakasserier är ett uppträdande som kränker en individs värdighet och som har samband med diskrimineringsgrunderna. T.ex. slag, knuffar, gester osv.

Sexuella trakasserier

Uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet.

Kränkande behandling

Kränkande behandling kan utföras på olika vis och är ett uppträdande som inte har någon koppling till en särskild diskrimineringsgrund. *Tillsägelser för att upprätthålla ordningen är dock inte kränkande behandling.*

- Fysiska så som slag och knuffar

- Verbala så som hot, svordomar och öknamn
- Psykosociala så som utfrysning, blickar och att alla går när man kommer
- Kränkningar kan vara både enstaka och upprepade handlingar

Mobbning

Mobbning är en form av kränkande behandling och uppstår vid en upprepade negativ handling när någon eller några medvetet eller med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en individ skada eller obehag.

Gemensamt för all diskriminering och kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde. Kränkande behandling kan ta sig olika uttryck och förekomma i alla sammanhang.

Tidsplan

Utvärdering

Utvärderingsmetoder som använts:

Observationer och reflektionssamtal.

Resultat utifrån utvärderingen:

Vi kan se att barn och vuxna använder sig av fler tecken.

Kartläggning av nuläget inför kommande plan:

Kartläggningens mål:

- Att se över verksamheten och identifiera risker för trakasserier, kränkande behandling och diskriminering
- Att på sikt ta upp samtliga diskrimineringsgrunder
- Att involvera barn och föräldrar

Kartläggningsmetoder som använts:

Observationer i barngruppen samt reflektioner i arbetslaget.

Mål/ Åtgärder

Vi vill arbeta för att barn/vuxna utvecklar sin förmåga att sätta ord/tecken på känslor som glad, ledsen, arg och besviken. Alla har rätt till sina känslor. Att vi ser och försöker förstå samt ger bekräftelse och möjlighet att visa på hur man känner. Visa empati.

Remiss och färdigställande

Vi presenterar våra tänkta mål för vårdnadshavarna genom ett informationsblad. Vi ger utrymme för deras synpunkter.

3. Mål och åtgärder

Främjande arbete

- All personal arbetar aktivt i enlighet med att följa förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling och låta dess värden vara till grund för all planering av verksamheten.
- All personal tar ansvar för att förebygga, upptäcka och åtgärda diskriminering och kränkande behandling.
- All personal anmäler till förskolechef då diskriminering eller kränkande behandling misstänks/anmäls/upptäcks.
- Att ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar genom sitt bemötande mot barnen och sträva efter likabehandling.

Förebyggande arbete

Mål	Nuläge	Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar	Uppföljning
Barnen utvecklar sin förmåga att sätta ord/tecken på känslor: glad, ledsen, arg och besviken.	Vi vill utveckla barnens förståelse för vilken känsla de bär på. Att man får känna vad man känner, rätt till sina känslor. Arbeta förebyggande för att kunna sätta ord/tecken på alla känslor man har.	Teckenbilder samt bilder. Läs böcker om känslor. Samtala mycket med varandra om känslor och försöka förstå varandra. Bekräfta barnens känslor.	Hela tiden fram till mars 2018.	Hela arbetslaget.	Kontinuerligt under året vid avdelningsplaneringar.

Handlingsplan och arbetsgång för hantering av kränkande behandling och/eller diskriminering.

Varje misstanke om att kränkande behandling förekommer skall tas på fullt allvar.

Barn kan berätta för föräldrar eller personal på avdelningen att de känner sig kränkta. Förälder eller personalrepresentant anmäler då kränkningen till förskolechef alt. Utbildningsnämnd.

Vuxen-barn

Vid misstanke om kränkning från vuxens sida, skrivs en anmälan som lämnas till förskolechef. Den vuxne kallas till samtal där företrädare för den vuxnes fackliga organisation kan inbjudas.

Barn-barn

Den som kränker eller trakasserar skall också ha insikt i att den kränker eller trakasserar. T.ex. förstår inte en ettåring som biter ett annat barn att det kan upplevas kränkande.

Vid misstanke om kränkningar mellan barn skrivs en anmälan som lämnas till förskolechef. Så snart diskriminering eller kränkande behandling mellan elever uppmärksammas skall rutinen som beskrivs nedan, följas.

Utredning

- Ansvarig personal (ev. tillsammans med annan personal) samtalar med det utsatta barnet och snarast därefter med det barn som utsätter. Samtalen dokumenteras och förvaras tillsammans med anmälan hos förskolechefen. Personalen informerar vårdnadshavarna.
- Ett aktivt arbete för att öka barnens förståelse för varför aktuell händelse varit fel påbörjas. T.ex. diskussioner i barngruppen, barnböcker som belyser händelsen etc. En uppföljning av arbetet efter 1-2 veckor. Arbetet dokumenteras av personalen och förvaras hos förskolechef.

Akuta åtgärder

- Den som ser en händelse stoppar det som pågår. Ta hjälp av den personal som finns närmast, om situationen kräver det. Ta hand om både det/de barn som har drabbats, och det/de barn som har orsakat skadan (fysiskt/psykiskt). Dokumentera barnens beskrivning av händelseförloppet och bakomliggande orsaker.
- När den akuta situationen är stoppad och barnen har fått lämna sina redogörelser av händelseförloppet ska vårdnadshavarna informeras. Det bör ske så snart som möjligt, senast samma dag som incidenten inträffade. Det är viktigt att den personal som varit med om händelsen tar kontakten. Dokumentera dag och tid för samtalet, vem du har

talat med och viktig information om samtalets innehåll. Vid riktigt allvarliga incidenter/tillbud ska föräldrarna kallas till förskolan.

- Om flera vuxna ansvarar för samtal med såväl barn som föräldrar, så beslutar man om vem som skall skriva själva anmälan. Bifoga till anmälan all dokumentation om vad som sagts från inblandade barn samt deras vårdnadshavare.
- En anmälan med bilagor skall sedan lämnas till förskolechef som anmäler incidenten till Bildningsnämnden.

Dokumentation

Personal som är inblandad i pågående utredning ansvarar för all dokumentation. Efter uppföljning och avslut överlämnas originalhandlingar till förskolechef för arkivering. Originalhandlingar arkiveras enligt gällande dokumenthanteringsplan.

HERRLJUNGA KOMMUN
Bildningsförvaltningen

Plan mot Diskriminering och Kränkande Behandling 2017

För Sländan
En del av Innerby förskoleområde

HERRLJUNGA KOMMUN

Bildningsförvaltningen

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

De två planerna (årlig plan mot kränkande behandling och likabehandlingsplan mot diskriminering och trakasserier) sammanförs i ett dokument i enlighet med riktlinjer från BEO, Barn- och Elevombudsmannen.

1. Förskolechefens Vision

I Innerby förskoleområde arbetar vi tillsammans för att alla barn skall vara trygga, välkomna, respekterade, sedda och hörda. Barnperspektivet dvs. barnets bästa, skall alltid vara vårt främsta mål.

2. Syfte

Planen syftar till att främja barn och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder. Den syftar också till att motverka all kränkande behandling.

2.1 Ansvarsfördelning

Förskolechefen ansvarar för:

- Att ett målinriktat arbete sker för att motverka diskriminering och kränkande behandling.
- Att all personal känner till att kränkande behandling och diskriminering inte är tillåten på förskolan.
- Att kontinuerligt följa upp att planer upprättas, målen i dem utvärderas och revideras samt att detta sker i samverkan mellan personal, barn och vårdnadshavare.
- Att utredning görs och att åtgärd vidtas när förskolan får kännedom om att diskriminering eller kränkande behandling förekommer.

All Personal ansvarar för:

- Att kartlägga verksamhetens behov och att upprätta målen och dess handlingsplan.
- Att aktivt arbeta i enlighet med att följa förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling och låta dess värden vara till grund för all planering av verksamheten.
- Att ta ansvar för att förebygga, upptäcka och åtgärda diskriminering och kränkande behandling.
- Att anmäla till förskolechef alt. utbildningsnämnd då diskriminering eller kränkande behandling misstänks/anmäls/upptäcks.

HERRLJUNGA KOMMUN

Bildningsförvaltningen

- Att ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar genom sitt bemötande mot barnen och sträva efter likabehandling.

Vårdnadshavare ansvarar för:

- Att vid misstanke om att det egna barnet eller någon annans barn utsätts eller utsätter andra för kränkande behandling, kontakta personal på ditt barns avdelning eller förskolechef.

2.2 Styrdokument och begrepp

Styrdokument

Skolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling regleras av lagstiftningen i skollagen och diskrimineringslagen. Arbetet styrs också av den reviderade läroplanen Lpfö 98.

Skollagen (2010:800 kapitel 6: Åtgärder mot kränkande behandling) förbjuder huvudman och personal att utsätta barn och elever för kränkande behandling. Förskolan måste ha ett förebyggande arbete mot detta. Om ett barn upplever att sig kränkt i förskolan, eller om en förälder upplever sitt barn kränkt, kan han/hon vända sig till BEO (Barn- och Elevombudet) som finns på Skolinspektionen. Av BEO kan barnet bland annat få hjälp med att kräva skadestånd.

Diskrimineringslagen (SFS 2008:567) förbjuder huvudman och personal att diskriminera barn på grund av kön, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck, samt ålder. Förskolan ska också bedriva förebyggande arbete för att diskriminering inte ska uppstå.

Inget barn skall i förskolan utsättas för diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling. Verksamheten ska syfta till att barnens förmåga till empati och omtanke om andra utvecklas, liksom öppenhet och respekt för skillnader i människors uppfattningar och levnadssätt (Lpfö 98).

Definitioner av begrepp

Diskrimineringsgrunderna

- **kön:** att någon är kvinna eller man
- **etnisk tillhörighet:** nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Gäller även de nationella minoritetsgrupperna.
- **religion eller annan trosuppfattning:** kan beskrivas som en religiös, livsfilosofisk, eller annan motsvarande livsåskådning
- **funktionsnedsättning:** varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd även skada eller sjukdom fanns vid födseln, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå

HERRLJUNGA KOMMUN

Bildningsförvaltningen

- **sexuell läggning:** homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning (HBTQ).
- **könsöverskridande identitet eller uttryck:** att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett kön
- **ålder:** uppnådd levnadslängd

Diskriminering

Diskriminering är ett övergripande begrepp för negativ och därmed kränkande behandling av individer eller grupper av individer utifrån diskrimineringsgrunderna. Förskolan skall förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av var och en av nedanstående grunder. Förutom aktiva handlingar kan diskriminering ske genom ordningsregler, planerade aktiviteter, lekmaterial, böcker etc.

Direkt diskriminering

Någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med ovanstående diskrimineringsgrunder.

Indirekt diskriminering

Någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer enligt diskrimineringsgrunderna, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet. T.ex. när alla barn alltid behandlas lika oavsett egna behov.

Instruktioner att diskriminera

Order eller instruktioner att diskriminera någon på ett sätt som beskrivs i ovan och som lämnas åt någon som står i lydnads- eller beroendeförhållande till den som lämnar ordern eller instruktionen eller som gentemot denna åtagit sig att fullgöra ett uppdrag.

Trakasserier

Trakasserier är ett uppträdande som kränker en individs värdighet och som har samband med diskrimineringsgrunderna. T.ex. slag, knuffar, gester osv.

Sexuella trakasserier

Uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet.

Kränkande behandling

Kränkande behandling kan utföras på olika vis och är ett uppträdande som inte har någon koppling till en särskild diskrimineringsgrund. *Tillsägelser för att upprätthålla ordningen är dock inte kränkande behandling.*

- Fysiska så som slag och knuffar
- Verbala så som hot, svordomar och öknamn
- Psykosociala så som utfrysning, blickar och att alla går när man kommer
- Kränkningar kan vara både enstaka och upprepade handlingar

Mobbning

Mobbning är en form av kränkande behandling och uppstår vid en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet eller med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en individ skada eller obehag.

Gemensamt för all diskriminering och kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde. Kränkande behandling kan ta sig olika uttryck och förekomma i alla sammanhang.

Tidsplan

Resultat av utvärdering

I likabehandlingsplanen för 2016 var målet att vi genom vår verksamhet skulle ge barnen en möjlighet att utveckla färdigheter som att ta hjälp av varandra, se varandra som en tillgång och be varandra om hjälp. För att begränsa observationerna så att de blev hanterbara hade vi valt ut att observera städningen på förmiddagen. Vi hade observationer 2 veckor på vårterminen och 2 veckor på höstterminen för att ha två jämförelseperioder. Under vårterminens observationer fick vi fram att barnen hjälpte varandra att städa vid 3 tillfällen. Utifrån höstterminens observationer går det att utläsa att det är 2 tillfällen som vi sett att de hjälps åt. I de reflektioner som vi pedagoger har haft om våra observationer är att under vårterminen gick städningen bra på egen hand (var och en städade iordning efter sig), medan under höstterminen så fanns det svårigheter med städningen och att få saker till sin rätta plats. Därför blev vår spontana upplevelse att städning fungerade bättre på våren än hösten, men i resultatet av våra observationer så är själva kärnan att de ska hjälpa varandra inte i märkbar skillnad. De förändringar som vi har diskuterat fram utifrån det resultat vi fått är att vi kommer arbeta fram en tydlig struktur för att underlätta samarbetsmöjligheterna oavsett vilken barngrupp vi har. Då observationerna handlat om städningen har det framkommit att det behöver finnas en tydlighet så att alla vet var sakerna ska förvaras någonstans. Därför har vi köpt in backar och har valt att tydliggöra var sakerna ska vara. Vi har också tagit kort på de saker som finns och satt upp bilderna på de ställen där sakerna ska vara.

Kartläggning

Kartläggningen inleds av en utvärdering av mål/åtgärder från den föregående planen och detta gjordes i december 2016. I de diskussioner som skett i arbetslaget utifrån hur vi upplever den sociala miljön i barngruppen har vi kommit fram till att vi vill arbeta med empati, att visa respekt och hänsyn. Man behöver inte gilla alla människor men det betyder inte att man får behandla någon annan på ett felaktigt sätt, så som med fula ord, knuffar eller slag. För att målet ska vara utvärderingsbart har vi koncentrerat oss på tamburen och kommer därför observera om det sker några kränkande handlingar mellan barnen när vi ska klä på oss och gå ut. Vår första observationsperiod skedde v. 2 och v. 3, och vi använde oss av ett observationsschema. På grund av att flera barn var frånvarande under våra observationer har

HERRLJUNGA KOMMUN

Bildningsförvaltningen

vi fått ett ganska bristfälligt underlag, men det vi kunde se var att vid ett tillfälle var det ett barn som räckte ut tungan mot ett annat barn.

Exempel på kartläggningsmetoder som användes i årets arbete:

- Observationer
- Genomgång av rutiner, regler och arbetssätt
- Husmodellen – i vissa delar

Kartläggningens mål

- Att se över verksamheten och identifiera risker för trakasserier, kränkande behandling och diskriminering
- Att ta upp samtliga diskrimineringsgrunder
- Att involvera barn och föräldrar

Resultat av kartläggningen

I vår kartläggning kunde vi utifrån diskussioner i arbetslaget se att vi behövde arbeta lite extra med hur man är mot varandra. På grund av bristande svenskt språk så blir det lätt missuppfattningar mellan barnen, och därför kan det även bli lite dåligt beteende mot varandra. Vi vill därför arbeta med att lära barnen hur man kan visa, säga eller göra förlåt, när de råkat göra något annat barn ledset. Detta kommer vi arbeta med under hela vårterminen.

3. Mål och åtgärder

Främjande arbete

- All personal arbetar aktivt i enlighet med att följa förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling och låta dess värden vara till grund för all planering av verksamheten.
- All personal tar ansvar för att förebygga, upptäcka och åtgärda diskriminering och kränkande behandling.
- All personal anmäler till förskolechef alt. utbildningsnämnd då diskriminering eller kränkande behandling misstänks/anmäls/upptäcks.
- All personal ska ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar genom sitt bemötande mot barnen och sträva efter likabehandling.

Förebyggande arbete

Mål	Nuläge	Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar	Uppföljning
Vårt mål är att minska antalet kränkande beteende mellan barnen vid tambursituttonen (när vi ska klä på oss och gå ut).	I diskussioner om barngruppen på Sländan har vi kommit fram till att det sker en del agerande mindre bra agerande mellan barnen.	Vi lär ut metoder att visa, säga och göra förlåt.	Till sommaren 2017	All personal på Sländan	På planeringar varannan vecka.

Mål	Nuläge	Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar	Uppföljning

HERRLJUNGA KOMMUN

Bildningsförvaltningen

Remiss och färdigställande

Förslaget på årets likabehandlingsplan hängde ute i tamburen under v. 6 och vårdnadshavarna hade möjlighet att lämna in sina synpunkter om det som vi i personalen kommit fram till för mål. Inga synpunkter inkom, så vi fortsätter arbeta med det mål som vi i personalen kommit fram till.

Handlingsplan och arbetsgång för hantering av kränkande behandling och/eller diskriminering.

Varje misstanke om att kränkande behandling förekommer skall tas på fullt allvar.

Barn kan berätta för föräldrar eller personal på avdelningen att de känner sig kränkta. Förälder eller personalrepresentant anmäler då kränkningen till förskolechef.

Vuxen-barn

Vid misstanke om kränkning från vuxens sida, görs en anmälan till förskolechef. Den vuxne kallas till samtal där företrädare för den vuxnes fackliga organisation kan inbjudas.

Barn-barn

Den som kränker eller trakasserar skall också ha insikt i att den kränker eller trakasserar. T.ex. förstår inte en ettåring som biter ett annat barn att det kan upplevas kränkande.

Vid misstanke om kränkningar mellan barn skrivs en anmälan som lämnas till förskolechef. Så snart diskriminering eller kränkande behandling mellan barn uppmärksammas skall rutinen som beskrivs nedan, följas.

Utredning

- Ansvarig personal (ev. tillsammans med annan personal) samtalar med det utsatta barnet och snarast därefter med det barn som utsätter. Samtalen dokumenteras och förvaras tillsammans med anmälan hos förskolechefen. Personalen informerar vårdnadshavarna.
- Ett aktivt arbete för att öka barnens förståelse för varför aktuell händelse varit fel påbörjas. T.ex. diskussioner i barngruppen, barnböcker som belyser händelsen etc. En uppföljning av arbetet efter 1-2 veckor. Arbetet dokumenteras av personalen och förvaras hos förskolechef.

Akuta åtgärder

- Den som ser en händelse stoppar det som pågår. Ta hjälp av den personal som finns närmast, om situationen kräver det. Ta hand om både det/de barn som har drabbats, och det/de barn som har orsakat skadan (fysiskt/psykiskt). Dokumentera barnens beskrivning av händelseförloppet och bakomliggande orsaker och meddela förskolechef.

HERRLJUNGA KOMMUN

Bildningsförvaltningen

- När den akuta situationen är stoppad och barnen har fått lämna sina redogörelser av händelseförloppet ska vårdnadshavarna informeras. Det bör ske så snart som möjligt, senast samma dag som incidenten inträffade. Det är viktigt att den personal som varit med om händelsen tar kontakten. Dokumentera dag och tid för samtalet, vem du har talat med och viktig information om samtalets innehåll och meddela sedan förskolechef.
- Om flera vuxna ansvarar för samtal med såväl barn som föräldrar, så beslutar man om vem som skall kontakta förskolechef. Se till att all dokumentation om vad som sagts från inblandade barn samt deras vårdnadshavare förs vidare till förskolechef.
- Förskolechef anmäler utredningar enligt delegationsordning till Bildningsnämnden.

Dokumentation

Personal som är inblandad i pågående utredning ansvarar för all dokumentation och att dess originalhandlingar överlämnas till förskolechef för arkivering.

Originalhandlingar arkiveras enligt gällande dokumenthanteringsplan.

HERRLJUNGA KOMMUN
Bildningsförvaltningen

Plan mot Diskriminering och Kränkande Behandling 2017

För Ugglan
En del av Innerby förskoleområde

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

De två planerna (årlig plan mot kränkande behandling och likabehandlingsplan mot diskriminering och trakasserier) sammanförs i ett dokument i enlighet med riktlinjer från BEO, Barn- och Elevombudsmannen.

1. Förskolechefens Vision

I Innerby förskoleområde arbetar vi tillsammans för att alla barn skall vara trygga, välkomna, respekterade, sedda och hörda. Barnperspektivet dvs. barnets bästa, skall alltid vara vårt främsta mål.

2. Syfte

Planen syftar till att främja barn och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder. Den syftar också till att motverka all kränkande behandling.

2.1 Ansvarsfördelning

Förskolechefen ansvarar för:

- Att ett målinriktat arbete sker för att motverka diskriminering och kränkande behandling.
- Att all personal känner till att kränkande behandling och diskriminering inte är tillåten på förskolan.
- Att kontinuerligt följa upp att planer upprättas, målen i dem utvärderas och revideras samt att detta sker i samverkan mellan personal, barn och vårdnadshavare.
- Att utredning görs och att åtgärd vidtas när förskolan får kännedom om att diskriminering eller kränkande behandling förekommer.

All Personal ansvarar för:

- Att kartlägga verksamhetens behov och att upprätta målen och dess handlingsplan.
- Att aktivt arbeta i enlighet med att följa förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling och låta dess värden vara till grund för all planering av verksamheten.
- Att ta ansvar för att förebygga, upptäcka och åtgärda diskriminering och kränkande behandling.
- Att anmäla till förskolechef alt. utbildningsnämnd då diskriminering eller kränkande behandling misstänks/anmäls/upptäcks.

HERRLJUNGA KOMMUN

Bildningsförvaltningen

- Att ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar genom sitt bemötande mot barnen och sträva efter likabehandling.

Vårdnadshavare ansvarar för:

- Att vid misstanke om att det egna barnet eller någon annans barn utsätts eller utsätter andra för kränkande behandling, kontakta personal på ditt barns avdelning eller förskolechef.

2.2 Styrdokument och begrepp

Styrdokument

Skolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling regleras av lagstiftningen i skollagen och diskrimineringslagen. Arbetet styrs också av den reviderade läroplanen Lpfö 98.

Skollagen (2010:800 kapitel 6: Åtgärder mot kränkande behandling) förbjuder huvudman och personal att utsätta barn och elever för kränkande behandling. Förskolan måste ha ett förebyggande arbete mot detta. Om ett barn upplever att sig kränkt i förskolan, eller om en förälder upplever sitt barn kränkt, kan han/hon vända sig till BEO (Barn- och Elevombudet) som finns på Skolinspektionen. Av BEO kan barnet bland annat få hjälp med att kräva skadestånd.

Diskrimineringslagen (SFS 2008:567) förbjuder huvudman och personal att diskriminera barn på grund av kön, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck, samt ålder. Förskolan ska också bedriva förebyggande arbete för att diskriminering inte ska uppstå.

Inget barn skall i förskolan utsättas för diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling. Verksamheten ska syfta till att barnens förmåga till empati och omtanke om andra utvecklas, liksom öppenhet och respekt för skillnader i människors uppfattningar och levnadssätt (Lpfö 98).

Definitioner av begrepp

Diskrimineringsgrunderna

- **kön:** att någon är kvinna eller man
- **etnisk tillhörighet:** nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Gäller även de nationella minoritetsgrupperna.
- **religion eller annan trosuppfattning:** kan beskrivas som en religiös, livsfilosofisk, eller annan motsvarande livsåskådning
- **funktionsnedsättning:** varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd även skada eller sjukdom fanns vid födseln, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå

HERRLJUNGA KOMMUN

Bildningsförvaltningen

- **sexuell läggning:** homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning (HBTQ).
- **könsöverskridande identitet eller uttryck:** att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett kön
- **ålder:** uppnådd levnadslängd

Diskriminering

Diskriminering är ett övergripande begrepp för negativ och därmed kränkande behandling av individer eller grupper av individer utifrån diskrimineringsgrunderna. Förskolan skall förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av var och en av nedanstående grunder. Förutom aktiva handlingar kan diskriminering ske genom ordningsregler, planerade aktiviteter, lekmaterial, böcker etc.

Direkt diskriminering

Någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med ovanstående diskrimineringsgrunder.

Indirekt diskriminering

Någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer enligt diskrimineringsgrunderna, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet. T.ex. när alla barn alltid behandlas lika oavsett egna behov.

Instruktioner att diskriminera

Order eller instruktioner att diskriminera någon på ett sätt som beskrivs i ovan och som lämnas åt någon som står i lydnds- eller beroendeförhållande till den som lämnar ordern eller instruktionen eller som gentemot denna åtagit sig att fullgöra ett uppdrag.

Trakasserier

Trakasserier är ett uppträdande som kränker en individs värdighet och som har samband med diskrimineringsgrunderna. T.ex. slag, knuffar, gester osv.

Sexuella trakasserier

Uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet.

Kränkande behandling

Kränkande behandling kan utföras på olika vis och är ett uppträdande som inte har någon koppling till en särskild diskrimineringsgrund. *Tillsägelser för att upprätthålla ordningen är dock inte kränkande behandling.*

- Fysiska så som slag och knuffar
- Verbala så som hot, svordomar och öknamn
- Psykosociala så som utfrysning, blickar och att alla går när man kommer

HERRLJUNGA KOMMUN

Bildningsförvaltningen

- Kränkningar kan vara både enstaka och upprepade handlingar

Mobbning

Mobbning är en form av kränkande behandling och uppstår vid en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet eller med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en individ skada eller obehag.

Gemensamt för all diskriminering och kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde. Kränkande behandling kan ta sig olika uttryck och förekomma i alla sammanhang.

Tidsplan

Myran

Resultat av utvärdering

Vårt mål på Myran 2016:

Att skapa en lugnare miljö kring blöjbyte och handtvätt.

Genom att ha delat barnen i mindre grupper vid blöjbyte och handtvätt har vi upplevt att det har blivit lugnare. Barnen knuffas inte ofta längre utan sitter ner och väntar eller är sysselsatta med att ta av eller på byxorna. Vi upplever att metoden som vi har använt fungerar bra och kommer därför att fortsätta att arbeta efter detta så att det blir en väl inarbetad arbetsmetod som leder till en lugnare miljö i tvättrummet.

Kartläggning

Kartläggningen inleds av en utvärdering av mål/åtgärder från den föregående planen och detta gjordes i december-16 – januari-17.

Exempel på kartläggningsmetoder som användes i årets arbete:

- Observationer
- Genomgång av rutiner och arbetsätt
- Husmodellen – i vissa delar

Kartläggningens mål

- Att se över verksamheten och identifiera risker för trakasserier, kränkande behandling och diskriminering
- Att ta upp samtliga diskrimineringsgrunder
- Att involvera barn och föräldrar

Resultat av kartläggningen

Vad vi såg vid kartläggningen:

Nu när barnen har blivit mer verbala har vi hört flera kommentarer om att jag vill inte sitta bredvid dig, du får inte vara med och leka, jag vill inte hålla dig i handen. Vi känner därför att

HERRLJUNGA KOMMUN

Bildningsförvaltningen

vi vill ge barnen olika lekar och ”övningar”, där barnen på ett lustfyllt sätt får träna sin sociala förmåga.

Målet skall gälla som längst till 20180228

Nyckelpigan

Resultat av utvärdering

Vi vill ge barnen verktyg (stopphanden) som de kan använda sig av när någon kommer för nära eller när någon tar en leksak för dem. Detta för att skapa en tryggare leksituation på Nyckelpigan.

Vi ser att några barn använder sig av stopphanden när vi påminner dem om den, det är inget som barnen använder ”spontan”. Vi personal har inte använt stopphanden regelbundet utan mer periodvis då det har varit mycket knuffar. Barnen har då inte fått med sig stopphanden som ett naturligt redskap att använda sig av.

Vi pedagoger fortsätter mer aktivt att uppmuntra barnen att använda stopphanden för att skapa en tryggare leksituation för alla barn på Nyckelpigan.

Kartläggning

Kartläggningen inleds av en utvärdering av mål/åtgärder från den föregående planen och detta gjordes i januari 2017.

Exempel på kartläggningsmetoder som användes i årets arbete:

- Observationer
- Genomgång av rutiner, regler och arbetssätt
- Husmodellen – i vissa delar

Kartläggningens mål

- Att se över verksamheten och identifiera risker för trakasserier, kränkande behandling och diskriminering
- Att ta upp samtliga diskrimineringsgrunder
- Att involvera barn och föräldrar

Resultat av kartläggningen

Genom observationer har vi sett och hört att några barn uttrycker eller visar att de inte vill sitta eller stå bredvid någon. Situationer som vi har sett att det blir framträdande att barn väljer bort någon, inte vill sitta eller stå bredvid, sker till exempel vid bordsaktiviteter, tandborstning och i tamburen då de är färdigpåkända och väntar på att gå ut. Vi känner att vi vill ge barnen olika lekar och ”övningar”, där barnen på ett lustfyllt sätt får träna sin sociala förmåga.

HERRLJUNGA KOMMUN

Bildningsförvaltningen

Humlan

Resultat av utvärdering

Humlans mål i Likabehandlingsplanen våren 2016- hösten 2016 var att ” ge barnen möjligheter att se olikheter och reflektera över detta.” Vår tanke var att vi såg att det förekom exkludering av barn och att olika barn hade olika status. Vi har använt oss av olika material för att påvisa olikheter och att vi har olika förutsättningar för att klara av saker, rättvisa är inte alltid att få eller göra samma saker. Vi kunde se en förbättring efter en tid, kommentaren ” du får inte vara med” bemöttes även av barnen med ”alla får vara med”. Men viss exkludering förekom. Vi kunde dock ge mer tid åt barnen för deras egna tankar och reflektioner.

Hösten 2016 bestod gruppen av 28 st. barn av vilka en tredjedel var nya. Detta gjorde att det behövdes mycket tid för att lära känna varandra. Vi märkte att arbetet med att alla får vara med haft effekt, men med så många nya barn kändes det som att vi fick börja om från början. Vi noterade att vi kunde hitta vissa situationer när det var påtagligt att man ville välja bort någon.

Kartläggning

Kartläggningen inleds av en utvärdering av mål/åtgärder från den föregående planen och detta gjordes i januari 2017.

Exempel på kartläggningsmetoder som användes i årets arbete:

- Observationer
- Genomgång/ diskussion av rutiner, regler och arbetssätt
- Intervjuer

Kartläggningens mål

- Att se över verksamheten och identifiera risker för trakasserier, kränkande behandling och diskriminering
- Att ta upp samtliga diskrimineringsgrunder
- Att involvera barn och föräldrar
- **Att inget barn skall känna i gruppen att hen inte har ”samma värde” som alla andra.**

Resultat av kartläggningen

Våra observationer har visat att flera barn uttrycker genom ord eller kroppsspråk att de inte vill ”sitta bredvid honom/henne” Gäller även om vuxna. Uttrycken förekommer i flera situationer, och vi kommer att arbeta med detta i alla situationer. Tonvikten läggs dock vid matsituationen eftersom där är de mest förekommande.

Vi vill göra barnen medvetna om allas lika värde.

Målen skall gälla till och med feb.-mars 2018

Barnen är delaktiga genom intervjuer och samtal. Föräldrarna genom vår dagliga kontakt och när situationer uppstår.

HERRLJUNGA KOMMUN

Bildningsförvaltningen

Gräshoppan

Resultat av utvärdering

Vårt mål 2016 var att ”...ge barnen en möjlighet att utvidga sin kompiskrets och att alla ska känna sig accepterade”. För att nå målet så var tanken att arbeta med lekgrupper, främst i hemvrån/lugna rummet. Detta fick vi inte till i den utsträckning vi önskade, men i den grad vi arbetade med lekgrupper och stöttade med en vuxens närvaro gav vi barnen en möjlighet att utvidga sin kompiskrets och att få känna sig accepterad. Vi anser att vi nådde målet till viss del.

Kartläggning

Kartläggningen inleds av en utvärdering av mål/åtgärder från den föregående planen och detta gjordes i januari 2017. Flertalet av barnen känner sig glada i tambursituationen enligt intervjusvaren februari 2017.

Exempel på kartläggningsmetoder som användes i årets arbete:

- Gå igenom intervjusvaren angående känslor i tambursituationen från Gräshoppebarnen på planeringen vecka 5 reflektera och därefter lägga upp en plan.
- Observationer
- Genomgång av rutiner, regler och arbetssätt
- Husmodellen blir aktuell
- Intervjuer

Kartläggningens mål

- Att se över verksamheten och identifiera risker för trakasserier, kränkande behandling och diskriminering
- Att ta upp samtliga diskrimineringsgrunder
- Att involvera barn och föräldrar
- **Få en uppfattning om vad som kan bli bättre i tamburen.**

Resultat av kartläggning

Genom observationer av på- och avklädning i Gräshoppans tambur känner vi i personalen att här finns åtgärder att utveckla för att förbättra situationen. Barnintervjuer har gjorts där barnen har fått möjlighet att beskriva hur de känner när det är dessa situationer.

Vi väljer detta mål då vi vill att alla ska få en bättre tambursituation

Vi kommer att arbeta med detta mål tills vi känner att det fungerar dock längst till 2018-02-28.

Vi har satt ut målet på vår anslagstavla så att föräldrarna har kunnat läsa målet och lämna synpunkter på det.

Remiss och färdigställande

Föräldrarna har tillgång till vad respektive avdelningen satt upp för mål utifrån sin kartläggning och har möjlighet att lämna synpunkter på arbetet och planen under vecka 6.

Personalen har också tagit till sig synpunkter som inkommit utifrån utvecklingssamtal och liknande.

Den färdiga planen kommer till en början att hänga i tryckt form i avdelningens tambur. När den hemsidan reviderats med ett nytt upplägg kommer man också att kunna hitta alla planer där. Denna information kommer att delges föräldrarna genom avdelningarnas månadsbrev samt vid inskolningssamtal.

Årets färdigställda plan presenteras Utbildningsnämnden i september.

Mål och åtgärder

Myran

Främjande arbete

- All personal arbetar aktivt i enlighet med att följa förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling och låta dess värden vara till grund för all planering av verksamheten.
- All personal tar ansvar för att förebygga, upptäcka och åtgärda diskriminering och kränkande behandling.
- All personal anmäler till förskolechef alt. utbildningsnämnd då diskriminering eller kränkande behandling misstänks/anmäls/upptäcks.
- All personal ska ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar genom sitt bemötande mot barnen och sträva efter likabehandling

Förebyggande arbete

Mål	Nuläge	Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar	Uppföljning
Vi vill främja acceptans mot varandra i samlingar och gruppaktiviteter. Att barnen ska kunna sitta eller stå bredvid vilket barn som helst.	Nu när barnen har blivit mer verbala har vi hört flera kommentarer om att jag vill inte sitta bredvid dig, du får inte vara med och leka, jag vill inte hålla dig i handen.	Genom lekar och "övningar" där barnen på ett lustfyllt sätt får träna sin sociala förmåga.	Vt-17- Ht-17.	Samtliga pedagoger på Myran och Nyckelpigans avdelningar.	Regelbundet vid våra planeringar och vid vår- och höstterminens slut.

Nyckelpigan

Främjande arbete

- All personal arbetar aktivt i enlighet med att följa förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling och låta dess värden vara till grund för all planering av verksamheten.
- All personal tar ansvar för att förebygga, upptäcka och åtgärda diskriminering och kränkande behandling.
- All personal anmäler till förskolechef alt. utbildningsnämnd då diskriminering eller kränkande behandling misstänks/anmäls/upptäcks.
- All personal ska ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar genom sitt bemötande mot barnen och sträva efter likabehandling.

Förebyggande arbete

Mål	Nuläge	Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar	Uppföljning
Vi vill främja barns acceptans mot varandra i samlingar och gruppaktiviteter. Att barnen ska kunna sitta eller stå bredvid vilket barn som helst.	Genom observationer har vi sett/hört att några barn uttrycker eller visar att de inte vill sitta eller stå bredvid någon.	Genom lekar och "övningar", där barnen på ett lustfyllt sätt får träna sin sociala förmåga.	Under hela 2017	All personal på Nyckelpigan och Myran.	Regelbundet vid våra planeringar och vid vår- och hösttermens slut.

Humlan

Främjande arbete

- All personal arbetar aktivt i enlighet med att följa förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling och låta dess värden vara till grund för all planering av verksamheten.
- All personal tar ansvar för att förebygga, upptäcka och åtgärda diskriminering och kränkande behandling.
- All personal anmäler till förskolechef alt. utbildningsnämnd då diskriminering eller kränkande behandling misstänks/anmäls/upptäcks.
- All personal ska ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar genom sitt bemötande mot barnen och sträva efter likabehandling.

HERRLJUNGA KOMMUN

Bildningsförvaltningen

- **På avdelningen arbetar vi med att på olika sätt visa på olika situationer där ex kommentarer eller annat agerande kan göra att kompiserna kan känna sig ledsna. Vi diskuterar och reflekterar tillsammans, barn och personal. Uppföljning/Analys sker regelbundet i personalgruppen.**

Förebyggande arbete

Mål	Nuläge	Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar	Uppföljning
Att i matsituationen skall inget barn behöva höra att "jag vill inte sitta bredvid dej"	I nuläget hör vi dagligen kommentarer/ ifrågasättande från barnen om att de inte vill sitta bredvid henne/honom	Använda oss av olika metoder för att förebygga kommentarer av detta slag. Ta tag i detta i situationen-enskilt och grupp. Samarbetsövningar, empatiövningar, litteratur	Start efter planens färdigställande senast mars 2017	All personal på avdelningen är ansvarig för att agera när dessa situationer uppstår.	Skjer i form av observationer och barnintervjuer. Vid avdelningens planeringstillfällen.

Gräshoppan

Främjande arbete

- All personal arbetar aktivt i enlighet med att följa förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling och låta dess värden vara till grund för all planering av verksamheten.
- All personal tar ansvar för att förebygga, upptäcka och åtgärda diskriminering och kränkande behandling.
- All personal anmäler till förskolechef alt. utbildningsnämnd då diskriminering eller kränkande behandling misstänks/anmäls/upptäcks.
- All personal ska ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar genom sitt bemötande mot barnen och sträva efter likabehandling.

Förebyggande arbete

Mål	Nuläge	Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar	Uppföljning
<p>Vi vill att alla barnen och personal ska få en lugnare situation vid av och påklädning</p> <p>2.1.2 Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar sin förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra.</p>	<p>I dagsläget februari 2017 upplevs behovet som stort av oss personal och därför sker denna kartläggning med hjälp av barnens tankar.</p>	<p>Vi sätter upp örat som mäter buller. Uppmärksammar barnen på ljudnivå. Fortsätter med smågrupper som går ut på fm.</p>	<p>Hela tiden fram till 2018-02-28.</p>	<p>All personal på Gräshoppan</p>	<p>Regelbundet vid våra planeringar och vid vår- och höstterminens slut. Diskuterar och informerar föräldrarna vid utvecklingssamtal, hämtning och lämning.</p>

HERRLJUNGA KOMMUN

Bildningsförvaltningen

Handlingsplan och arbetsgång för hantering av kränkande behandling och/eller diskriminering.

Varje misstanke om att kränkande behandling förekommer skall tas på fullt allvar.

Barn kan berätta för föräldrar eller personal på avdelningen att de känner sig kränkta. Förälder eller personalrepresentant anmäler då kränkningen till förskolechef.

Vuxen-barn

Vid misstanke om kränkning från vuxens sida, görs en anmälan till förskolechef. Den vuxne kallas till samtal där företrädare för den vuxnes fackliga organisation kan inbjudas.

Barn-barn

Den som kränker eller trakasserar skall också ha insikt i att den kränker eller trakasserar. T.ex. förstår inte en ettåring som biter ett annat barn att det kan upplevas kränkande.

Vid misstanke om kränkningar mellan barn skrivs en anmälan som lämnas till förskolechef. Så snart diskriminering eller kränkande behandling mellan barn uppmärksammas skall rutinen som beskrivs nedan, följas.

Utredning

- Ansvarig personal (ev. tillsammans med annan personal) samtalar med det utsatta barnet och snarast därefter med det barn som utsätter. Samtalen dokumenteras och förvaras tillsammans med anmälan hos förskolechefen. Personalen informerar vårdnadshavarna.
- Ett aktivt arbete för att öka barnens förståelse för varför aktuell händelse varit fel påbörjas. T.ex. diskussioner i barngruppen, barnböcker som belyser händelsen etc. En uppföljning av arbetet efter 1-2 veckor. Arbetet dokumenteras av personalen och förvaras hos förskolechef.

Akuta åtgärder

- Den som ser en händelse stoppar det som pågår. Ta hjälp av den personal som finns närmast, om situationen kräver det. Ta hand om både det/de barn som har drabbats, och det/de barn som har orsakat skadan (fysiskt/psykiskt). Dokumentera barnens beskrivning av händelseförloppet och bakomliggande orsaker och meddela förskolechef.
- När den akuta situationen är stoppad och barnen har fått lämna sina redogörelser av händelseförloppet ska vårdnadshavarna informeras. Det bör ske så snart som möjligt, senast samma dag som incidenten inträffade. Det är viktigt att den personal som varit med om händelsen tar kontakten. Dokumentera dag och tid för samtalet, vem du har talat med och viktig information om samtalets innehåll och meddela sedan förskolechef.

HERRLJUNGA KOMMUN

Bildningsförvaltningen

- Om flera vuxna ansvarar för samtal med såväl barn som föräldrar, så beslutar man om vem som skall kontakta förskolechef. Se till att all dokumentation om vad som sagts från inblandade barn samt deras vårdnadshavare förs vidare till förskolechef.
- Förskolechef anmäler utredningar enligt delegationsordning till Bildningsnämnden.

Dokumentation

Personal som är inblandad i pågående utredning ansvarar för all dokumentation och att dess originalhandlingar överlämnas till förskolechef för arkivering.

Originalhandlingar arkiveras enligt gällande dokumenthanteringsplan.

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Horsbyskolan F-3 inklusive fritidshem läsåret 2017/2018

Upprättad 2017-09-22

Innehåll

INTRODUKTION.....	3
MÅLSÄTTNING OCH SKOLANS VISION.....	3
DEFINITIONER AV BEGREPP.....	3
ARBETE MED ATT FÖREBYGGA DISKRIMINERING, TRAKASSERIER OCH ANNAN KRÄNKANDE BEHANDLING.....	4
ARBETE MED ATT FRÄMJA LIKABEHANDLING.....	5
ARBETE MED ATT UPPTÄCKA DISKRIMINERING OCH ANNAN KRÄNKANDE BEHANDLING.....	7
ARBETE MED ATT UTREDA OCH ÅTGÄRDA DISKRIMINERING OCH ANNAN KRÄNKANDE BEHANDLING.....	7
UTVÄRDERING AV INSATSER FÖR ATT FÖREBYGGA OCH FÖRHINDRA KRÄNKANDE BEHANDLING LÄSÅRET 2016/2017.....	10
INSATSER FÖR ATT FÖREBYGGA OCH FÖRHINDRA KRÄNKANDE BEHANDLING LÄSÅRET 2017/2018.....	12
UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING.....	12

Introduktion

För att ta fram en plan mot diskriminering och kränkande behandling som uppfyller lagens krav, där de olika delarna diskriminering, trakasserier och kränkande behandling ingår har följande process valts:

De två planerna, årlig plan mot kränkande behandling samt årlig plan mot diskriminering och trakasserier, sammanförs i ett dokument – Plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Planen förankras genom dialog i följande forum:

- Elevråd tillsammans med rektor
- Fritidsråd tillsammans med fritidspersonalen
- Skolrådet (representanter vårdnadshavare) tillsammans med rektor
- Arbetslagen på skolan och fritidshemmet

Planen utvärderas och upprättas årligen och nya mål fastställs.

Målsättning och skolans vision

Skolans vision är *Trygghet, Självförtroende och Lust att lära – för framtiden*. I skolans och fritidshemmets uppdrag ingår utöver kunskaper och färdigheter även förståelse för och ett bestående avståndstagande från diskriminering, trakasserier och kränkningar. Horsbyskolans enhet åk F-3 präglas av demokratiska värderingar. Vi vill skapa en miljö där hänsyn och ömsesidig respekt präglar umgängestonen. Vi ser olikheter som en tillgång. Vi vill att alla elever och all personal känner sig sedda och att ingen utsätts för diskriminering, trakasserier eller kränkningar.

Definitioner av begrepp

De diskrimineringsgrunder som anges i diskrimineringslagen är kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning och ålder. Diskrimineringslagen förbjuder diskriminering av elever på grund av ovanstående grunder samt ålder. Lagen säger också att skolan måste arbeta förebyggande för att diskriminering inte ska uppstå.

Mobbning, trakasserier och annan kränkande behandling kan äga rum såväl mellan elever som i relationen mellan vuxen och elev, elev och vuxen.

Skollagens kapitel 6 fastställer att kränkande behandling, som inte är diskriminering eller trakasserier, också är förbjudet. Skolan och fritidshemmet måste arbeta förebyggande även mot detta, vilket beskrivs i skollagen 6 kap 7:

"Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling".

Om en elev och vårdnadshavare upplever att eleven blir kränkt i skolan, kan eleven vända sig till BEO (Barn- och Elevombudet). <http://www.skolinspektionen.se/sv/BEO/> om de upplever att de inte får det stöd av skolan som de har rätt till.

I **Lgr 11** (Läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet) står skrivet att skolan och fritidshemmet ska motverka tendenser till diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling. I LGR 11 står följande:

"Ingen ska i skolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling" (s. 7).

Det är skolans och fritidshemmets uppgift att bemöta främlingsfientlighet och intolerans med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser.

Mobbning - Mobbning förutsätter att den som utsätts kränks vid upprepade tillfällen, vilket skiljer mobbning från andra former av kränkande behandling. Mobbning innebär upprepade handlingar där någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag. En obalans råder i makt mellan den som mobbar och den som utsätts för mobbning.

Trakasserier – Trakasserier är ett uppträdande som kränker en elevs värdighet och som har samband med de angivna diskrimineringsgrunderna.

Sexuella trakasserier – Uppträdandet kränker en elevs värdighet och är av sexuell natur.

Annan kränkande behandling - Ett uppträdande som, utan att vara trakasserier, kränker en elevs värdighet. Kränkningar kan vara

- fysiska (till exempel slag och knuffar)
- verbala (hot eller tillmälen)
- psykosociala (utfrysning, ryktesspridning)
- text- och bildburna (klotter, brev och lappar, e-post, sociala medier, sms och mms)

Direkt diskriminering - En elev missgynnas om han eller hon behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation – om missgynnandet har samband med diskrimineringsgrunderna kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder eller ålder.

Indirekt diskriminering - En elev missgynnas genom att någon med ledningsfunktion eller annan personal tillämpar en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringssätt som framstår som neutralt, men som i praktiken särskilt missgynnar en eller flera elever av ett visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, sexuell läggning visst funktionshinder eller viss ålder.

Arbete med att FÖREBYGGA diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling.

Det är rektors ansvar att:

- se till att all personal, elever och vårdnadshavare känner till att alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling är förbjudna på skolan och i fritidshemmet.
- se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja barns och elevers lika rättigheter, samt att motverka kränkande behandling och diskriminering eller trakasserier på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder, ålder eller könsöverskridande identitet eller uttryck.
- årligen upprätta och utvärdera en plan mot diskriminering och kränkande behandling i samarbete med personal, elever och vårdnadshavare.
- om skolan eller fritidshemmet får kännedom om att kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering förekommer, se till att utredning görs och att åtgärder vidtas.

Rektor ska även:

- se till att skolans och fritidshemmets personal har ett gemensamt system för hur de dokumenterar anmäld eller upptäckt kränkande behandling, trakasserier och diskriminering och de åtgärder som vidtagits.
- kontakta andra myndigheter vid behov

Det är lärares, fritidspedagogers och annan personals ansvar att:

- anmäla in till rektor då de själva, vårdnadshavare eller elev upplevt att det skett kränkning/diskriminering mot elev.
- följa skolans/fritidshemmets plan mot diskriminering och kränkande behandling.
- ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som hen förmedlar genom sin undervisning och sträva efter likabehandling
- påtala kränkande behandling, trakasserier och diskriminering som förekommer på skolan och i fritidshemmet
- se till att åtgärder vidtas då kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering misstänks, anmäls eller upptäcks
- dokumentera misstänkt, anmäld eller upptäckt kränkande behandling, trakasserier och diskriminering och de åtgärder som vidtas

- bevaka att utredda fall av kränkande behandling, trakasserier och diskriminering, där den enskilda läraren, fritidspedagogen eller annan personal är berörd, följs upp
- bemöta elever och kollegor på ett respektfullt sätt
- arbeta för att allas våra olikheter berikar vår verksamhet
- I undervisningen säkerställa att eleverna känner till sitt gemensamma ansvar.

Det är alla elevers gemensamma ansvar att:

- påtala kränkande behandling, trakasserier och diskriminering som förekommer på skolan och i fritidshemmet
- bemöta elever, lärare, fritidspedagoger och övrig personal på ett respektfullt sätt

Arbete med att FRÄMJA likabehandling

Ordningsregler - På Horsbyskolan enhet åk F-3 har vi formulerat ordningsregler, vilka har tagits fram i samråd med elever, lärare, vårdnadshavare samt rektor. Klasserna och fritidsgrupperna diskuterar dessa vid varje terminsstart. Ordningsreglerna finns dokumenterade på bland annat skolans lärplattform, Vklass.

Ansvar: *Personalen i skolan och på fritidshemmet*

Rektor ansvarar för en årlig utvärdering och revidering av ordningsreglerna.

Tidpunkt: *Minst vid varje terminsstart, dvs. två ggr/år. Oftare vid behov.*

Revideringen görs i maj.

Sociala samtal - I varje årskurs hålls regelbundna sociala samtal med eleverna, i helklass eller mindre grupper. Samtalen kan vara rent förebyggande, det vill säga handla om principer, regler och exempelsituationer som barnen kan möta. På förekommen anledning diskuteras aktuella situationer eller konflikter som barnen behöver hjälp att lösa. Samtalen ska alltid ha en lösningsinriktning, det vill säga inte bara lösa den aktuella frågan utan ge verktyg att hantera liknande situationer i framtiden. Dessa samtal genomförs även på fritidshemmet.

Ansvar: *Personalen i skolan och på fritidshemmet*

Tidpunkt: *Fortlöpande under året.*

Konfliktlösning – När konflikter inträffar talar den vuxne med de inblandade i konflikten, enskilt och tillsammans, för att skapa sig en allsidig bild av vad som skett och hjälpa eleverna att lösa sin konflikt. Muntlig kontakt tas med vårdnadshavare.

Ansvar: *Personalen i skolan och på fritidshemmet*

Klassråd -Klassråd är ett forum som alla klasser har regelbundet från och med förskoleklass. På klassråd fattar klassen beslut bland annat om klassreglerna och eleverna kan ta upp sådant som berör klassen enskilt eller skolan/skolmiljön. Frågor av det senare slaget förs vidare till elevrådet av klassens elevrådsrepresentanter – vid behov hjälper ansvarig lärare till. Klassrådet är viktigt ur demokrati- och likabehandlingssynpunkt, eftersom det är en grundläggande princip att alla har en röst och att varje röst är lika mycket värd.

Ansvar: *Klasslärare/Arbetslag*

Tidpunkt: *En gång i månaden*

Fritidsråd -Ett forum som alla fritidsgrupper har regelbundet. På fritidsrådet fattar klassen beslut bland annat om reglerna och eleverna kan ta upp sådant som fritidshemmet. Fritidsrådet är viktigt ur demokrati- och likabehandlingssynpunkt, eftersom det är en grundläggande princip att alla har en röst och att varje röst är lika mycket värd.

Ansvar: *Lärare i fritidshemmet*

Tidpunkt: *En gång i månaden*

Elevråd -Elevråd hålls på skolan cirka fyra gånger per termin, oftare vid behov. Liksom klassrådet utgör elevrådet grundläggande träning i och förståelse för demokratiska principer. Elevrådet syftar också till att göra eleverna delaktiga i skolans verksamhet, samt att ge eleverna möjligheter att vara med och påverka deras vardag i skolan.

Ansvar: *Rektor*

Tidpunkt: *Fortlöpande under året.*

Faddergrupper - Alla barn i skolan är uppdelade i faddergrupper som används vid aktiviteter, utedagar och andra tillfällen då eleverna arbetar gemensamt. Aktiviteterna kan spänna över båda skolenheterna eller en av skolenheterna. Syftet med faddergrupper är att stärka gemenskapen mellan olika åldrar genom olika aktiviteter till exempel på uppstartsdagarna.

Ansvar: *Lärare i förskoleklass och grundskola*

Tidpunkt: *Varierar utifrån planering*

Trivselsamtal - Fritidspedagogerna erbjuder individuella samtal med alla barn/vårdnadshavare för att samtala om hur barnen upplever sin fritidsvistelse, trivsel och vad de skulle vilja förändra.

Ansvar: *Lärare i fritidshemmet*

Tidpunkt: *En till två gånger per läsår. Samtalet kan även hållas tillsammans med grundskolans utvecklingssamtal.*

Utvecklingssamtal -Varje termin håller lärare i grundskolan utvecklingssamtal med elev och vårdnadshavare. I förskoleklassen sker detta en gång per läsår. Vid detta samtal förs även en dialog kring trivsel och hur eleven upplever skolan.

Ansvar: *Lärarna i grundskolan och förskoleklass*

Tidpunkt: *En gång per termin. Kan även hållas tillsammans med fritidshemmets trivselsamtal.*

Vuxennärvaro på skolgården under skoltid samt under fritidstiden - Under varje rast finns vuxna ute bland barnen. Det skall finnas en tydlig organisation/schema kring de vuxnas närvaro på rasterna

Ansvar: *Rektor och personal*

Tidpunkt: *Varje dag.*

Uppstartsaktiviteter vid läsårsstart - Syftet med dessa aktiviteter är att bygga upp ett gott klimat tillsammans på Horsbyskolan.

Ansvar: *Rektor och personal på Horsbyskolan F-3 i samverkan med rektor och personal på Horsbyskolan 4-6.*

Tidpunkt: *Läsårsstart*

Hakuna Matata – Vuxenledda rastaktiviteter. Syftet är att stödja eleverna i att hitta roliga lekar tillsammans samt att fånga upp elever som kan tycka att det är svårt att sysselsätta sig på rasterna.

Ansvar: *Lärare i fritidshemmet*

Tidpunkt: *Rasterna*

EHT (Elevhälsoteam) och Öppen Dörr -Varannan vecka träffas den samlade Elevhälsan för att samråda kring elevärenden samt föra dialog kring klimatet i skolan. Elevhälsan består av skolkurator, skolsköterska, rektor och specialpedagog. Regelbundet finns skolpsykolog med på mötet. Elevhälsoteamets främsta uppgift är att arbeta förebyggande och hälsofrämjande. Öppen Dörr innebär att personal på skolan kan boka in sig för ett samtal med den samlade elevhälsan. Här har personalen möjlighet att lyfta pedagogiska dilemman eller elever som har samspelssvårigheter.

Ansvar: *Rektor*

Tidpunkt: *Varannan vecka, måndag eftermiddag, under läsåret.*

Arbete med att UPPTÄCKA diskriminering och annan kränkande behandling

Rasterna -De vuxna iakttar det sociala samspelet på raster och kan själva se eller bli uppmärksammade på konflikter.

Ansvar: All personal som vistas ute på rasterna.

Tidpunkt: Varje dag.

Kontinuerliga samtal med klasserna/barngrupperna -De vuxna lyssnar och för dagliga samtal om trivsel, respekt och ansvar. Den vuxne är lyhörd och reagerar på vad eleverna signalerar.

Ansvar: Fritidspersonal och lärare

Tidpunkt: Fortlöpande under året.

Frågor kring trivsel och skolklimat – Frågorna ställs till eleven vid utvecklingssamtalet i grundskolan samt i trivselsamtalet på fritidshemmet och har till syfte att följa upp hur eleverna upplever klimatet i skolan/fritidshemmet. Resultatet redovisas för elever, personal samt vårdnadshavare.

Ansvar: Mentor på fritidshemmet och i grundskolan ansvarar för att frågorna ställs och svaren antecknas och sammanställs. Sammanställningarna lämnas sedan till specialpedagog för en analys på såväl gruppnivå som skolnivå. Specialpedagog ansvarar för att i samverkan med rektor och personal på Horsbyskolan F-3 ta fram en handlingsplan utifrån resultatet och analysen.

Tidpunkt: Sammanställningarna skall vara specialpedagogen tillhanda i december.

Samtal i arbetslagen -När arbetslagen träffas sker kontinuerliga samtal om det sociala klimatet i skolan och vad vi vuxna kan göra för att stötta eleverna.

Ansvar: Arbetslagen – all personal på skola/Fritidshemmen

Tidpunkt: kontinuerligt under året

Granskning av undervisningsmaterial -Personal på skolan och fritidshemmet skall granska det undervisningsmaterial samt den litteratur skolan/fritidshemmet använder i sin verksamhet. Om personalen uppmärksammar att det finns litteratur eller undervisningsmaterial som kan uppfattas diskriminerande eller kränkande ska rektor genast kontaktas för en bedömning. Material som kan uppfattas kränkande eller diskriminerande ska genast gallras bort.

Ansvar: All personal på skolan/fritidshemmet.

Arbete med att UTREDA och åtgärda diskriminering och annan kränkande behandling

Ytterst ansvarig för att inga elever eller vuxna på skolan/fritidshemmet diskrimineras eller kränks är rektor. Alla på skolan/fritidshemmet ansvarar för att uppmärksamma och rapportera diskriminering och kränkningar. Eleverna gör det efter förmåga, för de anställda vuxna är det en skyldighet.

I skollagen 6 kap 10:

”En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Första stycket första och andra meningarna ska tillämpas på motsvarande sätt om ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen (2008:567).”

De samtal och kartläggningar som görs i samband med kränkningar, trakasserier eller mobbning ska dokumenteras i särskild blankett. Dessa blanketter finns tillgängliga hos skoladministratör och på Vklass.

Arbetsgång för personal om elev utsätts för kränkande behandling av annan elev				
Insats	Åtgärd	Ansvarig	Tidpunkt	
1 Upptäckt av kränkning	Den personal som upptäcker kränkningar ska genast ingripa. Att upptäcka kan även innebära att elev eller vårdnadshavare hör av sig och berättar om den upplevda kränkningen. Då den akuta situationen åtgärdats meddelas elevernas mentor.	Personal	Omedelbart	
2 Samtal med utsatt	Mentorn/arbetslaget som ansvarar för aktuell klass/grupp talar med den som utsatts för kränkningen: <ul style="list-style-type: none"> • Klargöra vad som hänt och om det hänt tidigare. • förklarar att kränkningar inte får förekomma förklara att åtgärder sätts in • bestämmer en tid för uppföljning cirka en vecka senare • klargör även att eleven genast ska komma till mentorn/arbetslaget om något händer innan mentorn/arbetslaget dokumenterar samtalet. (Bilaga 1) 	Mentor/arbetslag	I samband med samtalet	Diskriminering en eller den kränkande behandlingen anmäls till rektor. Rektor fattar beslut avseende utredning. Rektor underrättar BN skriftligen.
3 Samtal med aktör	Mentorn/arbetslaget talar med den/de som utfört kränkningen: <ul style="list-style-type: none"> • om flera personer deltagit talar de vuxna med dem en och en • förklara att kränkningar inte accepteras och inte heller får förekomma enligt lag, och att de genast ska upphöra. • Gör upp en plan för hur detta ska gå till. Bestäm en tid för uppföljning cirka en vecka senare. • dokumentera samtalet i anvisad blankett (Bilaga1) 	Mentor/Arbetslag	I samband med samtalet	Rektor ger i uppdrag till personal att utreda situationen samt dokumentera samtalen. Dokument avsedd för utredning används. (Bilaga 2)

Insats	Åtgärd	Ansvarig	Tidpunkt	
4 Kontakta vårdnadshavare	<ul style="list-style-type: none"> kontakta inblandade elevers vårdnadshavare berätta om vad som hänt och vad som nu beslutats enligt uppsatt plan Efterhör hur de uppfattat situationen och vad eleven berättar hemma om skolan. dokumentera samtalen (Bilaga 1) 	Mentor/arbetslag	Avstämning en gång per månad, ärenden arbetas med fortlöpande	
5 Uppsikt	Eleverna hålls under uppsikt	Mentor/arbetslag	fortlöpande	
Insats	Åtgärd	Ansvarig	Tidpunkt	
6 Uppföljande samtal	Uppföljande samtal hålls enligt plan i steg 2 och 3. <ul style="list-style-type: none"> kontakta vårdnadshavare för att delge information om läget Eleverna hålls även fortsättningsvis under uppsikt. Dokumentera samtalen i anvisad blankett (Bilaga 1) 	Mentor/arbetslag	Enligt plan i punkt 3	
7a Kränkning upphör	Ärendet avskrivs. Elever informeras och beröms för bra insats. Vårdnadshavare informeras.	Rektor fattar beslut Mentor/arbetslag informeras.	Enligt plan	
7b Kränkning upphör inte*	<ul style="list-style-type: none"> Samrådsmöte med elev och vårdnadshavare. Åtgärder beslutas med grund ur den allsidiga utredning som gjorts tidigare. Samtalet dokumenteras. (Bilaga 2) 	Specialpedagog, Mentor/arbetslag Vid behov deltagar rektor i detta möte.	När kränkning inte upphör trots insats	
8 Genomförande och uppföljning av insatser	Beslutade åtgärder genomförs och följs upp enligt överenskommelse. Uppföljning dokumenteras. (Bilaga 2)	Specialpedagog Mentor/arbetslag	Enligt tidigare beslut	
9a Kränkning upphör inte	Om kränkningarna eller trakasserier ändå inte upphört vidtas ytterligare åtgärder, till exempel kontakt med andra myndigheter som socialtjänst eller polis.	Rektor	Omedelbart	
9b Kränkning upphör	Ärendet avskrivs. Elever informeras och beröms för bra insats. Vårdnadshavare informeras. Dokumenteras (Bilaga 2)	Rektor beslutar. Mentor/arbetslag informerar	Enligt plan	

Arbetsgång om elev utsätts för kränkande behandling av personal

Om det inte bedöms direkt olämpligt bör den personal som iakttagit den upplevda kränkningen föra dialog med den person som upplevs ha kränkt eleven. Det med utgångspunkt av att vi utgår från att ingen avsiktligt kränker elever samt att en öppen och ömsesidig dialog kring hur vi vuxna i skolan bemöter våra elever gynnar ett gott arbetsklimat för såväl personal som elever.

1. Händelsen anmäls till rektor.
2. Rektor vidtalar berörd personal.
3. Vårdnadshavare informeras.
4. Rektor utreder, åtgärdar och följer upp ärendet. Dokumentation görs av rektor utifrån den händelse som anmälts in.
5. Rektor följer upp ärendet med eleven och hens vårdnadshavare senast två veckor efter händelsen anmälts.
6. Rektor träffar regelbundet den personal som kränkt eleven och samtalar om hur undervisningen med berörd elev fungerar.
7. Rektor har efter behov ytterligare möte med elev och vårdnadshavare för att följa upp att kränkningar upphör.
8. Om åtgärderna inte är tillräckliga tas kontakt med rektors chef. Eleven kan även vända sig till Barn- och elevombudsmannen www.skolinspektionen.se/BEO.

Arbetsgång när vuxna kränker andra vuxna på arbetsplatsen

Berörda

Kränkningar arbetstagare – arbetstagare
Kränkningar chef - anställd
Kränkningar anställd - chef

Kontakt

kontaktas rektor
kontaktas skolans skyddsombud och verksamhetschef
kontaktas skyddsombud för rektorer och verksamhetschef

Utvärdering av INSATSER för att förebygga och förhindra kränkande behandling läsåret 2016/2017

1. Upprätta tydliga handlingsplaner utifrån trivselenkäterna som genomförs på fritidshemmet och i grundskolan samt säkerställa att vårdnadshavare får information om densamma. Öka elevernas inflytande på hur vi kan arbeta med trivsel på Horsbyskolan F-3.

Hur: Åtgärderna förs in i årshjulen för verksamheterna. Presentera underlag och handlingsplan för skoloråd och på Vklass.

Ansvariga: Rektor och personal som deltagit i skoloråden.
All personal inom F-3.

Utvärdering: Handlingsplan upprättades med inriktning mot en årskurs. Studieron utvecklades positivt utifrån de insatser som gjordes i huvudsak av pedagogisk personal och viss resursförstärkning. Elevhälsan bidrog till viss del med insats av kurator.

2. Minska diskussioner och osämja vid lekredskapen och i skolskogen.

Hur: Eleverna har gett som förslag att vi skall tydliggöra regler vid en del av våra lekredskap samt ställa upp några gemensamma regler för hur vi ska ha det i skolskogen.

Ansvariga: Eleverna, rektor och personal genom samtal i klassråden och därefter i elevrådet.

Utvärdering: Det har upprättats regler för skolskogen i samverkan med elevrådet under läsåret. När det gäller lekredskapen finns inget nedskrivet men det finns en praxis som bör nedtecknas för att underlätta för personalen att hantera gränssättning likvärdigt.

3. Maktlekar – vara observanta på att dessa inte får förekomma.

Hur: Under vårterminen 2016 var tre av skolenhetens personal på en föreläsning kring barns maktlekar. Denna personal skall få berätta om den kunskap de fick till sig och vi kommer att reflektera kring hur det ser ut på vår skolenhet samt om det finns åtgärder vi behöver göra.

Ansvariga: Rektor samt den personal som var på föreläsningen.

Utvärdering: Personalen och eleverna har återkommande samtal kring vad maktlekar är och att detta inte är ett just sätt att leka tillsammans. Förebyggande metoder när det gäller lagindelning till fotbollsspel på rasterna finns. Även uppdelning på gruppnivå när det gäller tillgång till fotbollsplanen.

1. Ärenden under 2016/2017

Under läsåret har 24 anmälningar om kränkande behandling anmälts in till BN av rektor för Horsbyskolan F-3. Nitton av dessa ärenden är utredda, upklarade och uppföljda inom 3 – 4 veckor. Ett av ärendena har gått vidare till samrådsmöte med vårdnadshavare, elev, mentor, kurator och rektor. Ett annat ärende har krävt många och återkommande samtal med grupper av elever och enskilda elever samt uppföljande samtal/dialog med vårdnadshavare.

Ett ärende rörde förhållandet vuxen-elev, resterande ärende gällde elev-elev.

En anmälan är gjord till BEO av vårdnadshavare. BEO:s bedömning var att skolan borde gjort fler anmälningar in till huvudmannen i sitt arbete med att förbättra skolsituationen för eleven. Denna anmälan gällde även vuxen-elev men resulterade i slutsatsen att ingen kränkning skett mellan vuxen-elev. Utifrån BEO:s kritik har information getts till all personal kring vikten av att anmäla kränkande behandling till rektor samt följa arbetsgången i planen. Det är dock rektors bedömning att det ständigt sker en förbättring och utveckling i detta arbete. Läsåret 2016/2017 har varit ett läsår där studieron utvecklats positivt och även klimatet ute på raster mm. Trots detta ser vi en ökning av anmälda ärenden vilket visar på att skolan blivit bättre på att arbeta med att anmäla in och arbeta enligt planen mot kränkande behandling och diskriminering.

INSATSER för att förebygga och förhindra kränkande behandling läsåret 2017/2018

1. Nedteckna och förankra den praxis som finns kring vissa lekredskap mm under raster för att ytterligare minska risk för osämja och konflikter.

Hur: Förankras på klassråd och elevråd..

Ansvariga: Rektor och all personal inom F-3.

2. **Fortsatt prioriterarastaktiviteter för att bibehålla och utveckla det goda klimatet mellan eleverna på rasterna.**

Hur: Planerad och organiserad rastaktivitet under elevernas raster.

Ansvariga: Rektor och fritidspersonal

Uppföljning och utvärdering

1. Varje år görs en ny kartläggning av trivsel och problemområden.

Ansvar: *Specialpedagog*

Tidpunkt: *april*

2. Resultatet av kartläggningen presenteras för elever, vårdnadshavare och personal och nya åtgärder och insatser formuleras i samverkan mellan vuxna i skolan och elever.

Ansvar: *Rektor och Specialpedagog*

Tidpunkt: *maj/augusti*

3. Planen mot diskriminering och kränkande behandling utvärderas för att sedan upprätta en ny.

Ansvar: *Rektor*

Tidpunkt: *maj - september*

4. Under arbetslagsmöten, elevråd, EHT-möten samt möten med vårdnadshavare så kallat Skolråd respektive Referensgrupp, utvärderas och diskuteras fortlöpande de insatser och åtgärder vi sätter in och arbetar med under läsåret, allt för att säkerställa att vi lyckas med att skapa trygghet för elever så väl som för personal. Under respektive möte förs protokoll.

Upprättad av Anna Wetterbrandt, rektor för Horsbyskolan F-3 inklusive fritidshem, 2017-09-22